

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: Jože Košnjek

Ob 35-letnici izhajanja odlikovan z Redom zaslug za narod s srebrno zvezdo

LET 36

GLASILLO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO**Redni plačniki**

Jugoslavija je do 22. avgusta vrnila tujini milijardu 900 milijonov dolarjev — Uresničevanje zakona o plačevanju s konvertibilnimi devizami, veljavnega od 5. julija dalje

Jugoslavija redno plačuje vse obresti za kredite, prav tako pa tudi glavnice, kjer so se v začetku leta pojavile zamude. Naša država je od začetka leta do 22. avgusta vrnila tujini milijardu 900 milijonov dolarjev dolga. Ravnomo se po določilih zakona o plačevanju s konvertibilnimi devizami, ki ga je zvezna skupščina sprejela 2. julija, veljati pa je začel tri dni kasneje. Zakon uresničujemo dosledno, je med drugim dejal Miodrag Veljković, namestnik guvernerja Narodne banke Jugoslavije. Kadar gre za ozde in banke, ki ne morejo poravnati svojih obveznosti, se upošteva 21. člen tega zakona, ki predvideva solidarnost vseh naših bank. Ta člen je uporabljal v primeru zapadlih in nepravilnih dolgov Privredne banke Zagreb (1982 milijona dolarjev) in Združene investicijske banke Titograd (29 milijonov dolarjev). Zagrebška banka je še posebej v neugodnem položaju. Na področju te republike so lahko zbrali le 110,4 milijona dolarjev, razliko pa so poiskali v »zveznem krogu« in sicer v Jugobanki, Združeni beografski banki, Ljubljanski banki in Kreditni banki Maribor. Na omenjene je odpadol največje breme, saj so morale same najprej poravnati svoje obveznosti. Zagrebška banka pa je tudi dinarsko nelikvidna, kar ne more trajati v nedogled, ampak je odprava te slabosti predvsem naloge njenih komitentov oziroma združenega dela republike.

Začela se je tudi akcija vračanja deviz bankam, ki so pomagale. INI je bil dovoljen izvoz 700.000 ton surove nafte in nafnih derivatov. Že so nakazali 68 milijonov dolarjev, ki jih bodo banke lahko uporabile za obveznosti, ki so jih morali zaradi tega odložiti.

Gorenjska se pripravlja na obrambo pred točo

Bodo rakete postale zaveznice gorenjskih kmetov?

Sistem obrambe pred točo, ki naj bi ga drugo leto vzpostavili tudi v osrednji Sloveniji, bo zajel domala celotno področje kranjske in manjši del škofjeloške občine — Raketi izstrelči v bližini Letenc in Vopovelj — Tudi precej pomislek

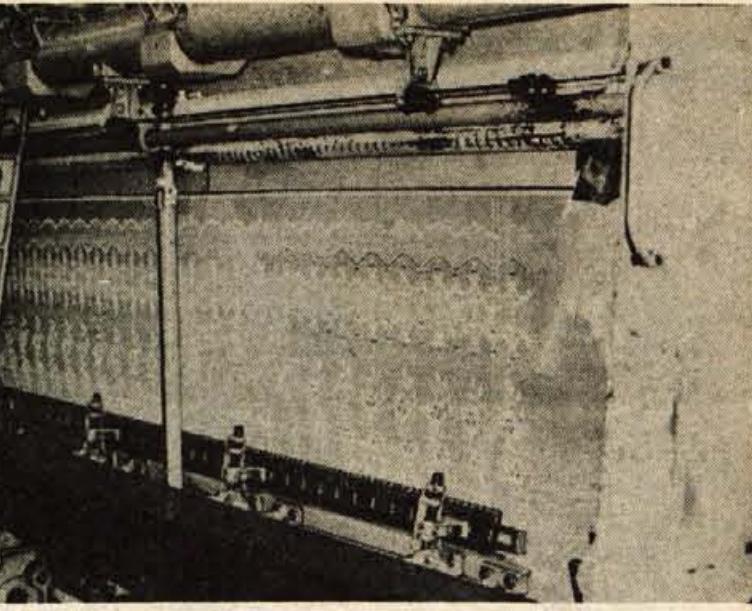
Kranj — Do oktobra letos naj bi kmetijske, gozdarske in lovske organizacije iz 23 občin osrednje Slovenije — Bele krajine, dela Dolenjske, Zasavja, dela Štajerske in Gorenjske ter ljubljanskega območja ustavile samoupravno interesno skupnost za obrambo pred točo v tem delu Slovenije. To bi bil prvi korak k vzpostavitvi sistema, ki naj bi pričel delovati že prihodnje leto. V branjeni območje bosta zajeti tudi dve gorenjski občini: domala celotno področje kranjske in le manjši del škofjeloške občine. Načrt predvideva, da bosta na Gorenjskem dve raketi izstrelči — eno v okolici Vopovelj in drugo v bližini Letenc. Po vzpostaviti bi sistem vzdrževali porabniki, med njimi tudi kmetje, ki bi za obrambo pred točo prispevali dolžen delež od katastrskega dohodka.

V nekaterih kmetijskih organizacijah je zaenkrat še precej pomislek o izgradnji obrambnega sistema. V škofjeloški občini, kjer naj bi bil branjen le del Sorškega polja, menijo, da bi moral branjeno območje razširiti tudi v obe dolini, predvsem v hribovskem predele Selške doline, kjer toča najpogosteje klesi. Po drugi strani pa kmetje in kmetijske organizacije med razlogi navajajo tudi slabo učinkovitost se danje načina obrambe v severovzhodni Sloveniji, predvsem po manjkljivost tehničnih sredstev, raket in raketa.

Ker gre za celovito in enotno izgrajevanje obrambnega sistema v osrednji Sloveniji, bodo morali pristopiti vsi porabniki. Če se ne bodo sporazumeli po samoupravni poti, jih bo k temu prisilil odlok. To med drugim predvideva tudi pred štirimi leti sprejeti republiški zakon o sistemu obrambe pred točo. Na podlagi zakona pa je republiški izvršni svet

sprejel »prednostno listo« izgrajevanja sistema v Sloveniji. Način obrambe bo temeljil na preskušenem sovjetskem vzoru — na odkrivanju nastajanja toče v oblakih s pomočjo meteorološkega radarja in vnašanju določene kemične sestavine v ustreznem delu oblaka. Sestavina protitočne rakete bo v oblakih povzročila razkroj debelih zrn toče v bolj drobna, ki se bodo v nižjih plasti stali.

C. Zaplotnik

Blejska tovarna čipk in vezenin Vezenine ima sestesetletno tradicijo. Izdelovanje vezenin zahteva veliko znanja, spretnosti in izurjenosti delavcev, ki vsako leto izvijejo tri tisoč novih vzorcev. Vezenje zahteva zelo kvalitetne tkanine in sukanec, marsikatero surovino morajo zato Vezenine uvažati. Osrednji problem Vezenin pa so starje zvezni stroji, saj ima najstarejši častitljivih sto let, z izjemo dveh pa so vse starejši od sesteset let. Skrajni čas je zato, da dobe nove. Več o blejski tovarni Vezenine lahko preberete na srednjih straneh. M. V.
Foto: I. Kokalj

Pula po Puli v Kranju

Kranj — Od nedelje, 28. avgusta do nedelje 4. septembra bo v kranjskem kinu Center potekala predstavitev letosnjene vere jugoslovanskega igranega filma v Puli. Tam so prikazali 25 novih domaćih filmov, od tega 20 v takojimenovani uradni predstaviti v 5 dodatnih.

Slovenski kinematografi iz Ptuja, Maribora, Titovega Velenja, Ljubljane, Domžal, Kranja, Postojne, Nove Gorice, Sežane in Kopra so za letosnjo »Pula po Puli« izbrali osem filmov, pri čemer poudarjajo, da se niso ozirali na nagrade, temveč so izbrali filme, ki jih bodo ljudje radi gledali, skratka, ki so namenjeni ljudem in ne eksperimentiraju.

V Kranju boste tako lahko videli osem novih jugoslovanskih filmov. »Igmaški marš« je delo režiserja Zdravka Šotra, igrajo pa Tihamir Arsić, Lazar Ristovski, Bata Živojinović, Milena Zupančič, Radko Polić, film pa je prejem Zlato arena za masko.

»Halo, taksi!« je režiral Vlastimir Radovanović, igrajo Bata Živojinović, Svetlana Bojković, Pavle Vujisić.

»Cifra-moz« je delo režiserja Bata Čengića, igrajo Mladen Nevezic, Mira Furlan in Zijah Sokolović.

»Medeni mesec« je režiral Nikola Babić, igrajo Slobodan Milanovačić, Biserka Ipša, Nada Abrus, Ljubiša Samardžić in Zvonko Lepečić.

»Balkan ekspres« je režiral Branko Baletić, igrajo Dragan Nikolić, Bora Todorović, Bata Živojinović, Olivera Marković. Film je prejem Zlato arena za glasbo in stransko žensko vlogo, nagrado občinstva in Studijev »Jelen«.

»Von telesa« je režiral Živojin Pavlović, igrajo Dušan Janičević, Rade Šerbedžija in Metka Franko-Ferrari. Film je prejem Veliko zlato arena kot film leta, tri Zlate arene za scenarij, glavno žensko vlogo in stransko moško vlogo.

»Nekaj vmesnega« je režiral Srdjan Karanović, igrajo Miki Manojlović, Caris Corfman in Dragan Nikolić. Film je prejem tri Zlate arene za režijo, glavno moško vlogo in kamero.

Izvozna prizadevanja tržiškega Peka

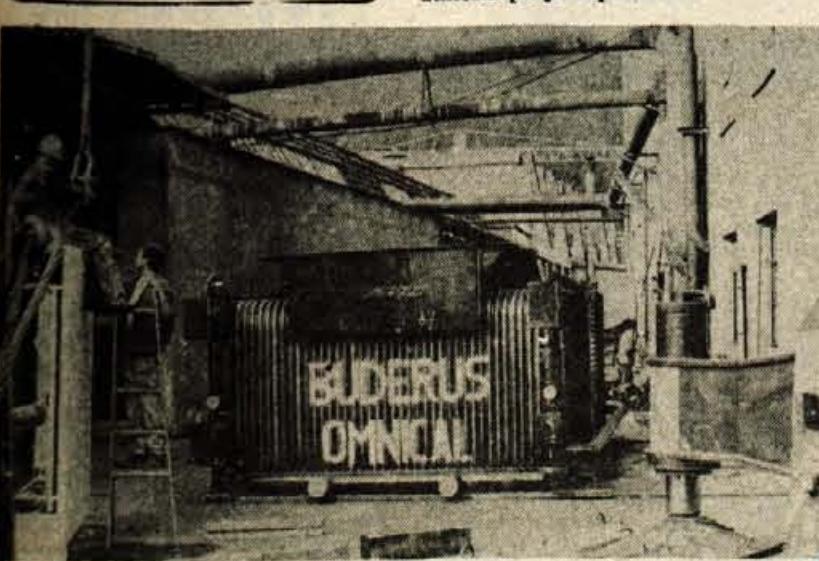
Rekordno naročilo z zahoda

V tržiškem Peku morajo v drugem polletju narediti za zahodno tržišče 960 tisoč parov čevljev, kar je domala 200 tisoč več kot v prvih šestih mesecih. Da bi izpolnili obveznosti do tujega kupca in uresničili izvozni načrt, delajo v Peku vsak dan uro dlje in vse sobote.

Tržič — V tržiškem Peku, kjer so imeli v prvem polletju tudi nekaj težav pri oskrbi z osnovnimi surovinami, so v tem obdobju naredili za dva odstotka več čevljev kot v enakem lanskem obdobju. Na zahodno tržišče, v Ameriko in države zahodne Evrope, so prodali 766 tisoč parov ali dvajsetino več kot v prvi polovici minulega leta. Ne glede na to pa so v prvem letosnjem polletju zaostali za načrtom izvoza na konvertibilno tržišče. Devizni izkupiček je bil za desetino manjši od načrtovanega in z petino manjši kot v lanskih prvih šestih mesecih.

V Peku nad temi števkami niso zaskrbljeni. Njihov poslovni partner, s katerim že dvanajst let sodelujejo, je za drugo polletje naročil rekordno število čevljev. Delavce je s tem postavil pred zahtevno in obsežno naložbo. Do konca leta morajo narediti za zahodno tržišče 960 tisoč parov čevljev, kar je domala 200 tisoč več kot v prvem polletju. Da bi kupcu pravočasno dobavili naročeno in izpolnili vse ostale obveznosti, s tem pa tudi izvozni načrt delovne organizacije, so se delavci Peka zavestno odločili za dodatno delo. Običajni tržični delovnik so podaljšali za 14 ur. Vsak dan delajo od 6. do 15. ure in poleg tega še vse sobote. Podaljša-

C. Zaplotnik

Nov kurilni kotel v Tekstilindusu — Minuli torek so v kranjsko tovarno Tekstilindus pripravili nov kurilni kotel, kar je za vse Kranjane vesela novica, saj bo odpravil nezanesno onesnaževanje mesta s saniem. Kotel mora biti tvoj delovnik Hidromontaže. Izdelana ga je zahodnonemška tovarna Omnicl, uvozil celjski Emo, ki ga z Omniclom veže poslovno tehnično sodelovanje. Gre za visokotlačni parni kotel, ki bo dajal 40 ton pare na uro, s 400 stopinjam Celzija in 40 bar pričinka. V novem kotlu bodo kurili zemeljski plin, saj računajo, da se bo Tekstilindus tja do konca leta priključil na plinovod, novo kotlovnico pa bodo poskusno pognali na začetku februarja prihodnje leto. Novi kotel je namreč le »sreča« nove kotlovnice, namestiti bodo morali še vse potrebne instalacije. Tekstilindus pa velja sedaj pohvaliti, saj opremljanje nove kotlovnice teče časovno natančno po načrtu. M. V. — Foto: I. Kokalj

Cerkljani vabijo na zabavno prireditev

Cerkle — Športno društvo Kravec Cerkle načrtuje prijetno športno zabavno prireditev pred Zadružnim domom v Cerkljah. Začetek prireditev bo v NEDELJO, 28. AVGUSTA ob 16. URI. Zanimivi bo zabavni program, v katerem bodo sodelovali ansambel 12. nádstropje, ekipa Motet show: Tof, Rifle in Maja, ter na rodnozabavni ansambel 'RŽ', za popotrje pa organizatorji pripravljajo med drugim tudi kegljanje za kolo. Izkupiček prireditve bo namenjen dejavnosti društva, ki je usmerjena v množičnost, denar pa bo prav tako dobrodošel pri organizaciji 5. jubilejnega cerkljanskega množičnega smučarskega teka.

ŠUŠTARSKA NEDELJA

Tržič,
4. septembra 1983

PO JUGOSLAVIJI

CENE JE TREBA NADZOROVATI

Na razširjeni seji Gospodarske zbornice Jugoslavije so podprli predlage in ukrepe izvršnega sveta, zvezne sindikatov zvezne konference SZDL in zvezne skupnosti za cene, s katerimi naj bi preprečili nenažarovano naraščanje cen, s tem pa tudi življenjskih stroškov. Gospodarska zbornica Jugoslavije se zavzema za dosledno uresničevanje politike cen, določene v resoluciji za letos pa tudi za kar največje omtejanje inflacije.

V splošnih združenjih gospodarske zbornice in zvezni skupnosti za cene bodo proučili upravičenost številnih zahtev pri podražitvah, ki jih bodo analizirali in uskladili s prejeti politiko na tem področju. Pri tem bodo pazili tudi na enotnost jugoslovanskega trga, kar se je do sedaj redko dogajalo.

MANJŠA PROIZVODNJA

Industrijska proizvodnja spet usiha in je bila julija v primerjavi z lanskim julijem za 1,6 odstotka manjša, v primerjavi s povprečno enomesečno proizvodnjo lani pa je bila manjša kar za 18 odstotkov. V sedmih mesecih pa je bila v primerjavi z enakim lanskim obdobjem lani za 0,1 odstotka manjša.

Julija se je industrijska proizvodnja povečala le v Makedoniji in sicer za 3,5 odstotka in v Srbiji za 0,2 odstotka. Na Hrvatskem so do julija naredili za 3,1 odstotka manj, v Črni gori za 3 odstotke, v Sloveniji za 2,7 in v BiH za 0,1 odstotka manj.

Letos se je pripovednja najbolj povečala v izkupu prenoga, kjer je večja skoraj za četrtino, v tobačni industriji za 8,8 odstotka, črni metalurgiji za 8,7, elektrogospodarstvu za 8, kemični industriji za 6,9. Hkrati se je v predelavi barvnih kovin in nekovin ter v kovinskopredovalni industriji zmanjšala za 5 odstotkov, nafta, plina ter železove rude so pridobili za 4 odstotke manj, za enak odstotek se je zmanjšala tudi proizvodnja usnja in krzna, proizvodnja električnih strojev in naprav ter kavčuka pa za 4 odstotke.

SLAB PRIDELEK ŽITA

Zetev na Kosovu, ki jo je zavrl deževje, naposlед vendarle končujejo. Od 128.000 ha s posejanimi polj niso poželi le 4 odstotkov v hribovitih predelih. Zaradi dolgotrajne suše in kasneje moče, je pridelek na kosovskih poljih dokaj skromen in znaša komaj 2325 kilogramov na ha. Tudi kakovost zrnja je slabša.

Slovesnost na Zlatem polju — Ob Koroski cesti v Kranju, kjer so pred 42 leti, 23. avgusta 1941, usmrtili predvojnega revolucionarja, komunista in prворбora Milorada Stošiča, so krajani Zlatega polja priredili manjšo slovesnost. Za kulturni program so poskrbeli pionirji in mladina Zlatega polja ter taborniki, o zgodovinskih dogodkih v letu 1941 pa je spregovoril njegov nekdanji sodelavec, prворborec Stanko Toplak. — Foto: D. Dolenc

NAŠ SOGOVORNIK

Boris Bregant:

Pripravljeni na gradnjo

Jesenice — Na seji delavskega sveta jeseniške Železarne, ki je bil v sredo popoldne, so med drugim spregovorili o pripravah na gradnjo jeklarne, ki je največja naložba prihodnjih nekaj let na Gorenjskem in zaradi svoje pomembnosti tudi republiška prioriteta. Predsednik poslovodnega organa Boris Bregant je o tem povedal:

Na prejšnji seji delavskega sveta je bil potrenj investicijski program, etapni način gradnje in financiranje izgradnje jeklarne na Jesenicah in sprejet sklep, da se gradnja začne. Takoj smo začeli pridobivati potrebna soglasja predvsem za zadolževanje v tujini in za uvoz opreme. Čeprav smo sklicali sestanek vseh izvajalcev nalog v zvezi z gradnjo v Sloveniji in je izvršni svet izdal konkretne zadolžitve sekretariatu in komitejem ter Združeni banki Ljubljanski banki ter o nujnosti gradnje jeseniške jeklarne obvestil zvezno vledo, vseh potrebnih soglasij še ni. Vendar postopek teče in prepričani smo, da jih bomo v kratkem dobili.

Pred podpisom je pogodba o zagotovitvi sredstev za povečanje priključne električne moči za novo jeklarno. Dosegli smo, da nam do sedaj združena sredstva za razvoj energetike zagotavljajo 22 MW dodatne moči, za razliko do potrebnih 47 MW pa bo Železarna Jesenice v okviru projekta jeklarne 2, združila dodatnih 1,1 milijarde dinarjev, od tega 700 milijonov dinarjev letos, razliko pa prihodnje leto.

Prav tako dobro napreduje zdolževanje sredstev za razvoj črne metalurgije, kjer so glavni deleži namenjeni za izgradnjo jeklarne. Podpisanih je tudi že večino samoupravnih sporazumov za zdolževanje sredstev za razvoj, kjer kupci združujejo 5 odstotkov na prodajno ceno za izgradnjo jeklarne.

V kratkem bo organiziran tudi konzorcij temeljnih bank Združene banke Ljubljanske banke za realizacijo razvoja črne metalurgije v Sloveniji s poudarkom na projektu jeklarna 2 na Jesenicah.

Praščno to pomeni, da smo pripravljeni tudi na fizični začetek del.

L. Bogataj

MI PA NISMO SE UKLONILI

Sredi obroča

Slavko Celestina

Kako je v nedeljo na Črem vrhu žgal sose! Kot bi se hotelo preživelim borcem, ki so se ta dan zbrali tu s cele Slovenije, vsaj malo oddolžiti za vse tiste mrzle dni marca 1945, ko so tu do pasu gazili sneg.

Enkraten je razgled z vrha hriba. Kot na dlani je vsa Davča. Menda nimaš od nikoder tak pregled čez to največjo slovensko vas, kot prav od tu. Vsak zaselek, vsaka hiša posebej se vidi. Pod teboj so ozke doline Cerkljanskega, v dalji je v soncu čutiti Žiri, logaške hripe, na nasprotni strani dolgi usločeni hrbot Porezna. Blegoš bi skoraj z roko zagrabil, takoj se zdi blizu. In pod njim griči, senožeti, polja in

grodovi, kamor so se v skupinah ali posamič resevali borci enot IX. korpusa. Največ žrtev je padlo v Poreznu. Blegoš je bil takrat bolj prizanesljiv. A tudi tu je bilo hudičev. Smrt si prav čutil, pripovedujejo danes borci.

Slavko Celestina iz Struževga pri Kranju je bil 23. marca 1945 med tistimi borci, ki so se skušali prebiti proti Blegošu. Ni bil še čisto zdrav. Pravkar se je vrnil iz partizanske bolnišnice na Ojstrem vrhu, kjer si je zdravil ran, ki jih je februarja 1945 dobil na Murovah nad Javorjami. S cerkev na Volči so Nemci in belli streljali z minometi na Javorje. Z Gartnerjem iz Žetince sta se umikala za Rinkov hlev. Slavko je slišal, kako je oni v dolini spustili mino. Hotel je skočiti za šupo, pa ni bilo več časa. Pa je bila velika sreča, da ni bilo časa, kajti tisti trenutek je mina ussekala prav na mesto, kamor je Slavko namenil nogo. Delci mine so zaorali naokrog. Slavko je dobil drobce v celo, tik nad oko, v roko, v nogo. Gartnerja je eden ranil skozi podlakti. A k sreči je ranil le meso. V Martinj vrhu sta se prebila potem. Slavko je bil ves krvav, da ga ni bilo za prepoznati. A so ga v bolnici potem kar dobro pozdravili. Le mine ni smel več slišati. Strašno grozo je vzbudil v njem vsakič njen pritajeni zvok.

Zdaj je bil spet med svojimi soborci. Še vedno je šepal, a šlo je. Čez Crni kal do Martinj vrha se je prebila njegova skupina. Na vojaški cesti pod Martinj vrhom so jih Nemci razbili. Nekaj se jih je tedaj prebilo na Rovte, drugi pa so udarili nazaj. Sovražnikov ogenj je bil vse hujši. Vse okrog njih so bili. Blaž Ostromhar je tedaj dal komando, naj se vsak po svoje rešuje. Druge izbire ni bilo.

Na Starem vrhu se je hotel najprej Slavko skriti. A na tej, osojni strani je bilo do pasu snega. Živina je bila do vampa v snegu. Ko po

cesti, ki pelje na Blegoš, prideta dva borca, ki sta podpirala hudo ranjenega mitraljezca. Krogla mu je šla skozi pljuča. Na ustih je krvavel. Bolničar ga je za silo že obvezal in naročil njegovima pomočnikoma, da ga spravita v Blegoš. Ne, v Blegoš, je svetoval. Jutri bo tam zagotovo hajka.

Obrnili so se proti Koprivniku. Sončnih plati so se držali, kjer ni bilo snega, da so lažje hodili. Ko so prispevali na vrh hriba, kjer se potem svet znižuje proti Farjemu potoku, je stal telegrafski drog. Iz Farjega potoka na Javorje je bil speljan telefonski vod. Ranjenec je tarinal, da ne more več, naj se tu uležejo in odpocijejo. Bila je sobota, 24. marca proti jutru. A Slavku je neki notranji glas rekel, naj ne počaka tu, naj vendar gre naprej. Pomagali so ranjencu, da se je dvignil in premaknil so se naprej, kakšnih sto metrov proč, v grmovje. Polegli so, zadremali. Hudo so bili izmazeni. Vso noč so bili na nogah. Ko se Slavko naenkrat prebudi in zagleda, kako se žice nad njimi majajo. In potem pogleda proti telegrafskemu drogu: kjer so se sprva hoteli ustaviti in počivati. Na drogu je visel Nemec in strigel zice ... Za las so ušli zagotovi smrti.

Celo soboto so želi v Koprivniku in poslali kako poka po Blegošu. Popoldan je Slavko pohotel v Martinj vrh k hiši, kjer so včasih sprejemali ranjence, povedat, naj pridejo iskat njihovega ranjenca. A nikogar ni bilo ponj. Ko se je spustila noč, so nagrabili skupaj listja in dalji ranjenca v sredo, da mu je bilo toplice. Naslednji dan so šli v Martinj vrh po sanji, da so ga spravili v vas. Komaj so spravili ranjence na varno, že prihite povedat, da gredo Nemci iz Železnikov.

Slavko je prvi pomočnik mitraljezca sta se prebila v Podvrah. Vsak dan je bila hajka. Do četrtega sta se potikalni tam okrog. Tisti dan pa sta se dogovorila, da gresta zvečer v Poljane, ki sta jih gledala pod seboj. Tako so vabilo. In na oni strani je Slavko imel svoje ljudi, kjer so dobili hrano, bo bolj na varnem. Zakopala

Svet v tem tednu

Romanje s političnim ozadjem

V torku začeto romanje nad 100.000 Irancev v zgodovinski mestu Meko in Medino v Saudski Arabiji dobiva politične razsežnosti. Iranci prihajajo vsak dan v sosednjo državo s petimi posebnimi letali. Vseprve prve skupine iranskih letal proti Meku in Medini je s svojo prisotnostjo počastil iranski predsednik vlade Musavi, ki je ob tej priložnosti dejal, da pripisuje Iran tej misiji velik pomen. Romanje je na pot pospomil tudi sam iranski imam, verski voditelj Homeini. "Hadžuluk" označuje romanje bi bilo brez pomena, če ne bi imelo družbene in politične funkcije. Dodal je, da je romanje enkratna priložnost za prebuditev uspavanje muslimanske zavesti ter za opozoritev svetovne javnosti na zločine, ki jih nad muslimani zganjata Združene države Amerike in Sovjetska zveza. Voda islamske revolucije je dejal, da ne odstopa od teh stališč. Še več Zagrozil je, da ne bo več šejkov in onih, ki jim posmagajo, če iranski romari ne bodo mogli v Meko. Iran ob tem Saudski Arabijo in druge dežele ob Perzijskem zalivu opozarja, da je iranska revolucija vodilna v tem delu sveta in da se z njo ne kažeigrati. Važno je, da pridejo v sveto mesto, da se srečajo z muslimani iz drugih držav in jim prenesejo sporočila iz revolucije.

Iran se je pokazal v vsej svoji ostrini, fanatičnosti, bi lahko dejal. Saudska Arabija se je znašla v težkem položaju. Romanje je dobil velik politični pomen, prav lahko pa se spremeni v množično demonstracijo zoper saudskega režima, zoper imperialistični sistem, kot Iranci imenujejo saudske državne ureditev. Ze lani so se pojivali ti problemi, ki bila na štirih muslimanskih srečanjih soglasno sprejeta zahtevo, da Saudska Arabija ne sme več upravljati s svetiskima Meko in Medino, ampak bi morala priti oba v roke muslimanskih učenjakov iz vseh muslimanskih držav. Saudska režim je angažiral za vzpostavljanje reda in miru vse svoje varnostne sile, v pripravljenosti pa so tudi posebne egipčanske enote za hitro posredovanje, ki prav ta čas vadijo skupaj z Američani na skupnih vojaških vajah.

V Libanonu premirja ni. Pripadniki palestinske organizacije spoštujejo medsebojno premirje, spopadajo pa se Izraelci, Palestinci in pripadniki raznih libanonskih desničarskih skupin. Vse bolj vroča se staja v Srednji Ameriki in na afriškem jugu. Obroč okrog Nikaragve pa se zbirajo honduraški vojaki in pripadniki nekdanjih.

Stopnjuje se tudi pritisk na Angolo in države v sosesčini Južne afriške republike. Priča smo grobini napadom na Angolo in namibijo. Ljubljenec je v času, ko je v Južnoafriški republiki generalni sekretar OZN Perez de Cuellar, resno zaskrbljen zaradi razpletajočega se konfliktov na jugu Afrike. Vse to kaže na posnehjivo odnos južnoafriškega predstojnika na mirovnih prizadevanjih za mir v tem delu sveta in za neodvisnost Namibije kljub številnim rezolucijam varnostnega sveta in obvezbam, ki jih je izrekla celotna svetovna organizacija.

J. Košček

RAZSIPNIM IKLAPLJAJO TOK

Elektroenergetski položaj v Bosni in Hercegovini je izredno težak. V celotni republiki porabnikom v 64 urah izklaplja tok za osem ur, industrija dobiča za 10 odstotkov, posebni porabniki pa za 50 odstotkov manj električne energije. Porabniki so pripravljeni sodelovati pri nakupu elektrike v Švici, Italiji, Avstriji, ZSSR, NDR in Bolgariji. Porabnikom, ki se ne držijo zahteve po zmanjšani porabi, izklaplja tok.

Občni zbor varstvenikov okolja

Gorenja vas — V nedeljo bo osnovni šoli Dr. Ivan Tavčar Gorenji vasi občni zbor dražil za varstvo okolja skojevolske občine. Vabljeni so ljubitelji naravnosti, ki želijo skočiti na skupaj ob začet ob 9. ur.

L. R.

sta orožje, puški in bombe, imela sta pravljeno nahrtnik. Naenkrat pa se nad raziskave ne bi izvedle ... Niti nista imela razmišljati kdo je to, Vlasovec, četnik, četnični skočiti sta. Nikogar ni bilo za njima, da bila sta ob nahrtniku. Cel hlebec kruha ostal, vsa obleka, odeje ...

Uspejo jima je priti srečno čez Soro Hotovlie k znancem. Dva dni sta se skrivali v bunkerjih.

2. aprila 1945 pa je nesreča hotela, da se cudnem naključju beli in nemški vojaki - so Korošci — Slavko v gozdu odkrili. Moč je z njimi. K sreči je bil v civilu, brez orožja. Čez nekaj dni so ga na lojtrskem vozu skočili z nekaterimi drugimi odpeljali v Škofje Loke in Slavka se naprej v Kranj, ker je bil v Kranjčan. V Bitnjah so se ustavili pri domu, kjer so bili imeli postojanko. Tam se je dogodil belček, ki je dezertiral iz partizanskih vojsk, "Poglej, to so pa Blaževi škornji".

Bili so res Blaževi. Blaž Ostromhar je bil nekje v Škofje Loke, kjer je bil občen in ločili. In ta nič je se zdaj šopiri z njegovimi škornji!

Ni mogel Slavko tu storiti. Naprej so ga peljali v Kranj in zaprli. Preden so ga peljali naprej v Begunj, so ga skoraj dobiti, da bi šel obeslati Štrupija pred hotel Evropski, pa mu vendarle ni bilo treba. To bi bilo všechno.

Po nekaj tednih so ga skupaj z drugimi ujetniki iz Begunj rešili borci Kokrskega odreda. Na tiste hude dni v Blegošu pa ga je minja angleška bomba, ki jo je iz skrivatelj ušla izpod njega.

Letos, po osemnajstih letih, je izveden o svojega ranjenca. Bil je to Janez Kunčec doma iz Gorjic, zdaj pa živi v Zasipu. Srednje hajke zanj je bilo moč dobiti nobenega zdravnika, ki je povedal. Rane so se kar zacelile. Trdna narav je naredila svoje. Pa pa zato, seveda, tudi.

D. Dolenc

Delavci v Alpini so odločili:

Dopust in sobote za izvozno proizvodnjo

V žirovski Alpini naj bi letos na konvertibilno tržišče prodali polovico proizvodnje — Zamude, ki so jih imeli do sedaj zaradi slabe oskrbe z materiali, bodo nadoknadiли z delom ob sobotah, odpovedali pa so se tudi dvem tednom dopusta poleti — V prvem polletju so naredili za 15 odstotkov več obutve kot v lanskem prvem polletju, na tržišča s trdo valuto pa so izvozili 70 odstotkov več parov čevljev.

Ziri — V Alpini so v letošnjem prvem polletju izdelali 960.000 parov obutve, kar je 15 odstotkov več kot lani v prvem polletju. To je nedvomno velik uspeh, saj so se moralni nehnino spopadati z težavami, ki nastajajo zaradi slabe oskrbe z materiali za proizvodnjo. Hkrati pa je večja proizvodnja rezultat zavestne odločitve delavcev, da se odprevo prostim sobotam in, da celo potegnegajo delovnik, da bi lahko izpolnili vsa naravnica, predvsem za izvoz.

Tako so v prvem polletju prodali na zahodno tržišče 294.000 parov obutve, kar je koliciško skoraj 70 odstotkov več kot lani v prvem polletju. Do konca leta pa imajo sklenjeno pogodbo za okrog 260.000 parov, kar pomeni, da bo Alpina letos izvoza na konvertibilno tržišče kar polovico proizvodnje. Za prodane čevlje so v prvem polletju na zahodu iztržili 2.25 milijona dolarjev, kar je enako kot v lanskem prvem polletju. Na prvi pogled se zdi, kot da letos Alpina prodaja obutve za izvoz ceneje, vendar je izkupiček enak zaradi večjega obsega takojimenovanih kompenzacij poslov. Obutev namreč izdelujejo iz začasno uvoženih materialov in zato je v ceni враčunano le delo, medtem ko je bil lani tudi material.

Doma so prodali približno 15 odstotkov več čevljev kot lani in to klobu temu, da se standard niža in da se da prav pri nakupu čevljev morski prihraniti. Tudi finančni rezultat je bil ob letošnjem prvem polletju nekaj boljši kot lani. Ker pa je proizvodnja v Alpini sezonskega značaja, polletni rezultat ni realen prikaz poslovanja, zato je treba počakati na zaključni račun.

Sezonski značaj proizvodnje ima še eno »slabo« stran. Ker v Jugoslaviji nikakor ne znaajo v začetku leta dolžiti devizne bilance in v drugem polletju delovne organizacije razpolagajo z manjšim odstotkom ustvarjenih deviz, so kolektivi s sezonskim značajem proizvodnje in s tem tudi izvoza, vsako leto znova prikrajšani. Letos v Alpini predvidevajo okoli 9 milijonov dolarjev izvoza na konver-

tibilno področje in ker največ izvažajo za sezono jesen-zima, bodo od večine deviznega iztržka lahko koristili nižji odstotek deviz.

Za nemoten potek proizvodnje so se v Alpinu že pred časom dogovorili za uvoz štiridesetih šivalnih strojev. Vse letošnje prvo polletje pa so se

40-letnica osvoboditve taborišča na Rabu

Komisija za bivše politične zapornike, interniranice in izgnance pri Zvezni združenj borcev NOV Slovenije in družbenopolitične organizacije ter občina Rab vabijo nekdanje politične zapornike, interniranice in izgnance ter druge borce na proslavo ob 40-letnici osvoboditve internacijskega taborišča na Rabu, ki bo v soboto, 10. septembra 1983 ob 11. uri na kampskem pokopališču na Rabu.

Na proslavi bodo sodelovali kulturni delavci z Raba in iz Slovenije.

Na Rab bodo peljali avtobusi Alpetoura iz Škofje Loke. V ceno 2.250 dinarjev so všeti stroški prevoza, prenocišča in prehrane. Odhod avtobusov bo v soboto, 10. septembra, ob 6. uri s Trga osvoboditve v Ljubljani, vrnitev pa v nedeljo, 11. septembra v večernih urah.

Vsi, ki se želijo udeležiti proslave na Rabu, naj se do 1. septembra prijavijo pri svojih občinskih odborih zvezne borcev, pri republiškem odboru ali pa direktno v Alpetourov poslovalnici v Ljubljani, Šubičeva 1, in vplačajo tudi stroške potovanja.

**Občinski odbor ZZB NOV
Kranj,**
komisija za bivše politične
zapornike, interniranice
in izgnance

**Občinski odbor ZZB NOV
Kranj,**
komisija za bivše politične
zapornike, interniranice
in izgnance

prizadevali, da bi pridobili vsa potrebna dovoljenja. Ko iim je to uspešno, pa so bile v Jugoslaviji vse možnosti za uvoz opreme že izčrpane. Zato sedaj iščejo možnosti za pridobitev mednarodnega kredita, da bi nujno potrebovali opremo lahko uvozili.

Zaradi težav pri preskrbi z materiali za proizvodnjo, ki so povzročile kasnatev rokov za izvoz in za domači trg, so se delavci Alpine na zborih delavcev dogovorili, da si bodo prizadevali, da bi do konca leta nadoknadiли zamujeno. Tako so od predvidenih treh tednov kolektivnega dopusta v začetku meseca koristili le en teden, razen tega pa bodo ta in prihodnji mesec delali tudi vse sobote.

L. B.

Še enkrat v München

Hortikulturno društvo Kranj je letošnje poletje še posebno delovno. Že junija so organizirali izlet na razstavo cvetja v München, vendar ga zaradi izrednega zanimanja članov ponavljajo v septembru, 10. septembra bo odhod. Poleg razstave, ki bo to jesen v znamenju cvetic, piva in ročnih del, si bodo ogledali še sam München, botanični vrt in mogoči tudi izredno zanimive nasade vrtnarske univerze v Weihenstephanu.

V dneh od 15. do 18. septembra si bodo člani Hortikulturnega društva Kranj ogledali ljubljansko vrtnarsko razstavo. Društvo samo pa prireja od 5. do 11. septembra v Kranju na svojem vrtu razstavo fuksijs.

Vse podrobnejše informacije dobite v družvenem paviljonu pri Prešernovem gaju vsak ponedeljek od 17. do 19. ure.

Obvestilo invalidom

Kranj — Društvo invalidov Kranj organizira za svoje člane enodnevni izlet v Dolenjske Toplice. Izlet bo v soboto, 17. septembra.

Obenem obvešča društvo, da še sprejema prijave za letovanje na Malem Lošinju med 1. in 8. oktobrom. Cena sedmih polnih pensionov vključno s prevozom se bo gibala okrog 5500 dinarjev. Vplačila sprejema društvo do 1. septembra v pisarni na Begunjski 10 v Kranju (stavba KS Vodovodni stolp).

NA DELOVNE MESTU

Hočem delati dobro

**Anton Karun, fotokopiranje
in razmnoževanje**

pir in kopije za tisk. Največ razmnožujem in fotokopiram za različna podjetja, ustanove in zasebni. To so različna vabilia, prospekti, plakati in drugo. Tu pa se pogosto oglašajo tudi posamezniki, ti največkrat potrebujejo fotokopiranje različnih dokumentov, diplomske nalog, različne fotokopije knjig in zvezkov. Dela imam sedaj veliko in na pomoč mi je moral lani prisločiti tudi žena. Prej je bila v službi v Zavarovalnici v Ljubljani, meni pa je pomagala pri knjigovodstvu. Veliko dela v službi, dolga vožnja, pa tudi dejstvo, da vsega dela ne bom zmogel več sam, so bili vzrok, da je moralna iz službe in sedaj imava skupno obrt.

Danes, ko že tri leta delate kot obrtnik, ste najbrž spoznali dobre in slabe strani novega poklicca v fotokopirnici in razmnoževalnic?

«Če bi se danes odločil in začel delati v isti obrti, ne bi imel več možnosti. Danes ne moremo več uvoziti strojev, doma jih ne izdelek.»

Iujemo in tako je začeti na novo skoraj nemogoče. S tem pa je na rejenja škoda malemu gospodarstvu. Tudi popravljanja strojev in njihovega vzdrževanja sem se moral lotiti sam, kajti delavcev in rezervnih delov za popravilo teh strojev pri nas ni dobiti. Tako je treba v Avstrijo ali Nemčijo, poklicati mehanika iz Avstrije. To pa je zelo draga, pa tudi depozit moram plačati sam in pri tem ne dobim nobene ugodnosti. Stroji, ki sem jih kupil do decembra lani so med najboljšimi te vrste, tako je stroj Minolta 300 eden redkih, če ne edini v Jugoslaviji. Dobro, da sem ga naročil lani, letos to ne bi bilo več mogoče. Ti stroji so zelo občutljivi in potrebujejo skrbno nego, drugače so kopije slabe, takšnih pa ne morem in nočem dati iz rok. Barva in različna mazila, ki jih rabim pri delu se pri nas sicer dobre, vendar ne za zasebni, le za družbeni sektor, pa še to ne vedno. Papir, s katerim so tudi težave, si kupim že za veliko vnaprej, tako, da papir še ni bil vzirok za zastanek pri delu. Po barvi, rezervne dele in tisto, kar se ne dobi pri nas, hodim v Avstrijo, kajti će hočem delati, se moram kljub depozitu odpeljati čez mejo. Privatna obrt je dobrat za državo, saj smo pripravljeni plačevati davke, ne pa trn v peti. Pri svojem delu pa nimamo nikakršnih ugodnosti.»

Stranke so zadovoljne z vašimi storitvami?

»Do sedaj še ni bilo pritožb. Če se slučajno pojavi napaka jo vedno tudi popravim. Vendar pa pri svojem delu glejam predvsem na to, da dam iz rok kvalitet in izdelek. Zato so stranke zadovoljne in vedno znova hodijo sem tisti, ki pravijo, da jim je moje delo z dobrimi stroji in natančnostjo ostalo edino upanje, da dobe želen izdelek.»

V. Primožič

S cenami popravljeni dosežki

Gorenjsko gospodarstvo je za malenkost povečalo obseg proizvodnje, celotni prihodek ter dohodek pa sta porasla za 6 oziroma 4 odstotke — Osebni dohodki so manjši za 10 odstotkov, izgube pa za tretjino večje kot lani v prvem polletju

Obseg proizvodnje se je za malenkost povečal, ob enakem številu zaposlenih je skromno porasla tudi produktivnost, industrija pa je kmaj dosegla lansko raven proizvodnje. Izgube so narasle za tretjino, naložbe so še vedno dosti prenizke, osebni dohodki so realno manjši za desetino, poslabšala se je likvidnost, zunanjetrgovinska menjava je realno upadel, pri čemer je konvertibilni izvoz od lanskega večji, vendar le za 1,7 odstotka. To je kratek povzetek gospodarskih dosežkov gorenjskega gospodarstva v prvem polletju, ki so tako dosti slabši, kot so jih predvideli v občinskih resolucijah. Zamujeno bo v drugem polletju težko nadoknadi, ker se pogoji gospodarjenja še naprej poslabšujejo.

Nasprotno temu pa so finančni rezultati dokaj ugodni, kar dokažejo, da so bolj posledica inflacije kot pa večje proizvodnje, produktivnosti in izvoza. Celotnega prihodka je bilo, če upoštavamo realne številke, za 6 odstotkov več kot lani, dohodka za 4 odstotke več in akumulacije za 10 odstotkov. Gospodarstvo je tudi povečalo dohodek v globalu in na zaposlenega, za malenkost se je povečala dohodnost sredstev. Vendar pa je ob tem treba povedati, da letos razporeditev dohodka še naprej siromaši gospodarstvo: več je bilo treba odvesti za nove davke in za obresti zaradi povečanih obrestnih mer, ki so letos terjale že 10 odstotkov dohodka. Zamujne pa so se dajavatev za samoupravne interesne skupnosti kot tudi delitev sredstev za osebne dohodke in stanovanjske ter še nekatere druge potrebe delavcev.

Skupna izguba je znašala slabih 500 milijonov in je za tretjino večja kot lani v enakem času, vendar pa tudi za tretjino manjša kot v prvem tromesečju. Tokrat jo je ugotovilo 32 delovnih organizacij, od katerih ima 6 izgubo prvič, pri 16 pa je izguba od tromesečja dalje še narasla. Tudi vzroki so še v glavnem isti. Predvsem neustreznega oskrba s surovinami, nesorazmerje med cenami surovin in izdelkov, velike neplačane terjave, visoke obreste od kreditov, tečajne razlike in neplačane izvozne stimulacije. Čeprav v vseh delovnih organizacijah navajajo predvsem omenjene vzroke je treba iskati tudi še druge, predvsem notranje vzroke kot je slaba organizacija dela, slaba izraba delovnega časa, slaba delovna disciplina, neustreznata sestava proizvodnje, slaba dohodkovna povezanost s surovinami in podobne.

Največji gorenjski zguba je še vedno jeseniška Železarna s 183 milijoni dinarjev izgube, sledi Savo s 76 milijoni din izgube, v KŽK imajo Mesoizdelki 10,6 milijona in Mlekarna 35 milijon dinarjev izgube, Iskra Reteče ima 23 milijon din izgube, LTH Škofja Loka — Zamrzovalne skrinje 25 milijonov in Verigi v TOZD Tio 5,6 milijona in Vijakarni 9,2 milijona dinarjev. V RTC Kravavec se izguba vlecje že od lani in je sedaj trikrat večja kot v četrtletju in znaša 14,2 milijona dinarjev.

L. Bogataj

Pomanjkanje materiala zavira proizvodnjo

V sestavljeni organizaciji Iskra bodo letos težko dosegli zastavljenie cilje — Največ težav imajo zaradi pomanjkanja materialov za proizvodnjo — Veliko povečanje izvoza na konvertibilno področje — Dohodek manjšajo visoki stroški — Izredno so narekle tudi obveznosti iz dohodka

V sestavljeni organizaciji Iskra ob polletnih rezultati ocenjujejo, da letos ne bodo mogli v celoti uresničiti resolucijskih dolöcil. Razlogi za zastajanje za planiranimi cilji so predvsem skokovito naraščanje cen in neurejenost na cenovnem področju, nelikvidnost in slaba oskrbljenost z osnovnimi surovinami. Ob tem pa se napovedano zmanjševanje porabe oziroma obveznosti za potrebe izven združenega dela niso zmanjševale.

Poletni obračun je v sestavljeni organizaciji Iskra pokazal, da se družbeno dogovarjanje uresničuje le na področju delitve osebnih dohodkov in le delno na področju skupne porabe, medtem ko spošča večno prerašča vse dogovorjene ovivre. Prav tako se je število in višina izgub ob poletnem obračunu povečala v primerjavi z lanskim istim obdobjem in v primerjavi z letosnjim četrtletjem.

Vrednost proizvodnje je v šestih mesecih znašala 14 milijard dinarjev in je bila za petino večja od lanskega v času. Ob četrtletju je bila rast za dobre štiri odstotke višja. Glavni vzrok za slabšo rast proizvodnje je pomanjkanje materialov in zato je bilo v prvem polletju izpolnjene komaj 44 odstotkov letnega plana.

Izvoz se je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem povečal za 18,1 odstotka in je dosegel vrednost 98,2 milijona dinarjev. Letni plan je bil izpoljen s 39,4 odstotki. Več kot letni, je porastel izvoz na konvertibilno področje in sicer kar za 34,5 odstotka. Na tem področju so iztržili dobrih 70 milijonov dinarjev ali 70 odstotkov deviznega prihodka. Na klinično področje so izvozili manj

kot lani, čeprav je bil junija dosežen rekordni izvoz.

Uvozili so za 47 milijon dinarjev repromateriala od tega skoraj vse s konvertibilnega trga. V celoti je bil uvoz za 11 odstotkov višji od lanskega polletnega, konvertibilnega pa za 14 odstotkov, pri čemer je 35 odstotkov uvoza odpadlo na uvoz v okviru operacijskih pogodb.

Celotni prihodek je znašal dobro 35 milijard dinarjev in je v primerjavi z lani večji kar za 47 odstotkov. Na njegovo rast je imela največji vpliv inflacija. Ponovno se je pokazalo celovno nesorazmerje med cenami materialov za proizvodnjo in cenami izdelkov, saj so materialni stroški porasli kar za 52 odstotkov. Porast dohodka je bil znatno nižji in je znašal 44,7, vrednostno pa je dohodek znašal 11 milijard dinarjev.

Pri obveznostih iz dohodka je le rast prispevkov za samoupravne interesne skupnosti prevzela racionalneje ovivre, vse druge obveznosti pa so porasle veliko več kot dohodek. Del dohodka za spoščne dejavnosti je porastel za 49 odstotkov, del dohodka za pogodbene obveznosti za 66 odstotkov, za druga plačila za 91 in za obresti kar za 92 odstotkov. Obresti so v prvem polletju presegli 1,7 milijarde dinarjev in že predstavljaljajo 15,4 odstotka dohodka.

</

Slavje RK Gorje ob krajevnem prazniku

Društvo Rdečega križa je bilo v Gorišah organizirano že nekaj let pred drugo svetovno vojno. Tako po osvoboditvi je organizacija Rdečega križa zaživel v širšem obsegu. Ustanovljeni so bili odbori RK v Zgornji Gorjah, Spodnji Gorjah, Podhomu in Krnici. Ker je bila dejavnost organizacije vse obširnejša, so leta 1957 sklenili, da se vse organizacije, razen Podhom-Zasip, združijo v eno društvo, RK Gorje. Delo društva je opazno predvsem pri krovodajalskih akcijah, pri akcijah zbiranja starih oblačil, pri zbiranju denarja za gradnjo onkoloskega inštituta, organizaciji tečajev o negi bolnika na domu ter zbiranju finančne pomoči v primerih naravnih nesreč. Skrbijo pa tudi za svoje mlade člane. V osnovni šoli Bratov Žvan ima RK Gorje 308 mladih članov in članic. Sodelujejo tudi s KK SZDL, KS in drugimi organizacijami v okviru KS Gorje, skrbe za ostarele osebe in imajo delaven odbor NNNP.

V nedeljo, 28. avgusta, ob 14.30, vabijo vse krajane KS Gorje, da se udeležijo razvoja praporja in pobretanja med organizacijama RK Gorje in RK Varaždin »Centra«. Preko občinskega odbora RK so aktivisti RK Gorje navezali tesne stike z aktivisti RK Varaždin. Organizaciji si izmenjava-

ta izkušnje in znanje, zato so lani sklenili, da se pobratita.

Razvite prvega praporja Rdečega križa in pobretanje z mestno organizacijo RK Centar Varaždin bosta v Gorjah prispevek k praznovanju krajevnega praznika, 30-letnice krovodajalstva in 120-letnice ustanovitve mednarodnega Rdečega križa.

Pravcičilo

TISKARSKI ŠKRAT SE PA NE UŽENE — Ko smo v torek v GLASU pisali o simpatični in prizadetni oskrbnici koči pri Sedmerih jezerih, se je v članek vrnila neljuba napaka: **NAMESTO ZINKA JE BILA K ČLANKU NATISNJENA SLIKA JANKA POGAČNIKA IZ SEDNJEGLA CLANKA, KI JE GOVORIL O GORENJSKIH OBRTNIKIH. ZINKA JE PA TIČALA MED OBRTNIŠKIM PROBLEMI. OBEAMA SE LEPO OPRAVIČUJEMO.** Kostanjškova Zinka skupaj z njeno receptorm Jankom Arhom, ki prav tako kot Zinka skrbi, da so njenih planinc kar najbolje posreženi in da jih kar naiveč spraviča čez noč pod streho. Pa naj ob tej priložnosti povemo še to, da bo koča pri Sedmerih jezerih odprta do konca oktobra, torej dovolj dolgo, da jo bomo lahko še kdaj obiskali. D. Dolenc

Prijaznost v čebelici

Radovljica — V Radovljici, na Linhartovem trgu, je že od lanskega januarja odprt lokal z ljubkim imenom Čebelica, katerega lastnica je Tatjana Konič iz Tržiča.

Lokal je nekaj posebnega zaradi vtisa, ki ga naredi na gosta. prostor je sicer majhen, a okusno opremljen in predvsem ne hrupen. Že vse to daje vtis prijaznosti, domačnosti.

Druga posebnost so specialite lokal, ki jih da slutiti že njegovo ime. Med te spadajo krostino, mesni sir na tri načine in predvsem kava, prune, šabesa, medica in ledena kupa, katere imajo vse isto ime kot lokal sam, saj vsaki dajejo poseben okus čebelji izdelki.

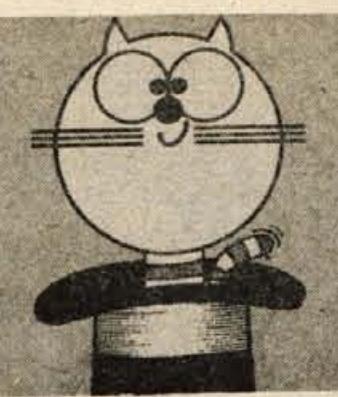
Tretja, a ne nepomembna »posebnost« lokal, je Dora Komac, ki je tam zaposlena, kakor sama pravi. Človek bi ob prihodu v lokal prej verjal, da je vstopil v njen dom in da ga Dora kot dobra gostiteljica pozdravi s prijaznim nasmeškom in toplim »dober dan, s čim vam smem postresti?«.

Dora, prijazna, a kar se da skromna gostiteljica iz Čebelice, je doma iz Bovca, vendar že 23 let živi na Gorenjskem. Mož je miličnik in zaradi njegovega novega delovnega mesta se je preselila vsa družina. Najprej v Bohinj, kjer je bila Dora nekaj časa šivilja, nato pa se je bolj ali manj naključno zapisala gostinstvu. Najprej je delala v Bohinju in nato na Jesenicah, dokler niso lansko leto odprli Čebelico. Tudi tu se je zaposlila skoraj čisto po naključju. V novoodprt localu je prišla na čaj, se zapletla v pomenek z lastnico in dogovorili sta se za sodelovanje.

Dora je od takrat vsako popoldne gostiteljica v Čebelici. Ker zelo rada dela z ljudmi, ji to delo ni težko. Tudi če kdaj odide od doma utrujena ali slabje volje, je na pragu Čebelice zopet nasmejanja. Pravi, da je z dobro voljo vedno moč potisniti težave vstran in goste sprejeti z nasmehom in prijazno besedo.

Vidi se, da ima Dora rada svoje delo in da stori vse, da je vsak gost dobro posrežen in da ne bo to njegov zadnji obisk v Čebelici. Prijazno, preprosto, a učinkovito. Gost ima skoraj občutek, da so v Čebelici čakali le na njegov obisk ...

T. Jurjevec

In spet je tu ŽIV - ŽAV!

V soboto, 27. avgusta, bo v Stražišču pri Kranju spet veselo. Pravi semenj! Kajti ta dan bo tu spet ŽIV - ŽAV, ki ga otroci od blizu in da leč dobro poznajo.

Tudi tega ne gre zamuditi, saj organizatorji obljudljajo toliko zanimivega, lepega, razigranega, veselega, smešnega, prisrčnega in kdo ve kaj še vse. Tu bo Tof, vsaj tako je obljubil pred dnevi na radiu na valu 202, pa seveda Andrej Šifrer s svojimi pesnicami, ansambel KRIK s plesno skupino, ki bo pokazala tudi aerobiku! In priredili bodo ribolov, kjer noben trnek ne bo ostal prazen. Kegljali boste, podirali škatle, se vrteli na vrtljaku, drsalji po tobogantu poslušali žirovsko godbo na pihala, in še in še. Otroci iz Kranja, Maribora, s Koroške in od drugod bodo pokazali kaj znajo. Poleg vseh drugih dobro bodo ta dan pod Šmarjetno pekli tudi palacinke. Vmes bodo lutkarji prikazovali lutke, čarowniki pa svoj hokus-pokus ...

Naj ne bo ata in mame, ki ta dan svojega načuda ne bi pustila v Stražišče in pod Šmarjetno. Če sa memu še ne zaupajo, naj gredo zraven. Bodo še oni imeli vsaj en lep dan in leto!

Smo dogovorjeni? Veselje pod Šmarjetno se začne ob 9. uri dopoldne, konča pa ob 17. uri popoldne. Če bo dež, bo stražiški ŽIV - ŽAV predstavljen na naslednjo soboto.

Živahne stare melodije

Iz Četene ravni pod Starim vrhom je doma. Dvainšestdeset let ima, v hlevu 10 glav živine, zemljo pa v bregovih in senožetih, ki jih je treba še večino pokosten s koso. Sin si je že poiskal dodatni zasluzek v dolini, on pa se še vedno ubija po svojih brezinah.

Toda, ko vzame v roke harmoniko, ko se izpod njegovih prstov in meha dvigne pesem in povzigne pete plesalcev folklorne skupine Javorje in mu gledalci zaploskajo, je Janez Dolenc-Davčan bogut. Tedaj je pozabljen breg in senožet.

Na harmoniko igra že več kot petdeset let. S Poldetom iz Lajš v Selški dolini sta se naučila in potem igrala skupaj. Polde na klarinet, on na harmoniko. Najprej sta igrala na oheetih. Pred pustom sta bila »zaposlene« vsako nedeljo. Vendar se je plešalo le po kmečkih hišah, po gostilnah pa ne. Najprej so bile vedno na vrsti »moderne«, nove pesmi, ko pa so se plesalci ogreli, pa so prišle na vrsto stare, ljudske melodije in plesi, kakršne danes vidimo le še ob nastopih folklornih skupin.

Ko so pred dvanajstimi leti v Javorjah organizirali kmečko ohjet, ni nikč od mlajših godev znal starih pesmi. Tedaj so se spomnili na Janeza Dolanca in ga prosili, da jih nauči. Prireditev je tedaj zelo dobro uspela in privabila veliko ljudi, zato je škoda, da je ne prirejajo več. Mogče se bodo ogreli mladi in jo spet pripravili.

Tako je ostal pri mladih, pri folklori, ki ima za sabo že vrsto uspešnih nastopov. Špic polka, Sirota, mazolka, šoteš, marzolin, majkataši, krajev polka, miniarjeva, metla in zvezda so njihovi stalni plesi. Drugod ne igra več. Doma kvečjam sebi v razvedrilo. Mladina namreč hoče danes imeti za ples vsaj tri goede in moderne melodije in stare posluša le za popestritev.

L. Bogataj

Črtomir Zorec

POPOTNI UTRINKI

IZ KRAJEV NA PODROČJU ŠKOFJELOŠKE OBČINE

(27. zapis)

Sicer sem že pri opisih lepih krajev pod gozdnatimi pobočji Ratitovca omenjal tudi staronemška gorska in krajevna imena, vendar ne prav vseh. Tudi izvornega pomena nisem navajal, ampak le narečno izgovorjavo, dostikrat hudo skrivnostno in na videz nerazložljivo. No, to sedaj nekaj nekaj pomoči.

Ohranilo se je tudi nekaj tej starinskih imen, ki jih še vedno dajajo. Ben auf d'ca Mart'ntou d'žune šajnen, nouh tout s'ug'n žnjab'n (Ako na sv. sonce sije, potem v treh sneži).

No, tako popačeno star nemščino so govorili osamljeni janci pod Ratitovcem skoraj dve stoletji. Nemščina je drugačno, a drugače popačeni bitenjski in žabniški imenitje in bavarskih naseljencev. Na dem le en primer: Nim du man die Buša, wermer titscha (vzemi mrežo, bomo ptice loviti) pa ta spomena bitenjska imena v staremu Valvasorju ni bila všeč. Pač, najbrž tudi zato, ker naseljeni na Sorškem potju so bilci osamljeni kot sorški.

Danes sta obe govorici že zamrli. Tudi prav stari ljudje, da več za ta čudaški jezik, ki ni bil v zgodovino že v letih na dve stoletja, vsekakor pa v današnjem času med obema vojnoma.

TIPALKE SCHULVEREINA

Res pa je zagrizen grodu, organiziran v Deutscher Schulverein pod Ratitovcem še v letu 1886. Ne vemo, koliko vseh nemških naselbin in jih učiteljev nemščine. Vendar so skozi učitelji in duhovniki tako na starše, da so takrat nemščino od končali. Potomci starih nemščinskih vasi so bili duhovni venci! V tem pogledu v sorških se ni bilo nobenih težav.

Anton Jenmik in šolski upravnik Josip Arnič zaslužita časten stvar v korist slovenstva. Ne bilo bi napak, če bi njun se tako drugače poudarili (s slovensko ploščo, s poimenovanjem podobno).

Najbrž mi Danjarji, Sorkarji, Ravencani in Zabrdčani do zamerili tega kramljanja mivih govoric njihovih davnih. Saj zapis hoče obdržati le zgorajki prizrok, nikakor pa ne kake nesodobne nestrope, prav tem, da kar naprej obemo prvočna nemška ledinska imena, kažemo slovenski, ki je tako tuja germanskim škim sosedom ...

Še zadnjini poizkus, da bi preteklost, je napravil nemški pator: v čitanko je uvrstil danilo o Sorici, z naslovom »Sorci so delili po šolah v gospodinjstvih: žal, da sem svoj izvod mu oddal in članka ne morem je povzeti.

KAJ NAM MAR ZA SMETI! — Okolina »Kanarčka« na Cesti JLA v Kranju se ne more ponašati s preveč urejenim okoljem. Na parkirišču in v grmčevju ob njem se valja na kupe smeti, ki bodejo v oči in vsljujejo vprašanje, če res ne moremo poskrbeti za urejenje okolje. Ne bi bilo potrebno veliko truda: uporabniki lokalov bi morali narediti svoje, prav tako pa služba, ki je v Kranju zadolžena za čistočo. Seveda pa tudi ljudje, ki tod tako radi odvržejo nesnago. (jk) — Foto: G. Šinik

Zlatoporočenca Marija in Rudolf Josef iz Tržiča — V soboto bosta petdesetih letih skupnega življenja ponovno stopila pred matico Marija in Rudolf Josef. Oba izhajata iz delavske družine. Rudolf je izpeljal za brivškega pomočnika in kasneje za mojstra. Marija je kmalu mesčansko šolo. 24. avgusta 1933 sta se vzelci in do rojstva juhenjega edinega otroka stanovata pri svojih starših. Kasneje sta s skupnim močmi poiskala skromen domek in v njem uredila brivnico. Med drugo svetovno vojno so bili Josefovci izgnani v Avstrijo in ko so se vrnili, brivnike niso bili več. Uredili so novo in Rudolf je zoper gel in briški može. Obrišniška kriza ga je »ognala« delat v Rusiji. Marija pa v Jelendol v gozdnino gospodarstvo. Zdaj sta oba že vrati upokojena. Rudolf se je posvetil vrtičku, Marija pa gojenju ptic in čremu delu, klub 72 letom pa še vedno pomaga v tržiškem dnu upokojencev. Tako kot brivško delo je imel Rudolf rad tudi violin. Četrteto noči je preživel ob njej. Za glasbo je navdušil tudi sina. Glas mu je rezala kruh. Lani sta ga izgubila. Mnogo prezgodaj ... Žal, da ma ure skromnega življenja krajša pravnuk Gašper. — C. Z.

Folklorna skupina Iskra na Siciliji

Vsako letnje kulturno delo malce zamre, za folklorno skupino Iskra letošnje letnje ni. Vrstile so se vaje, pogoste in intenzivne, saj so se pravljali za nastope na mediteranskem festivalu folklore »Srebrni mlin« v Trapaniju na Siciliji. Trajal je pet dni in Iskrini folkloristi so se z gostovanja na Siciliji zadovoljni vrnil pred dnevi. Poleg naše skupine so sodelovalo še folklorne skupine iz Francije, Grčije, Turčije, Španije ter seveda domačini. Iskrinji 31 folkloristov in godbe, pridružila sta se jim predstavniki Zveze kulturnih organizacij Kranj Janez Eržen in predstavnica Iskrine kulturne komisije Frančka Tronkar, so dolgo pot prepotovana z avtobusom.

Sicilsko mesto Trapani je nekaj kilometrov oddaljeno ob bolj znanega Palerma. Leži ob morju, pod skalnatim gorovjem. Iskrini folkloristi so šest dni tako kot franska, turška in španska skupina bivali v hotelu Tirreno. Čeprav je bila pot od doma do Trapanija dolga in naporna so že prvi večer spontano zaplesali na hotelski terasi, vse skupaj je spodbudila turška folklorna skupina.

Naslednji dan se je na otvoritvi festivala predstavilo vseh šest folklornih skupin, ki so šele več kot dvesto

plesalcev in goedenikov. Že prvi dan so spletli prijateljstva in postali teme povezana mednarodna druština. Zvezcer se je folklorna skupina Iskra odpeljala na prvi nastop v 14 kilometrov oddaljeni Eric, kjer jih je čakalo številno občinstvo. Odra ni bilo in plesali so kar na pesku. Prvi nastop ni najbolje uspel. Malce je bila najbrž kriva utrujenost, nezgoda vročina, ki tudi zvezcer ni pojenjal, morda je bilo krivo tudi preveliko prepričanje, da bo izvedba odlična. Res so napake delale tudi druge skupine, toda Iskrini folkloristi so se tedaj trdno odločili, da napak ne sme več biti. Sleheni je imel pred očmi, da predstavlja Iskro in Jugoslavijo.

Klub hudi vročini so naslednje določne pridno vadili in se proti večeru v goričkih in gorenjskih narodnih nošah odpeljali v S. Vito Lo Capo.

Folklorna skupina Iskra iz Kranja se je pred dnevi vrnila z gostovanja na Siciliji, kjer se je udeležila folklornega festivala v mestu Trapani. Pisana mednarodna druština je pet dni razveseljevala številno občinstvo, saj so se festivala udeležile še folklorne skupine iz Grčije, Turčije, Španije in Francije ter seveda domačini.

udarci ob tla na lesennem odru so priliki res do izraza. Za našo skupino se je predstavila še franska.

... Gorenjci smo po dolgem času dobili pesnico. Njenih pesmi ni treba razlagati. Napisane so v jeziku, ki ga sleherni razume. Nič sprenevedanja ni v njih. Včasih celo kakšna nerodnost, toda zmeraj je kje kakšna iskra, ki v temi našega življenja blešeče zažari...«

Tako je med drugim o Francki Tronkarjevi v Listih, literarni prilogi jeseniškega Zelezarja, pisal profesor Janez Svoljšak.

Francko Tronkar dobro poznajo v Iskri, kjer je zaposlena v toždu Kibernetika kot tajnica samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij, in seveda v Struževem, kjer je doma. Pred dvema mesečema je izbor svojih pesmi izdal tudi v obliku zbirke, katero je naslovila preprosto »Pesni«. Zbor pesmi, ki so nastale večinoma v zadnjih dveh letih, je naredila sama po lastni presoji in jih uvrstila v sedem zaključenih celot. Zbirka je licno izdelana, a tako oblikovana je le trideset izvodov. Avtorica pravi, da tako luskne izdaje verjetno ne bo več imela. Zasluga za to gre njenim prijateljem, saj je zbirka oblikovno (od tipkanja pesmi preko ilustracij do vezave) vse njihovo delo.

»Pisanje mi je šlo vedno dobro od rok in tudi z občutkom za pravilnost jezika nisem imela nikoli težav,« pravi. »Pomembna se mi zdi moja velika ljubezen do lepega slovenskega jezika, saj pesem zahteva prav takega. Človek mora seveda tudi nekaj doživeti in občutiti, ker sicer ne more napisati nečesa, čemur bi se lahko reklo pesem. Jaz sem svojo prvo napisala že med vojno kot otrok, ki je takrat občutil krivico, ki jo je povzročala vojna s svojimi strahotami. Tiste pesmi nimam več. Znova sem pisala pri dva setih, ko mi je umrla mama in takrat sem pisala o njej in o očetu. Kasneje so nastajala posvetila prijateljem in velikokrat komu za rojstni dan. Seveda sem pisala tudi ljubezenske pesmi, a so večinoma končale v kakšnem skritem kotičku predala. Pravo voljo do pisanja sem dobila, ko mi je dobra prijateljica, kateri sem pokazala nekaj svojih pesmi, zanje dejala, kako so ji všeč. Veliko mi je pomagal tudi prvi samostojni literarni večer, katerega smo bolj za pokušno pripravili v Iskri januarja 1981. Redno pišem le zadnjih nekaj let in verjetno brez vseh, ki me vzpodobujajo in katerim so moje pesmi všeč, res ne bi šlo.«

Kaj vas navdihuje, kdaj pišete in kako vaše pesmi nastajajo?

»Mislim, da pesmi nastajajo največ takrat, kadar je človek malo žalosten. Meni pisanje v takih trenutkih veliko pomaga, nekako sprostiti me. Zelo veliko razmišljam — na poti v službo in domov, zvezcer, po noči, kadarkoli. Vsak dan si vzamem eno urico samo zase. Vedno gledam okrog sebe, opazujem, iščem motiv in kadar se mi utrne misel, kadar se porodi poseben občutek, takrat to oblikujem v pesem. Nastane osnutek, katerega potem pilim in pilim. Pesem lahko dobri končno obliko v eni uri ali še po enem tednu. Lahko pa traja še dlje. Dokler nisem zadovoljna z njo, sploh ne morem začeti pisati nove. Ko pa jo le končam, sem zelo zadovoljna, srečna. Vedno imam občutek, da je neko veliko dela opravljeno, saj je v vsaki pesmi del mene in tudi te Pesmi — to sem jaz.«

Pisanje vam torej jemlje precej časa. Kako uspete ta svoj konjiček uskladiti z obveznostmi do družine in doma, do delovnega mesta in do prijateljev?

»Otroka sta že odrasla, poročena in že sedem let sva z možem sama. Sedaj imam torej več časa. Človek pa mora vedno nekaj delati. Pazim, da zaradi moga pisanja mož ni obremenjen. Pisem, kadar sem prost, kadar si lahko ukradem čas in se umaknem v toletko sobico, kjer sem sama in lahko v miru pisem.«

Vaše ime ni povsem neznano. Dobro vas poznajo

v Iskri in v Struževem. Koliko so se pravzaprav vaše pesmi že pojavljale v javnosti?

»Moje pesmi najdlje in najbolj poznajo sorodniki in prijatelji. Oni so bili prvi, ki so jih slišali in ocenili in se vedno so moji najljubši poslušalci. Zaradi njih sem tudi pripravila tako izdajo Pesmi in tudi tisto skromnejšo zbirko pred dvema letoma. Sodelavcem sem se prvič predstavila pred dvema letoma in pol na samostojnem literarnem večeru, lani decembra pa me je slišal že večji krog ljudi, ko sem sodelovala na literarnem večeru Iskre v Delavskem domu. Najbolj pomembna nastopa pa sta bila na tretjem in četrttem srečanju književnih in dramatiskih ustvarjalcev Jugoslavije v Križevcih na Hrvatskem lani in letos. Zelo sem bila vesela tudi objave dvanajstih mojih pesmi v Literarnem nočturnu ljubljanskega radia sedmega marca letos. Žal mi je le, da jih nisem mogla sama posredovati. Junija letos sem sodelovala na recitalu ob srečanju vezovistov Gorenjske in tam me je poslušal profesor Janez Svoljšak, ki je potem v Listih objavil nekaj mojih pesmi in napisal toliko povoljnega o meni, da se kar neprijetno počutil. Ne vem, če si zaslužim toliko hvale. Nekaj pesmi je bilo objavljenih tudi v internem glasilu Iskre, sama pa sem jih že velikokrat recitirala na nastopih iskrškega pevskega zabora, katerega članica sem.«

Omenili ste, kako ljudje sprejemajo vaše pesmi. Kaj pa o njih menite sami?

»Ne vem, raje bi videla, da bi o tem kaj rekel kdo drug, da bi jih kdo drug ocenil. Jaz jih sama res težko. Morda bi poslušali tisto, kar so povedali v Literarnem nočturnu...« Njene pesmi so neposreden izraz razpoloženja in diagram čustvenega doživljajanja, preproste in neobremenjene z metaforiko. »...Vidite, tako so reklami. Jaz res ne vem, če bi me lahko imenovali pesnico. Meni se zdi, da je moja pesem dobra, če mi pusti dober vtis, ko jo preberem. Ne vem, res čakam neko strokovno oceno. Ljudje so me že dobro ocenili. Zdi se mi, da me radi poslušajo. Verjetno tudi zato, ker se vedno potrudim, da pesem primerno predstavim. Tako, brez papirjev, brez branja, občuteno, res iz srca.«

Rekli ste, da je tale vaša zbirka stara še dva meseca. Kdo vse jo je že videl? Ste jo komu poklonili?

»Res sem jo. Nesla sem jo s seboj v Križevce, nekaj sem jih poklonila prijateljem in sorodnikom, mihim pa jo tudi poslati v Ljubljano na radio. Strašno na hitro sem se odločila zanj. Hitro smo jo tudi pripravili in izdelali. Ves čas sem si že lezela, da mi ne bi bilo treba vedno lovit tistih listov, na katere so bile pesni natipkane. Pravzaprav je to neka poskusna zbirka. Namenjena je prijateljem, je pa tudi moja ponuda za morebitnega založnika.«

Zelite torej, da ne bi ostalo le pri teh 30 izvodih. Ste že obrnili na katero založniško hišo?

»Veste, težko je. Pisala sem založbi Obzorje v Maribor, a še nisem dobila odgovora. Verjetno ne bo nič. Tako je, moje ime le ni znano, niti ga v založbi ne poznajo. Moje pesmi niso sodobne — takih res ne znam pisati. Brez pomoči zbirka verjetno res ne bo izšla. Ni lahko prodreti. Moje pesmi niso ocenjene. Ne vem, če bo šlo.«

Rekli ste, da so vam vse pesmi ljube, ker je vsaka del vas. Vam je mogoče katera prav posebno prišrebu?

»Prav imate, res je ena. Še čisto sveža je — od včeraj — pa je že izpodrinila mojo prejšnjo najljubšo. Naslovila sem jo Sreča:«

V morju sanj sem te iskala, v reki solz sem zate trepetala.

Zdavnaj že sem te slutila, v željah večnih kradoma te občutila.

Zdaj pa zrcalim v tvojih se očeh, zdaj nosim v svojih te dlaneh.«

Klepeta s Francko Tronkarjevo je bilo že konec, meni pa so bile še vedno živo pred očmi besede profesarja Svoljšaka, katere sem prebrala v Franckinem izku.

»Komur je všeč preposta, jasna, topla pesem, bo vrstice Francke Tronkarjeve večkrat prebral. Zgoditi se zna, da si bo katero celo vtilnil v spomin. Najgorov je zanje njene pesmi!«

T. Jurjevec

inles
inovak okna

Revija narodnih
noš v Kamniku

Kamnik — Turistično društvo iz Kamnika bo tudi letos pripravilo revijo narodnih noš in plesov, ki bo potekala od 8. do 11. septembra. Ob tem bodo pripravili tudi obrtniško razstavo sejem.

Kamniško turistično društvo je tako pobudnik in prireditelj že trinajstega srečanja narodnih noš iz številnih slovenskih krajev, tudi iz zamejstva. Letos bo prireditelj poteka pod pokroviteljstvom kamniške tovarne Svilanit.

Kmečke skrinje mnogokrat so vedno hranišča slovenske narodne noše, oblačila in predmete, ki so jih naši predniki uporabljali ob največjih slovesnostih in danes malokrat še ugledajo sončne žarke. Zakaj jih torek ne bi večkrat videli, združene s pesmijo in plesom ter prikazom preprostih kmečkih del, ki so še skorajda pozabljena, pravijo v kamniškem turističnem društvu.

Dosedanjih dnevi narodnih noš so v Kamniku vedno minili v dobrem razpoloženju, zadovoljstvu in navdušenju vseh, ki so se predstavili v povorki po ulicah starodavnega mesta. Letos bodo prireditelji pritegnili k sodelovanju tudi Obrtniško družbenico, saj bodo obrtniki s prodajo na stojnicah popestrili prireditve. Sodelovali bodo še lovci, konjeniška kluba iz Komenja in Krumperka ter seveda folklorne skupine.

Skratka obeta se zanimiva prireditve, ki bo popestrila turistični utrip kamniškega mesta.

Folklorno srečanje v Železni Kapli

Železna Kapla — V nedeljo, 24. julija, je slovensko prosvetno društvo Zarja iz Železne Kaple pripravilo folklorno srečanje skupin z vseh strani sveta. Po vsem naselju so lepaki, napisani v slovenščini in nemščini valbili na srečanje, ki so ga prireditelji dobro pripravili, in zadnjega julijsko nedeljo je bila Železna Kapla res slovenska.

Folklorne in glasbene skupine so naprej v povorki krenile po ulicah Železne Kaple na prireditveni prostor in številni gledalci so jih radovali in pozdravili ter nastop vsake skupine nagradili z aplavzom.

Oktet iz Žirovnice — V oktetu iz Žirovnice pojme Franc Legat, Niko Bernard, Janez Legat, Marjan Jemec, Stane Luznik, Janez Kržan, Stane Dolžan, Jože Legat, včasih tenoriste zamenja Ivo Govedič. Oktet, ki ga vodi Marjan Jemec, ima nastop na različnih priložnostih. Branislav Blenkuš

moda pariz je spregovoril

Jesen in zima 1983/84 bo v modi polna elegančne in ženskosti. Nekjer nobenega mini. Vsaj pariški modni kreatorji niso zanj. So se pa predstavili s tremi linijami: V, Y in X.

»V« linijo predstavljajo v ramenih šroke jakne, plašči in tesna, ozka krila.

»Y« linijo bomo našli v širokih raglan rokavih puloverjih in bluz, ki so v bokih stisnjene. Krila pa bodo dolga, plisirana. Segala bodo skoraj do gležnjev.

»X« linijo pa pomeni širok, otlapen plašč, ki ga bomo v pasu temno prevezati.

In še enkrat: nobenega mini ne priznava pariška moda. Dolžine kril in plaščev bodo segale do srede meč, ali še niže.

Ing. Pavle Hafner:

rimsko cesarstvo

(sedanj Francijo) in Britanijo.

Leta 395 n. št. se je veliko rimsko cesarstvo delilo na dva dela, to je zapadno rimsko državo, ki je zajemala vse zapadne province do Črete od današnje madžarske prestolnice Budimpešte, preko Balkana do Cirenakej v Severni Afriki in v vzhodno bizantinsko državo, ki je zajemala vse vzhodne province od navedene črete. To omenjam zaradi tega, ker se kulinarika velikega rimskega cesarstva deli v zahodno rimljansko in vzhodno bizantinsko. Med rimljansko in bizantinsko kulinariko je velika razlika.

Ljudstvo v starem Rimu se je delilo na tri stanove: patriciji, plebejci in sužnji. Popolnoma razumljivo je, da se je tudi kuhinja delila po stanovski razdelitvi.

Rimski pesnik plebejskega stanu opisuje prehrano preprostega ljudstva: mlečno meso mladih ovčk, mlada govedina, redko kdaj svinjska, ribe, divja zelenjava, perutnina in jajca. Posebnost preprostega ljudstva so bile kokoši, ki so neslej jajca, poslastica pa še neizvaljena jajca v kokoski.

Preprosto ljudstvo, plebejci, se ni slabo hranilo, zlasti to velja za prebivalce večnega mesta Rima. Do šestega stoletja pred n. št. je preprosto ljudstvo gledalo in stradalno. Koncem šestega stoletja p. n. št. pa so v Rimu vpeljali tako zvano »annono«, to je brezplačno delitev hrane, in sicer žita. Kasneje je Septimije Sever uvedel brezplačno delitev žita, olja in kruha. Mark Avrelij pa je k tej prehrani dodal še delitev svinjske masti in vina. Tako je nastala znana parola: »Panem et circenses!« — »Kruha in igre!« ljudstvo je bilo zadovoljno. Takrat so patriciji izrekli svoj znani izrek: »Deli in vladaj!«

Brezplačne hrane niso delili vsak dan. Žito so delili, ko so v pristanišču Ostia ladje pripeljale žito iz Egipta. Ostalo hrano, so delili ob praznikih in ob slavljih, ko so prirejali razne igre.

Običajna prehrana plebejcev je bila nekakšna polenta iz prosa, ovčji sir, bob, posušene ribe, olive, oliveno olje, loj, ovčetina in podobno.

Konzuli, senatorji, višji upravniki uradnik in zgornja kasta patricijev so bivali v prostornih atrijskih vilah v bližini veličastnega središča Forum Romanum, to je upravnega in političnega centra starega Rima. Stanovanjska kultura njihovih bivališč je bila visoka in bi presegala še današnje čase.

Življenje Rimljana patricija se je odvijalo v pokritem atriju njihovega bivališča. V tem prostoru je sprejemal goste in prijatelje, jim prirejal velike gostje, vodil razgovore. Ko je bil utrujen, je počival. Sredi atrija je bil bazen, obložen z mozaikom, napoljen z ogretim vodo. Tu se je Rimljani osvežil, opravil telesno kulturo (masažo in maziljenje z dišečimi olji). Mlada dekleta so ga okopala, masirala, namazila. Tudi del erotike se je tu odvijalo.

Nas zanima kulinarika. Rimljani patriciji so vedno jedli leže na letem boku. Z desnico so segali po jedeh, ki so bile zložene na nizkih mizah, ali so jih prinašala in ponujala mlada dekleta. Za hrbotom vsakega gosta je stal deklet, ki je v roki držalo vrč z vodo in velik globok krožnik, da so si gosta vsak trenutek lahko umili umazane roke.

Prehrana višje kaste je bila sestavljena iz mnogih omak in polivk. Jedi so pomakali z golimi rokami v te omake, zato so si morali stalno umivati roke.

Osnovni princip rimljanske kuhinje je bil ta, da je treba vsem jedem odstraniti njihov naravni duh in okus, ter ga popolnoma spremeni. Delno nam je to razumljivo. Za časa Julija Cezara je Rim že imel velikost petine današnjega Pariza. Prebivalcev ni bilo mogoče vsak dan zakladati s svežim mesom, zelenjavjo in sočivjem. Meso je vedno nekoliko zaudarjalo. Z raznim začimbami in zelišči so ta neprjetni vonj prekrili.

za dober tek

Šašlik

Šašlik je izvirna kavkaška jed. Prvotno so ga izdelovali iz jagnetine in iz ovčetine. V nemohamedanskih deželah pa ga pripravljajo tudi iz svinje. Ta jed je, kar zadeva pripravo, zelo preprosta in praktična, poleg tega pa se okusna in primerna za piknik. Na palicice nabadamo na ne pretanke lističe narezano svinjsko meso, uporabimo lahko tudi ledvičko ali jetrica, poleg mesa pa nabadamo tudi srednje debelo čebulo, ki smo jo razrezali na kolobarje. Tako pripravljena naboda lahko brez škode stojte nekaj ur v hladilniku ali na hladilom. Šašlik izgotovimo takole: na krožniku pomešamo ostro moko, sol in nekoliko rdeče sladke paprike. S to zmesjo posipamo nabodalno pred peko. Šašlik nato pečemo in cvrenimo v prej ogretem olju. Med cvrenjem ga tudi obračamo, olja pa naj bo le toliko, da rahlo pljuška čez meso, če ponev zazibljemo. Čas cvrenja je odvisen od debelosti koščkov. Meso naj bo do sredine prepečeno in ne krvavo, vendar pa še sočno.

Na pikniku se lahko izognemo krožnikom tako, da naboda zaboemo v debelejše kose kruha.

Ce Šašlik pripravljati za kosilo ali za večerjo, naj bodo nabodalca manjša, za podlago pa lahko vzamemo dušen riž, pomešan z zelenjavjo, ki jo sicer uporabljamo za džuveč. Namesto džuveča lahko v isti masi specemo na krhlije narezani krompir in ga uporabimo za prilogo.

Kiske kumare po prekmursko:

Kumare tanko olupimo, narezemo na lističe, če so zrele, jim odstranimo semenje, ravno tako na lističe narezemo čebulo, pustimo, da nekaj časa vse skupaj stoji, potem jih rahlo ožmemo, popopramo, dodamo zrno strtega česna in pomešamo z gosto kislo smetano. Take kumare se posebno priležejo v vročih poletnih dneh.

prav je, da vemo

Vrata se ne zapirajo

Kako popraviti vrata, ki se zatiskajo ali slabko zapirajo? Najčešče so težave z vrati na omara, pa tudi omaričem in podobnih kosi pohištva. Nenadoma se nočeojo več gladko zapirati, zatiskajo se in kar precej sile moramo uporabiti, da jih zaklenemo. Najprej pogledamo, ali nemara kos pohištva ne visi na neravnih tleh. Lastna teža ga tedaj zvije tako, da okvir vrat ni več pravokoten in vrata se seveda ne morejo več zapirati. V takšnem primeru najbolj pomaga podlaganje nog s klinastimi tankimi kosi lesa, dokler ne ujamejo prave lege. Kje podlagamo, hitro ugotovimo. Na strani vrat, ki je vstran od podbojev, najdemo spranjo, zgoraj ali spodaj. Ce je spranja zgoraj, moramo kos pohištva podložiti na isti strani, kjer so podboji vrat, sicer pa na nasprotni.

V zelo močno kurjenih prostorih se pozimi vrata zvijejo zaradi pretirano suhe vročine. Običajno pomaga že to, če poskrbimo v prostoru za zadostno vlagu — na primer s posodo vode na peči, z večkratnim daljšim zračenjem in podobnimi.

Pri vratih, ki se težko zapirajo, seveda tudi vselej pogledamo, ali ni v režo med vrati in okvirom, v katera sedajo, smetje, pesek ali kaj podobnega. Poleg tega skrbno privijemo vse vijake in tečajih, ki so morda popustili.

Šele, če vse to ne pomaga, posežemo po obličju in vrata na pravi strani nekoliko pooblamo, potem pa še zbrusimo z steklenim papirjem in namažemo z milom.

Isto kot za vrata, velja seveda tudi za druge gibljive dele pohištva, predvsem za razne predale. Skladiščenje krompirja

Krompir, ki ga nameravamo ozimiti, moramo najprej prebrati in odstraniti vse gomolje, ki so bodisi načeti od bolezni, ali pa obgrizeni, ranjeni in sploh mehanično poškodovani. Izložen okužen in poškodovan krompir najprej porabimo, ker lahko pri skladiščenju okuži sosednje zdrave gomolje.

Zdrav in prebran krompir uskladiščimo v očiščene in za to posebej pripravljene prostore. Preden krompir uskladiščimo, se mora posušiti in ohladiti. Prostor mora biti zavarovan pred mrzom, imeti pa mora tudi dobro zavarovana okna, da pozimi po potrebi krompir zračimo. Zdrav krompir lahko uskladiščimo v kupe, visoke do 1,8 m, ne da bi ga zračili od spodaj z zračniki. Krompir shranjujemo, če je le mogoče, pri temperaturi do 4 do 6 stopinj C. Vlažnost pa naj znaša 90 do 95 odstotkov.

NAGRADNA KRIŽANKA

OLAS	UMETNA VIDINA POT/ PREKOP	DODOLI- TEV. IZVO- LITEV	SPONDJE OKONCIJE	DELLOVA- NJE VODE NA ZEMELJU POVRŠJE
SARAJEV. PODGETJE ZA DISTRIB. FLAMBOV				
SPREMLJE- VALEC VENERE				
NEZVEL- CLOVER JAP. VSČI NA OBGRAMBE				
KRAVICA OLGA MEGLIČ				
REZUMEN BOLEZEN KI JO PON. DEZERCI KRATKI KULJE				
PAST				
PLAHA GOZDNA ŽIVAL TUJE ZM. IME				
ZIM. SPORT. SMIRNOSE V SVICI				
PORTUGAL MESTO OSVOBOD. FRONTA				
HIMALAJ- SKA KOZA				
STEKLJEN- CA IZ SRU- SENEGA STERLA				

Rešitev nagradne križanke z dne 19. avgusta; krater, radika, Anatas, kroat, vi, As, sel, talina, Ella, Rindt, Knol, Akira, Ti, Saracen, akt, barij, ena, Alenka, katič, oran, Olof, Ne, Schirra, Interlaken, Tarn, Sara.

Prejeli smo 131 rešitev. Izžrebani so bili: 1. nagradó (150 din) prejme Manuela Štrinova 10, Kranj, 2. nagrada (120 din) prejme Danilo Roblek, Trbovlje, Heroja Bratčica 9, 3. nagrada (100 din) prejme Zofka Golob, Naklo. Poleg tega so bomo poslali po pošti.

Rešitev pošljite do 31. avgusta do 9. ure na naslov: ČP Glas, 64000 Ljubljana, Moša Pijadeja 1. 1. nagrada 150 din, 2. nagrada 120 din in 3. nagrada 100 din.

Imate prihranke v devizah, ki jih želite čim bolj smotrnou porabit?

S prodajo deviz Ljubljanski banki si zagotovite poleg dinarske protivrednosti pri veljavnem tečaju, še gotovinsko posojilo v enakem znesku.

Posojilo boste dobili po 18 % letni obrestni meri in ga vračali v enakih mesečnih obrokih. Najdaljša doba vračanja je 5 let.

Višina kredita in doba vračanja sta odvisni od vaše kreditne sposobnosti.

Dodatne informacije boste dobili v vseh enotah Ljubljanske banke, Temeljne banke Gorenjske.

Ljubljanska banka

Temeljna banka Gorenjske

Janez ima vodo, čaj in mleko

Ste morda kdaj ubrali drugačno pot s Sedmerih jezer v dolino kot čez Komno ali Komarčo? Morda pod Tičarco? Ne? Potem enkrat morate tudi čez. Čisto nov svet boste spoznali. Res je, da nič kaj prijetno ne izgleda tisto melišče nad kočo pri Sedmerih jezerih, kjer se strmo vzpne pot na rob Tičarice. Še celo nekaj vrví in klinov je tam pripelj. A ko se prenešeš na drugo stran, se pred teboj odpre povsem nov svet. Zelenje, temno zelenje. Dolinka, polna mehkih trav in borovja. Zgoraj vas pričaka udobna miza in klop, da se pošteno odpocijete. Pravi raj! Tak raj, da nič čudnega, da sta dva Nemca, ki sta se nekoč povzpela sem gor in pod mizo našla steklenico domačega, misliš, da to spada zraven. Do dna sto jo požulila in vsa v rožicah so ju potem našli planinci, ki so se vrnili z vrha Tičarice po svojo steklenico... Bila sta tako prisrečna in presrečna, da jim še zameriti niso mogli!

No, pa pustimo to. Toda prav tu se začenja pot s planine na planino. Čez Štisce se spustimo na planino Ovčarijo, od tu na planino Dedno polje, od tu pa spet na planino Jezero in še niže na planino Blato nad Vogarjem. Ena planina lepša od druge! Na Ovčariji pase Kuharjeva Micka s Fužine, na Dednem polju pa je tistikrat pasel Janez Gartner, Udolnekov iz Studorja. Eden tistih pastirjev je Janez, ki ima letošnje poletje menda največ živine na skrbi. Kar devetinstirideset, ta petdeseti je pa sam, se smeje...

Lesena tabla na koritu ob poti, na kateri je bilo z ogljem napisano »Janez ima vodo, čaj in mleko«, je vabiča k Janezovemu stanu. Pri sodnih

nekje se je motal prav takrat, ko pa je ugledal ljudi pred svojimi vrti, je prihitel. Z mlekom, ki je tako, kot bi smetano pil, kot pravi, nam je posregel. Sam nima molznic v planini, pa prinese mleko zdaj z Ovčarije, zdaj z Laza. Rad ima planince, rad jim postreže. Najraje je pa v njihovi druščini. Dolgčas je v planini, če ni ljudi mimo. S kravami se ne moreš pogovarjati. Brado si je pustil in lepo mu je zrasla, da bi mu jo marsikatevri dolinec zavidal. Da je bolj pristen planinac, da se že od daleč ve, da ima rad planine. Ne bo je ostrigel vse do kravjega bala v Bohinju. Tukrat bo tudi on prignal dol svoje cike in liske.

Prvo leto pase Janez. Sicer je po poklicu čevljар. V planini Blato je začel, zdaj je na Dednem polju, krave se pa pasejo vse od Ovčarije pa do planine Jezero. Pašo bo zaključil spet v Blatu.

Cepov mu je malo dolgčas, je kar rad tu gori. In tudi voljo bi imel zapored, če bi se mu ne naredila tista nesreča. Ko je bila najhujša vročina, je mladi bik odrinil kamne in pokrov z vodnjaka na Dednem polju in silil v vodo spodaj. Zagozdil se je in utonil. Oh, kako grozno in žalostno ga je bilo videti. Sam je bil takrat nekje drugje za kravami. V Fužino je skočil po može in škripec, da so ga spravili ven. Kakih štiristo kilogramov je imel, lepa žival. Če se ti pa kaj takega naredi, te pa vse veselje mine. Tamle za robom smo ga potem pokopali, kaže Janez proti gozdu za stanovi in kar zasolzi se mu v očeh.

Če bi se vseeno odločil za majerja tudi za prihodnje leto, bi vzel tudi molznice. Nič ni brez mleka biti tu gori. Pa tudi še več glav živine bi lahko prevzel. Paše je dovolj.

Cela vrsta pastirskih stanov je na Dednem polju. Mežnarjev, Anzeljan, Marovčov, Agotnjekov, Ukčov, Majdnekov, Vampretov. Večina jih propada. Le Cvetkov je letos dobil nove skodle in Odarčkov je spremenjen v vikend, pa sirarna je tudi oddana za vikend. Sirarna je celo pozidana in z zidovi in rdečimi okenci kar čudno vpije čez stare lesene stanove. Pa so pastirski stanovi zdaj postali velika moda. Na veliko jih popravljajo, opremljajo. Leto, dve, pa ne bo nobene podprtje več videti. Prav je tako. Saj je resnično škoda, da te tako svojstvene stavbe popravljajo. Nikjer ne najdeš prav takih.

Dost ti ima opraviti Janez, da obide vse svoje živali čez dan. Če je lepo, ostanejo zunanj tudi čez noč, če pa dežuje, se spravijo pod stanove. In kadar dežuje in pod njim prijetno žvončlja in prezvekuje živila, tukrat se Janez zdi najlepš. Ko bi ne bil tako sam, ko bi bil tudi »medvednek« (spodnje ležišče v pogradu) pod njim poln, bi bilo seveda še lepše. Bo videl, kako se bo letos steklo. Če bo dobil nazaj korajžo, ki mu jo je vzel bikec, ki se mu je na glavo postavil v vodnjak, se bo paše lotil tudi prihodnje leto. In če se lo, bo v njegovem planini zagotovo nekaj deset glav živine več.

D. Dolenc

Sam si kuha v planini Udolnekov Janez. Kotlič z ognjišča je navadno poln dobrega planinskega čaja, ki se kako prija razgretim planincem

Potovanje po evropski peš poti EW 5

Od Bodenskega jezera do Benetk

Od šestih evropskih peš poti je EW 5 ena najbolj zahtevnih in hkrati najzanimivejših poti. Poteča namreč po ravnem, gozdnatem, hribovitem in precejšnem del po visokogorskem svetu. Celotno dolžino poti, ki se prične v mestu Constanz ob Bodenskem jezeru v Nemčiji in konča v Benetkah v Italiji, ocenjujejo na 600 kilometrov.

Za to pot je izdelan vodič z naslovom »Europäischer Fernwanderweg EW 5«. V njem so nakazane smeri hoje in opisana večja mesta ter gore, mimo katerih poteka pot. Posamezne sekcijske poti so samo shematično prikazane s skicami, zato si mora popotnik nujno priskrbeti še posebne potovalne zemljvide v merilu 1:50.000. Vodič predstavlja poleg standardne poti še številne možne variante na posamezne visoke vrhove, zlasti v Alpah. Ne drži se strogo načrtovane smeri, zato izgubljanje časa za iskanje žigov – predvsem v nižinskih predelih – odpade. Obstaja tudi možnost lastnih smeri, še posebej kadar zgrešimo pot zaradi vremenskih nevščnosti; to zlasti velja za nižinski del, kjer pot sekajo številne novo zgrajene gozdne poti, ki niso zaznamovane v kartah. V gorskem svetu – kar na treh točkah se približamo višini 3 tisoč metrov – pa se moramo že zaradi varnosti držati markiranih poti. Za ta del poti je potrebno imeti ustrezno planinsko opremo; ob slabem vremenu pa je moč, da ne bi prekinjali potovanja, višinske točke obiti po cestah in ob tem uporabiti prometna sredstva, kolikor so na razpolago.

Vztrajno čakanje na lepo vreme za vzpon na visoke vrhove lahko podaljša potovanje za več dni. Nekateri popotniki – izkušene gornike seveda ne more ovirati nititi slaboboročni – se celo vrnejo mnogo pred dosegom končnega cilja, Benetk.

Sam na dolgo pot

Ko sem se seznanil s točnimi podatki o poti na »Internationaler Bodensee Verkehrsverein« v Constan-

zii, Schützenstrasse 8, in si ogledal še ploščo v mestnem parku kot nekakšen simbol poti, sem prestopil nemško-švicarsko mejo ter po dveh dneh hoda ob desni obali Bodenskega jezera prispel skozi mesta Arbon, Utwil, Roschach in Reineck prek reke Rhein (Ren) v Bregen. Na Renu, ki tod teče pohlevno in napaja Bodensko jezero, sem prekoračil švicarsko-avstrijsko mejo.

Od Bregenza dalje poteka pot že bolj po hribovitem in gozdnatem terenu prek vrhov Hochgrat (1833 m) in Rindalphorn (1822 m) proti Obersdorfu. Za vasjo Hittisau sem ponovno prešel avstrijsko-nemško mejo. Turistično mesto Obersdorf napravi na vsakega obiskovalca globok vplis zaradi smučarskih letalnic, še posebej na Slovence, ki se lahko s ponosom spominjam na našega prvega projekta takih objektov Stanka Bloudka in izvrstnega skakalca Janeza Poldo.

Pri Obersdorfu se začenja pravi gorski svet z ozkimi soteskami in zasmehnimi vrhovi Allgäuer Alp. V soteski so živeli Kempfner so 20 do 40 metrov globoki jarki, ki so jih prečno izjedli ludourniki, pot prek njih pa so speljali z jeklenimi lestvami; popotniki z vrtoglavicami lahko imeli pri prehodu jarkov težave, zaradi varnejše hoje pa je pri vzponu za vse priporočljiva zamenjava lahke obutve s težkimi gozbaricami.

Od koče Kempfner se pot dvigne na 2030 metrov visok prelaz ter se prevesi med vrhovoma Kratzer in Krottenkopf v dolino Alperschonbach proti vasi Holzgau. Potlej se ponovno vzpone do koče Memmingen na višino 2242 metrov. Tod poteka tudi evropska peš pot EW 4 iz Pirenejev do češke meje.

Nadaljevanje z družbo

Koča Memminger se nahaja v Lachtaler Alpah, katerih vrhovi skoraj dosegajo višino 3 tisoč metrov. Ker sem se v koči pridružil štirim mladim nemškim turistom na poti od Obersdorfa do Merana, od katerih je eden že prej opravil to tuto, je bilo potovanje izredno olajšano. Družba si je zadala cilj, da prehodi pot v čim kraješčem času, zato se je tempo hoje močno povečalo. Zaradi maratonske kondicije sem mu lahko sledil in včasih sem ga celo sam spodbujal.

Prek snežnih plazov in vrhov smo se spustili v dolino reke Inn. Od tod smo z žičnico dosegli Ötztales Alpe in prek gore Venetberg (2513 m) po razsežnih pašnikih sestopili v dolino Pitztal. Iz nje smo se povzpeli na najvišji vrh na poti Pitztaler Jöchl (2995 m). Hodili smo v lepem in sončnem vremenu, vendar je novo zapadli sneg na plezalni poti od koče Braunschweiger zaradi previdnejše hoje močno ovisal hitro napredovanje.

V tem predelu, kjer se srečujemo s snegom in ledenički, je moč računati z nenadnimi snežnimi nevihami. Za varno hojo v primeru poslabšanja vremena je potrebna tudim skupna oprema.

Na severni strani vrha Pitztaler Jöchl se nahaja razsežen ledenički, ki je večji od ledenički v Kaprunu. Tod je možna odlična letna smuka. Zato so zgradili široko avtomobilsko cesto do spodnje žičniške postaje in razvajen sistem žičnic, kar pa vzbuja pravemu ljubitelju narave zaradi izrazitega posega v ta čudoviti gorski svet pomislike o upravičenosti nameščanja takih naprav.

Po polnem smučanju s čevalji po ledenički in neugodnem prečkanju ceste smo prispeti v vas Zwieselstein (1472 m) in od tod po cesti na prelaz Timmels Joch (2497 m) na avstrijsko-italijanski mejo, kjer se začenja avtonomna pokrajina Južna Tirolska. Pot poteka naprej v Sarntal Alpah do koče Meran. Pri Meranu sem se po petnajstem potovanju z nemškimi turisti ločil od njih. Drug drugemu smo si zaželeli srečno potovanje s priporočilom, da bi prehodili vse evropske peš poti.

Lažje proti cilju

Še isti dan sem prispet v Bozen, ki je glavno upravno mesto Južne Tirolske. Tod je občevalni jezik nemški in nikjer ni slišati italijanskegovice.

Od mesta Bozen naprej postaja hoja mnogo manj naporna in je za to pot prijetnejša. Cepov nismo več v gorskem svetu, se posamezni vrhovi še dvigajo prek višine 2 tisoč metrov. Od točke Bauerhöllern, do koder sem prišel z žičnico, me je čakalo še stiri dni hoje do Benetk.

Pri vasi Mariaeisenstein se pot odcepi v Cavalese. To mesto je vredno omembati, ker se tod začenja proga smučarskega maratona z imenom Marcelonga. Krenil sem po standardni poti naprej proti vasi Radein, Kaltebrunn in Gfrill do Lago Santo in kraja Levico Terme. Pri koncu poti je moč izbrati dve varianti: prvo do vasi Malcesine ob Gardskem jezeru in drugo do nekoliko bolj oddaljene vasi Giava. Od tod se popotnik odpelje z avtobusom v Padovo ali pa direktno v Benetke.

Pri normalni hoji je moč prehoditi pot EW 5 v 14 dneh. Pri 12-urnem potovanju na dan, kar zahteva dobro telesno pripravljenost in odpornost, lahko pot opravimo v 10 dneh; dodatna zahteva je tudi dobra obutve in ustrezna opremljenost, saj je treba na pot v vsakem vremenu. Prav tako se moramo spriznati z večkratno zgrešitvijo poti, kar pomeni dodatni napor in izgubo časa.

Kdor se bo odločil za obisk te poti, mu ne bo žal. Z večnim vlastnikom za Zürich bo hitro prispet od Ljubljane do izhodiščne točke, od koder bo že naslednji popoldan krenil na prvi del poti. Na vsej poti bo obiskovalec spoznal čudovali alpski svet, preizkusil svoje gornike sposobnosti v njem, se seznanil s tujimi kraji pa prebivalstvom in njihovimi običaji, lahko primerjal raven turizma drugod z našim in končno spoznal, da sam izhaja iz vsaj tako lepe alpske dežele.

Po zapisu Staneta Konstantina priredil S. Saje

Sirarstvo in mlekarstvo v Bohinju ter njegova zgodovina

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Druga polovica preteklega stoletja je v znamenju velikih premikov na področju trdišča in planštarstva. Etnološko problematiko tega časa je v posebnih študijih osvetil Vilko Novak (Odkup v ureditev služnostnih pravic v Bohinju, Zbornik Filozofske fakultete). Po zemljiski odzvezi iz leta 1848 in gozdnem zakonu, ki ji je sledil, se je tudi v Bohinju začel proces urejanja vseh vrst služnosti, tako tudi urejanje pašnih servitutov. Teden so stare pašne sirenje ali skupnosti pašnih upravičencev, ki

so stoletja poprej uživali določene planine, vpisovali v zemljisko knjigo tudi kot lastnike teh planin. V zvezi z delom posebnih komisij za ureditev in odkup servitutnih pravic so Bohinjci izgubili ogromne kompleksne pašni poti v gorah. K utesnjevanju pašnega območja je prispevala svoje tudi Kranjska industrijska družba na Jesenicah, ki je kot naslednica blejske graščine postala lastnica gozdov v Bohinju. Utesnjevanje paše je spravljalo v hude stiske gospodarstvu gorenjskega kmeta. Stiske, ki so pestile kmeta, so odmevali tudi v tedanjem tisku, kjer so se članarji potegovali za kmetovne stare pravice (npr. članek, ki je z naslovom opozarja »Gorenjskim kmetom pravico ali pa Amerikoi« kako resno je bilo ogroženo kmečko gospodarstvo v goratih območjih Gorenjske. Pritožbe Bohinjev so odmevale tudi v deželnem zboru).

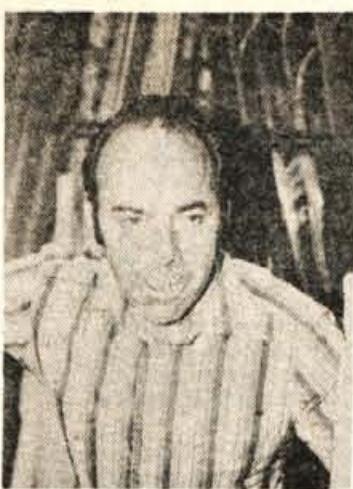
Na drugi strani pa so se tedanje avstrijske kmetijske oblasti močno prizadevale za pozidavo in boljše gospodarjenje v planinah. Že leta 1868 je tedanje kmetijsko ministrstvo razpisalo »darila za sirarska društva v zemlji in ta namen dodelilo mnogo podpor. C.K. Kmetijskim družbam«. Goriška kmetijska družba se je pri nas prva zavzela za uvažanje novosti. Izdelala je tudi Wilhelmovo Planštarstvo – poseben priročnik, v katerem so mogli bralecem dobiti »poduk«, kako se dalo ustanoviti take družbe. Živo so s članki vzbudili zavzetje in uvajale k ustvari sirarskih družb in uvažajo novega sirarskata tudi Novice, tedanjem list za kmete in rokodelce.

Utesnjevanje pašnega območja na eni strani, na drugi pa ugodna družbenina in gospodarska usmerjenost kmetijskih oblasti, ki so tudi z državnimi podporami vzpodbujale k izboljševanju gospodarstva na planinah, sta bili giblji, ki sta prispevali tudi k ustanovitvi prve sirarske družbe v Bohinju. Ustanovljena je bila leta 1873, ob osebnih vnenjih Janeza Mesarija, župnika v Bohinjski Bistrici in zaslužnega gospodarstvenika, ki si je prizadeval za izboljšanje gospodarstva bohinjskega kmeta. Spomladan leta 1873 se je v sirarsko družbo, ki je bila hkrati tudi prva sirarska družba na Kranjskem. Udinjali so skupnega sirarja iz Bovca in 10. junija so na Bitenjski planini začeli s skupnim sirarstvom, od konca junija do sredine septembra pa so sirili na nov način na planini Govnjači, ki so do družnika vzel v način. Na Bitenjski planini in na Govnjači se je torej začela pot novega bohinjskega sirarstva, ki je v zadnjem četrtek preteklega stoletja prineslo sloves Bohinju tudi v širšem prostoru in ki je z izdatnim izkupiščem bistveno dvignilo gmotno raven bohinjskih kmetij. Novice so z nadrobnimi poročili opozarjale na uspeh prve kranjske sirarske družbe Bitnje v Bohinju. Uvedli so izdelovanje sira na švicarski način. Nova tehnologija je zahtevala tudi novo organizacijo. Poprej so planštarji v bohinjskih gorah sami po svojih stanovih predevlivali mleko v maslo in sir, vsak je sam predevlival mleko svojih krav. Po novem pa so mleko

prinašali sirarju, ki je mleko vseh krav predeloval v skupnem kotolu. Družba je osnovala tudi svoja pravila – »postave« z dvajsetimi razdelki, ki so uravnavale organizacijo njenega delovanja, pravila v zvezi z mlekarstvom, v zvezi z pravicami in dolžnostmi, ki so jih imeli družnički in sicer. Ta pravila so bila vgrajena tudi v pravila kasnejših mlekarstv in sir

Janez Bohinc, vodja Elanove poskusne delavnice, je Elanu zvest že trideset let. Od vsega začetka dela pri razvoju smuči in njegove praktične izkušnje so izredno dragocene. Letos je bil nagrajen z občinsko medaljo.

Franc Bulovec, specialist za izdelavo alpskih smuči, pravi, da je izdelava tekaške smučke zelo zahtevna, saj se mora prilagoditi najrazličnejšemu snegu. Čim lažje morajo biti in najlaže Elanove tekaške smuči tehtajo komaj 50 dekagramov.

Franc Švab, specialist za izdelavo tekaških smuči, pravi, da je izdelava alpskih smuči, je pred leti skupaj z Janezem vdelal novost na tekmovalno smučko za veleslalom, kasneje so jo osvojili v redni proizvodnji.

Stenmark je ponesel našo slavo v svet, vsi v en glas zatrjujejo Elanovi delavci v poskusni delavnici. Oba pač morata biti dobra, smučar in smuči. Skorajda neznani so javnosti, za kulisami smučarske kavezane bdijo nad tekmovalnimi smučmi. Še nikoli se niso znali na straneh tiska. Vsi so v Elanu že več kot dvajset let. Zrasli so s tovarno, sčasoma postali specialisti za izdelavo smuči, vsak na svojem področju. Skozi njihove roke gredo preverjanja vseh novosti. Delavnico vodi Janez Bohinc. Franc Bulovec je specialist za alpske smuči, Franc Švab za tekaške in Jože Mencinger za skakalne smuči.

Največje uspehe je Elan vsekakor dosegel pri smučeh. Ne naključno, saj je bil med prvimi izdelovalci smuči v svetu, ki se je začel zavestno ukvarjati z razvojem. Velik pomemben je dal strokovnemu, raziskovalnemu delu na tem področju, vzporedno s tem tudi praktičnemu preverjanju novosti. Poskusna delavnica je

ž veskozi sestavni del Elanovega Inštituta, ki ima letos dvajset let. Drugi pomemben element Elanovega uspeha so seveda dosežki Elanovih smučarjev, če jim lahko rečemo. Tekmovalno smučanje je pravi poligon za preverjanje Elanovih razvojnih dosežkov. Če je vse ostalo plod dela in zavestne usmeritve v lastni razvoju, pa lahko rečemo, da je imel Elan pri Stenmarku velikansko srečo. V športu danes pač štejejo le še prva mesta in Stenmark je za Elan resnično prava dragocenost.

Elan je pri smučeh dosegel niz razvojnih dosežkov, začenši od lepljenja plastike na lesene smuči, preko metalne do polnega razvoja plastične smučke, pri čemer velja posebej omeniti plastične skakalne smuči, ki jih danes uporablja velika večina evropskih reprezentanc, celo avstrijska.

V Elanu svoje smuči nenehno izpopolnjujejo. Raziskovalci inštитuta snujejo novosti, pri čemer so seveda pomembna preverjanja novih materialov

v laboratoriju, neprecenljivoga pomena pa so praktične izkušnje delavcev v poskusni delavnici.

Vse razvojno delo poteka v ozki povezanosti raziskovalcev in delavcev v poskusni proizvodnji. Vsaka zamisel mora skozi nešteta testiranja, preverjanja, vsaka novost mora doživeti potrditev skozi tekmovalni šport, da jo nato uvedejo v redno proizvodnjo. Tekmovalna smučka je takoreč preizkusni kamen za redno proizvodnjo.

V poskusni delavnici smuči seveda izdelujejo ročno. Veliko ročne spretnosti, iznajdljivosti, domeslnosti ter seveda izkušenj imajo delavci. Veliko testnih smuči naredijo, nekaj tudi posebej za tekmovanje. Zanimivo je, da za Stenmarka smuči odberejo iz redne proizvodnje, serviserji jih nato predijo za tekmovanje. Za nekatere smučarje, med njimi je tudi Bojan Križaj, pa morajo tekmovalne smuči posebej nadrediti, jih prilagoditi njegovemu

Tekmovalna smučka je preizkusni kamen

Marsikdo se verjetno kdaj vpraša, kako neki v Elanu naredi tekmovalne smuči. Naj se sliši še tako neverjetno, za Stenmarka jih odberejo iz redne proizvodnje. Bojanu Križaju jih zaradi le njemu svojstvenega načina vijuganja med vratci izdelajo posebej. Nikoli nima pripomb, medtem ko drugi naši radi vržejo senco na smuči, če uspehov ni in ni.

da bi pomisnila, da gre za inovacijo. Ko so jo vpeljali v redno proizvodnjo, sta jo vendarle prijavila. Vendar se je zapletlo pri pravilniku, ki pravi, da po treh letih inovacija začasti. Tako sta dobila nagrado, ki je bila v primerjavi z denarjem, ki ga je Elan iztržil z novostjo, res simbolična. Ob podelitev nagrad so tedanjim štirim inovatorjem pripravili še žrebanje praktičnih nagrad.

Franc je izzreal smuči, Janez pa polet z Elanovim letalom, vendar se nikoli ni peljal.

Specialist za izdelovanje tekaških smuči je Franc Švab. Tudi sam je še pred leti navdušeno premagoval snežne tekaške proge, sedaj mu je malce zatajila noga. V Elanu dela že 22 let, vseskoči so ga najbolj zanimale tekaške smuči. »Izdelava tekaške smučke je zelo zahtevna zavoljo tega, ker se mora kar najbolj prilagoditi snegu,« pravi, »ta pa je lahko moker, suh, leden...« Seveda pa mora biti čim lažja. »Najraje bi tekli kar brez njih,« se pošali Franc. Teža smučke je seveda odvisna od materiala, z njim pa je zadnje čase vse težje, saj mora Elan več kot polovico materialov za tekaške smuči uvažati. »Poglej jih, le 50 dekagramov imajo,« mi Franc ponosno kaže najlažje Elanove tekaške smuči. Tako ozke so, da jih lahko obvlada le izurjen tekač. »Tekmovalne proge so ponavadi trde, zato ima smučka lahko le dobre štiri centimetra, doda in pove, da najožja Elanova tekaška smučka meri le 43,2 milimetra.

Povsem drugače pa so skakalne smuči, dolge in težke. Specialist za izdelavo skakalnih smuči je Jože Mencinger, ki v Elanu dela že 26 let. Skakal na smučeh resda nikoli ni, toda delo v poskusni delavnici so si pač razdelili in Jože je

Jože Mencinger, izdelavo skakalnih smuči pravi, da vsi slediti navdušeni nad gačno krivino smuči. Ulagi, ki je na počitniškem odločil zanje, Tepečec je z njimi.

dobil skakalne skakalnih smuči segel velike uspeh, da tudi pri njih smoči na kaj novega. Zadnje je malce drugače smuči, ki nosijo.

200. Zamisel se je prešem skakalcu Maruši, da je napotek, da je skakalcu bolje držiti. »Nekateri skakalec sprejeli, drugi ne. Tepeč skače na težkih veliko z njimi skakalcu Norvežani, pravijo, začel izdelovati. Ulagi pa na primerni prav nič navdušenih izkušnjah. Jože Mencinger.

Hčerka ključev Hvala

Kranj – V novem vjanjskem naselju na Kranju so bila komača v začetku tega meseca Tuga Vidmarja Papeža zgrajena na katera so čak imetniki stanovanja iz seznama solidarnosti 1982/83. Okolina novih blokov in stepnišča je ni urejena, kmalu dobila svojo podobo. V ulici Tuga Vidmarja 4 in Rudija Papeža bodočega stanovanjekata ře v gradnji imetniki stanovanje.

Jasna Ušenčnik Tuga Vidmarja 4 nadstropju dobila sobnega stanovanja nem in trdrovatošem sem jo le našel dom.

Však večer pred sinom Gregorim in hčerkijo ur čistimo in urejamo starših na Tugovi sem v službi Vojsko dolino in nazaj, jo veliko časa. No, pa bolje.

Jasna veselo pred bo šele zdaj kočar zares zaživel.

Nikomur ne pridebi se v življenu manjkrat seliti, kot sem se je bil učitelj in odločb je bilo, ki je drugo šolo. Selitve pa so stalovala sem pri svojih sestri v Škofji Leri.

JAKELNOVA HELENCA, GORENJSKA STOLETNICA

Človek ne sme biti samotar

Zdi se mi, da je ob svojem 101. rojstnem dnevu še bolj živahnata kot leto dni prej. Lani, za stoltnico, jo je križ matral. No, saj je tudi leto še ni popustil, a malo bolje je le. V kup blazin se potopiti tule na kavču, malo posedi, malo poleži, malo po sobi pohodi, pa gre. Da le ljudje pridejo na obisk. Sicer bi ji bilo preveč dolgčas. Toliko se ima za pogovoriti! Toliko za povedati? V sto in več letih človek marsikaj doživi in če ima še spomin, kot ga ima Jakelnova Helanca iz Kranjske gore, ni pri njej nikomur dolgčas.

Po sobi je polno rož. Toliko obiskov je imela zadnje dni. Iz krajevne skupnosti so prišli, z jeseniške občine, od društva invalidov in sam nadškof Alojzij Šuštar je bil tudi pri njej.

»Ja, kaj hočete,« pravi, »takole sedim in bogu dneve kradem,« se smeje. Malo pri hčerkki Marici, malo pri snahi Tončki, pa gre do dnevi naprej. In leta... Ne morem je pozabiti, kako mi je lani na pamet pripovedovala pesmice, po ur dolge. Nič se ni ustavila, nič se ni zatikal. Tudi danes mi je takoj postregla z eno. Tokrat pripoveduje tisto o skopulji, ki je rekla staremu beraču, da raje vidi, da sadje peklenski duh vzame, kot da bi ga njemu dala. Pa zjutraj ni bilo ne vrtta, ne sadja. Sama si je izmisliła in spesnila tudi nadaljevanje. Nadvse poučno za otroke. K dobit skromnemu gospodinju, ki je dala temu beraču jesti, se je čez noč preselil tisti vrt...«

V tistih lepih letih je Helanca gor rasla, ko po Kranjski gori ni bilo še nobenih ulic, nobenega asfalta. Čez in čez je trava rasla, med hišami so se krave pasle. Zdaj pa je sedan hotelov samo okrog njene hišice. Kako se spreminjači časi. A Helanca živi najraje v svojih spominih na čase, ko je šla z enajstimi leti k Budinek za pesterno, pa potem na Koroško, na gostilno v Judendorf. Ni pustila, da bi se fantje obregovali obnjo. Kaj potem če je natakarica! »Die stolze Lenerl!« ponočna Lenčka, so ji rekali.

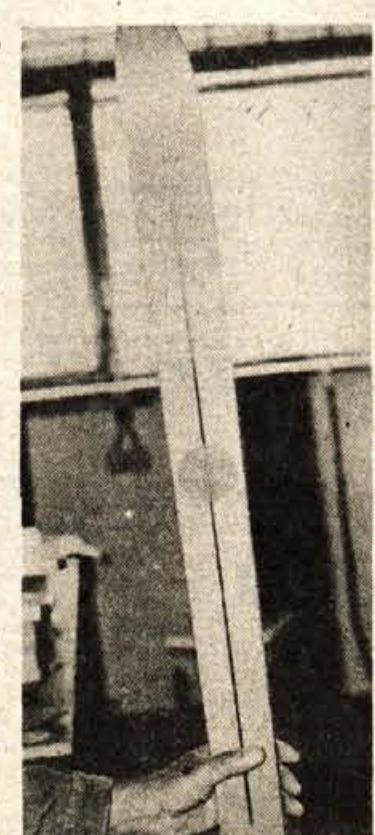
Spoloh se ni hotela poročiti. Pa so se ji pojedale »pristopne«. Potem je prišel pravi, Jakelov Peter, Smirnješki iz Kranjske gore, ki je pridno mizaril, smuči popravljal. Pozno se je poročila, pa ima še vedno 61 let zakona za seboj. Pred leti ji je mož umrl, Lenčka se pa ne da. Ko bi vsaj videla brati in da bi bojje slišala. O, včasih je celo zimo predla. Na-

slednjo pa pletla. Po štirinštiri deset parov nogavic je naredilo eno zimo. Ko je bila 95 let starca je še videla brati, potem pa je bilo vsako leto slabše.

Hčerka in sina ima, sedem vnučkov in pet pravnukov. Vedno je kdo pri njej, da ji ni dolgčas. Pa tudi kakšne prijateljice pridejo. Mlajše sicer, a povedati si imajo veliko. O draginji se pogovarjajo in o slabih časih. A za mamo Helenco to niso nobeni slabti časi. Slabo in hudo je bilo med prvo svetovno vojno, ko je za 15 dni dobila 15 dek sladkorja in nekaj mokre, potem se pa preživi. Takrat so res stradali. Kaj pa danes še komu manjka? Prav nič! Čez kavo se kregajo, da je ni, če pa je, pa je draga kot žefran. Včasih je sploh ni bilo, pa so dobro živelci. Čisto vseeno, če ni te razvade! Še bolj zdravo je brez nje. Kaj pa včasih, ko se goveje juhe niso imeli. Če je kdo zbolel, so šli ponjo v župnišče. Ob zelju, kisli repi, zmečkanem krompirju, kuruzinem soku in zabeljenem fižolu so gor rasli. Pa ob mleku. Skromno, a zdravo. Pa trdo so delali. Nak, če bo še slabše, bo še vedno veliko bojje, kot nekoč. Kruh je bil vedno zaklenjen. Le gospodinja ga je rezala. Da bi otroci sami kruh rezali, nak, take presitosti včasih niso poznali...

Dobro se drži Helanca. Vse kaže, da jo bomo še vrsto let obiskovali. Helanca bo pa vsakič našla za nas kakšno novo dolgo pesez z svoje bogate spominske zakladnice. In dokler bodo po njej ljudje, bo tu življene, kajti, pravi Helanca, človek ne sme biti samotar...

D. Dolenc

Smučarskim sladokuscem je namenjena ena zadnjih novosti, ki bi jih lahko rekli »prekalanje« smuča. Kupci pač nenehno terjajo kaj novega, včasih tudi resnično nemogoče stvari. Tako je bivši iranski šah hotel imeti smuči, zgoraj oblepjene s tigrovo kožo, kar seveda za smučanje ni bilo nič kaj primerno.

D SREČANJEM GORENJSKIH TEKSTILCEV

i tisoč vezenih vzorcev na leto

ta tovarna čipk in vezenin Vezenine je daleč naokrog poznana sebej med ženskim svetom cenjena tovarna. Malokdo pa v njej nastajajo vezenine. Veliko znanja, spretnosti in znosti zahtevajo. Največji problem blejske Vezenine so zastareli stroji, saj ima najstarejši častitljivih sto let, z izjemo dveh vsi starejši od šestdeset let. Skrajni čas je zato, da tovarna nove, sodobne vezilne stroje, saj bo le tako lahko lovila korak in seveda prodajala na tuje.

pregovor pravi, da naredi človeka. Dodajda je oblačenje odsev nekega naroda, da more ločevati ljudi na pa jih združevati v tem merilu. Tekstilna ima zato socioološke znosti, ki se jih pri nas z tekstilcev samih seveda zavedamo, saj si te tekstilne tovarne ne nenehno na repu družavnosti.

Primo primer blejske tovari in vezenin Vezenini takšno tovarno imajo lahko le zamišljamo, praznina bi bila brez svet bi ob listanju svij vzdihoval nad prečipkami in vezeninami, vendar vsega spet vse bolj. Neveste bi hrepenele prelepih poročnih oble-

ki. Blejski Vezenini je moč lepo obliko za slovesnočino, pa tudi za Marsikatera turist-preživja dopust na Blejsku obstoje pred s in in vezeninami polepleko, in kaj hitro je v na poti čez mejo ali tja greba, Beograda.

Vbadanje in prepletanje je seveda tudi na strojih ostalo, toda delo gre veliko veliko hitrejše od rok.

Osrnidno pozornost blejska tovarna daje vezeninam, ki so često čipkam zelo podobne. Razliko med prepletanjem preje v badanjem sukanca

na tkanino je zbrisala sodobna tehnologija.

Za sleherno vezenino morajo v tovarni najprej narisati vzorec. Da je moč jasno razločiti sleherni vbd, je na papirju vzorec šestkrat povečan. Okoli tisoč vzorcev v tovarni vsako leto zasnujejo sami. Ker pa je pri vezeninah zelo pomembna pisano motivov, so že pred petnajstimi leti začeli poslovno tehnično sodelovati z vodilno švicarsko firmo na področju vezenja, s tovarno Bischoff Textil iz St. Gallena. Čeprav ima blejska tovarna šestdesetletno tradicijo in bogate vezilske izkušnje, se njeni strokovnjaki zavedajo, da brez sodelovanja s svetom ni napredka. Vsako leto tako dobijo okoli dva tisoč švicarskih vzorcev, takšnih pač, ki jih zahtevajo kupci.

Vsako leto torej v blejski tovarni izvezejo okoli tri tisoč novih vzorcev in pri tolikšni pisani motivov in širokem trgu, ki si ga je ustvarila tovarna, je na cesti res težko srečati dve enaki Vezeninini oblike.

S papirja mora vzorec na vzročno programska kartico, ki je nekaj podobnega kot preluknjana kartica za računalnik. V sebi ima program, ki vezilnim strojem narekuje vbole. Vezilni stroji so torej avtomati, ki jih krmi program. Od zapletnosti vzorca je seveda odvisna dolžina programske kartice, ki se včasih raztegne v desetine metrov.

Vezenje je v svoji začnovi šivanje na tkanino in petnajst jardski vezilni stroji imajo več kot tisoč igel. Podobno kot pri šivalnem stroju je na eni strani tkanine igla in na drugi čolniček.

Pri nekaterih vezeninah tkanina ostane, kot na primer pri vezenju na til. Pri drugih tkanine v končnem izdelku ni več in ostane le vezenje. Uporabljajo posebne vrste tkanin kot je na primer salvron. Nanj izvezejo stroji vzorec, nato gre v posebno obdelavo, kjer se salvron pri 94 stopinjah Celzija raztopi in ostane le vezenje, ki pa mora biti seveda izdelano tako, da ne razpade. Zanimiv je tudi postopek s katunom, pri katerem uporabljajo poseben monofilni sukanec. Vezenino »prilepijo« na oblačilo in katum, na katerega so poprej vezili, zogleni, na oblačilu pa ostane le izvezeni vzorec.

Vezenje je tehnološko zelo zapleteno in zahtevno delo. Pošeboj zavoljo sukanca, ki mora biti res kvalitet, se bolj pozorni pa morajo biti pri kvaliteti tkanin, na katere vezenje. Vsaka se pač pri obdelavi obnaša drugače in vsako morajo poprej preizkusiti.

Izdelovanje vezenin zato zahteva veliko znanja, izkušenj in spretnosti slehernega delavca.

Blejska tovarna vezenin ima danes veliko težav z nakupom izdelavnega materiala. Vezenje teče normalno, eno, leto in pol mimognome. Zame pa je bil včasih dan dolg kot leto dni. V zadnjih tednih in dnevi včekli v neskončnost. Vse sem za samoudelež zaznala o opremi. Vsi 8-letna Marjanca in Grega, smo bili v samem velikem pričakovanju.

A. Žalar

saj morajo veliko stvari uvažati. Posebnih tkanin, ki jih uporabljajo pri vezenju, pri nas pa ni moč dobiti, sukanec mora biti res dober, celo igle morajo uvažati, saj jih pri nas nihče noče izdelovati, vsako leto pa jih v blejski tovarni uporabijo sto tisoč. Kolikor morejo, rezervne dele izdelajo v domači delavnic, toda vsega vendarle ne morejo.

Osrnidni problem blejske tovarne vezenin pa je iztrošen strojni park. Najstarejši vezilni stroj ima častitljivih sto let in še vedno pridno rotopo. Z izjemo dveh vezilnih strojev, ki so ju kupili pred štirimi leti, so vti starejši od šestdeset let. Resda še vsi delajo, toda tako kot bi lahko sodobni vezilni stroji seveda ne morejo. Ne le, da je zmogljivost zastarelih strojev manjša, tudi izdelki ne morejo biti tako kvalitetni. Prepoved uvoza opreme v blejski Vezenini krepa občutijo.

Že nekaj časa načrtujejo novo vezilnico in zadnje čase vendarle kaže, da jim bo uspeло. Zemljišče za novo delavnico imajo, zanimanje treh vlagateljev tudi. Zidovi ne bodo dragi, veliko denarja pa bodo morali odšteti za štiri nove vezilne stroje, saj v celotni nalogi, ki po zdajšnji oceni znaša 235 milijonov dinarjev, oprema zavzema skoraj 70 odstotkov deleža. Postaviti namenavajo štiri nove vezilne stroje, dva na najmodnejša 21-jardska in 15-jardska. Zmogljivosti bodo tako povečali za skoraj 45 odstotkov, izdelki, ki bodo namenjeni predvsem izvozu, pa bodo še boljši.

Skraini čas je, da Vezenine dobne nove, sodobne vezilne stroje. Le tako bodo lahko še naprej lovili korak s svetom, prodajali na najbolj zahtevna tržišča, kjer je konkurenca neumiljena, devizni iztržek na njih pa za nas najdragocenejši.

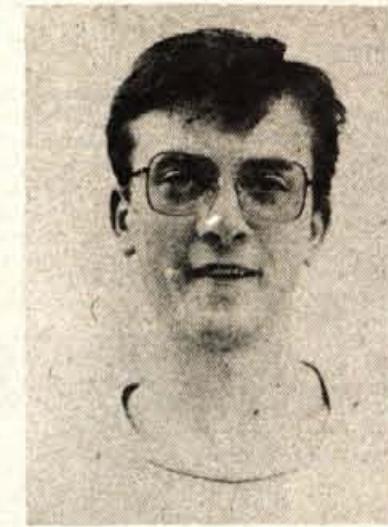
M. Volčjak

Vezilni stroji naredi tudi napake, ročno jih popravljajo najbolj izkušene delavke, ki natančno poznajo vse vzorce, saj morajo napako popraviti tako, da je povsem neopazna.

PETKOV PORTRET

Roman Dernovšek

Matematika je tisti predmet v šoli, ki ponavadi povzroči hubo kri in največ težav. Same številke, geometrijski liki, načrti, ki ne veš, kako bi jih sploh začel reševati, vse to je tisto, ki večino spravi v slabu voljo že ob misli na ure matematike v šoli. Seveda je tudi nekaj takšnih, ki se vesel ur matematike, ki težko čakajo, da bi rešili novo matematično nalogu. Eden takih je prav gotovo ROMAN DERNOVŠEK iz Reteca pri Škofiji Loka.

Sedemnajst let je star in jeseni bo šel v tretji razred srednje naravoslovne šole za Bežigradom v Ljubljani. Veliki uspehi na domačih in mednarodnem tekmovalju v matematiki pa so vzrok, da smo ga povprašali o njegovem življenju in še posebej o veliki strasti in veselju: matematiki.

»V Retečah, kjer sem obiskoval prve štiri razrede osnovne šole, me je v tretjem razredu učil Matevž Kopča, ki nam je ob šolski tabli pokazal kako zanimivo je tekmovali tudi v matematiki. Večkrat smo tekmovali med seboj in že takrat sem vzljubil matematiko. Na pravem tekmovalju pa sem bil nato šestem razredu. Najprej je bilo šolsko tekmovalje na osnovni šoli »Cvetko Golar« na Trati. Ker sem se dobro odrezal, sem sodeloval tudi na občinskem tekmovalju. Podobno je bilo v sedmem razredu. Med počitnicami sem obiskoval prvo letno šolo za osnovnošolske matematike na Bledu, čeprav so bili vanjo vključeni le osmošolci. Vsak dan sem se vozil na Bled, sodelovanje v letni šoli pa mi je omogočila šola in mentorica Francka Dolinar, ki mi je tudi med letom pomagala, prinašala težje naloge in me kasneje v osmem razredu, ko sem sodeloval že na republiškem in zveznem tekmovalju v matematiki, pripravljal za tekmovalja. Na republiškem tekmovalju sem zmagal, na zveznem pa sem bil drugi med osmošolci. Poleti sem zopet sodeloval v letni šoli, toda tokrat se nisem več vozil domov, temveč sem bil z ostalimi slušalcji šole. Vsi ti uspehi so me navdušili. Sklenil sem, da bo matematika postala zame nekaj več kot le konjiček. Vpisal sem se na nekdajno bežigrajske gimnazije, sedajno srednjo naravoslovno šolo. Ker je bilo vpisanih dosti preveč oddišnjakov, ki so skoraj edini, ki imajo možnost priti na to šolo, smo imeli sprejemne izpite. Uspešno sem jih pre stal prišel v novo šolo, v novo okolje. Tu sem imel sprva nekaj težav. Šola je dosti težja, zato mi je zmanjkovalo časa za matematiko, tisto izvenšolsko. Profesor v šoli ni imel toliko časa za posameznika, saj nas je bilo preveč in vsi smo imeli enak program. Šele sedaj v tretjem letniku se bomo usmerili na različne oddelke, jaz sem si izbral smer matematično-tehnično. Kljub začetnim težavam sem zopet sodeloval na tekmovaljih, na šolskem, republiškem, kjer sem dobil prvo nagrado in kasneje na zveznem, kjer sem dobil drugo nagrado. Podobno je bilo tudi letos, le da so me izbrali na zveznem tekmovalju kot enega izmed tistih, ki smo v začetku julija predstavljali našo državo na Olimpiadi v Parizu. Tam sem dobil tretjo nagrado in zadoljen sem se vrnil domov.«

Najbrž za dobrega matematika ni dovolj le nadarjenost in volja. Kaj je tisto, zaradi česar si dosegel takšne uspehe?

»Pri matematiki je pomembno predvsem delo, seveda tudi brez nadarjenosti ni velikih uspehov. Tako mnenja sem jaz, pa tudi drugi s katerimi se o tem pogovarjam. Tisto, kar me najbolj vzpodbuja, pa je predvsem veselje ob tem, ko rešim težko nalogu, morda takšno, ki sem jo že večkrat skušal rešiti, pa mi do takrat ni uspelo. Pri reševanju in pripravah na tekmovalja me moti predvsem to, da je v Sloveniji zelo malo primerne literature in zgodis se celo, da bi rad novih nalog, pa ne najdem nič primernega. Nekaj bolje je z literaturo v drugih jugoslovenskih jezikih, postal pa sem tudi redni gost visokošolske matematične fakultete v Ljubljani.«

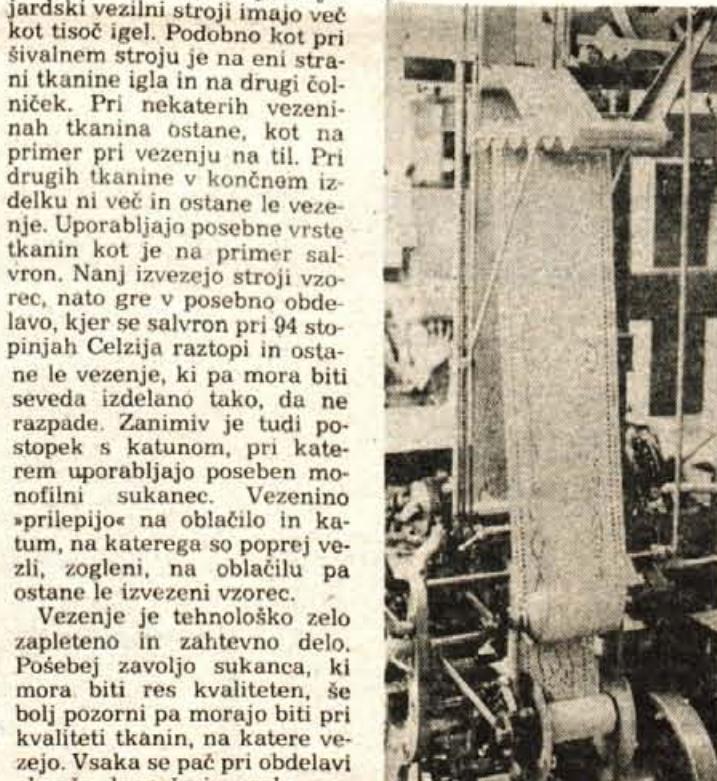
Prostega časa imaš najbrž malo. Pa vendar ni le matematika vse s čemer si ga zapolniš?

»Precej prostega časa med šolskim letom zgubim na vožnji od doma v solo in nazaj. Vendar pa marsikater uro posvetim tudi igranju čelobrača, saj sodelujem v tamburškem ansamblu »Bisernica« iz Reteča. Rad se tudi vsedem na kolo ali pa doma priskočim na pomoč pri delu. Tudi televizijo gledam, najraje zanstanvenofantastične filme. Bernem domačo in angleško literaturo, ki jo imamo kot obvezni del pouka. Tudi nekateri drugi predmeti v šoli so mi všeč: fizika, kemija, računalništvo. Pravzaprav je zanimiv vsak predmet, le če imaš dovolj časa, da se lahko vse naučiš. Dosti pa je zanimivost predmeta odvisna tudi od profesorja. Med počitnicami sem bil na morju, sedaj pa sem na praksi v Iskri na Laborah, kjer imam štipendijo. Tudi na matematiko med počitnicami nisem čisto pozabil.«

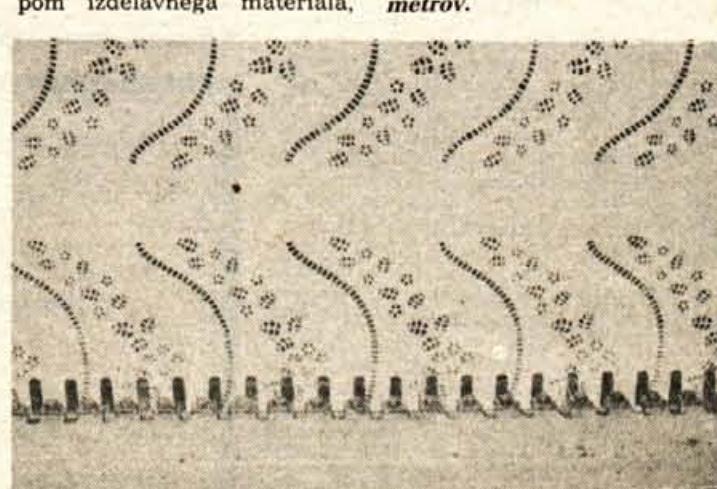
V. Primožič

pograbila veselo rekla:

ec minulega in v začetku tega meseca je v Kranju zgrajenih 30 stanovanj za takovalce iz seznama solidarnostne liste

Vezilni strojem vponde nareduje programska vzorčna kartica, nekaj podobnega kot preluknjana kartica v računalniku. Če je vzorec zapleten, se kartica raztegne v desetine metrov.

Vezenje na strojih je podobno šivanju na šivalnem stroju, na eni strani so igle, na drugi čolnički. Sukanec mora biti izredno kvaliteten, prav tako tkanina, ki v končnem izdelku ostane ali ne. Če vezijo na salvron, se ta pri nadaljnji obdelavi raztopi in ostane vezenina, ki je podobna čipki.

Borut Petrič sedmi na 200 metrov kravlj

RIM Minuli petek se je v italijanski prestolnici pričelo letnje evropsko prvenstvo v plavanju, vaterpolu in skokih v vodo. Od jugoslovov nastopajo v Rimu le vaterpolisti in pterica plavalci — brata Petrič, Bučar, Barič in Štit. Skromno jugoslovansko zastopstvo je v dosedanjem poteku prvenstva doseglo zadovoljive rezultate. Brata Petrič sta za »ogrevanje« pred najpomembnejšimi nastopi (na 400 in 1500 metrov kravlj) plavala v disciplini na 200 metrov kravlj. Borut se je uvrstil v veliki finale, kjer je z rezultatom 1.52,01 zasedel sedmo mesto. Dario je nastopil v malem finalu in si s časom 1.52,60 priboril dvanajsto mesto v Evropi. Uspešno se je v rimskem bazenu kosal z evropskimi plavalcem tudi Hrvoje Baric. Potem, ko je na balkanskem prvenstvu na Reki izboljšal državni rekord v disciplini 100 metrov del-

fin, je v močnejši konkurenči rezultat izboljšal še za stotinko sekunde. V dobi luči se je predstavila v Rimu jugoslovanska štafeta 4 × 200 metrov kravlj. Za skoraj štiri sekunde je izboljšala državni rekord, rezultat pa bi bil verjetno še boljši, če bi naš zadnji plavalec po prihodu na cilj pravočasno ustavil uru.

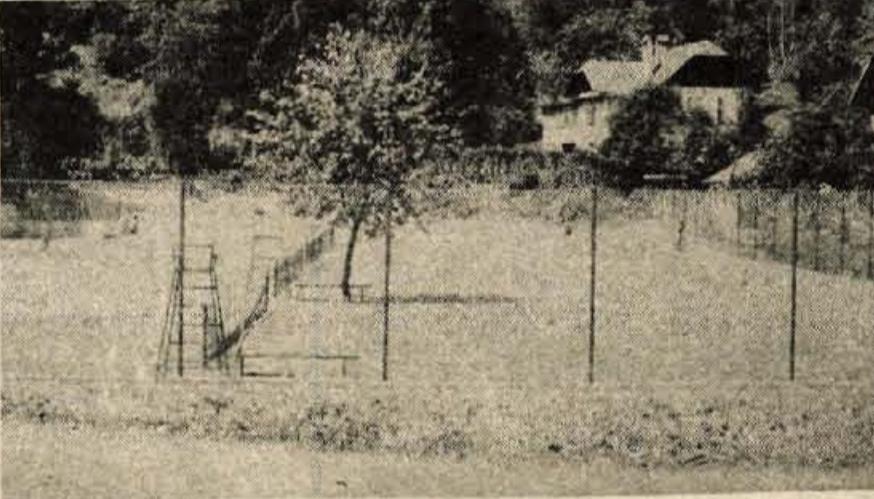
Vaterpoljska reprezentanca se je že v prvem srečanju pomerila z domačimi. V izredno zanimivi tekmi, v kateri so naši sošedje ušli Jugoslovamom že z pet golov, so naši vaterpolisti pokazali dopadljivo igro le v zadnjih četrtinah. Tri sekunde pred koncem so uspeli rezultat izenačiti in osvojiti točko. V drugem in tretjem nastopu so Jugoslaveni prepicljivo premagali Nizozemske in Zvezno republiko Nemčijo. V torek zvečer pa je naša reprezentanca doživela prvi poraz. Tesno, z 9:8 so jo premagali igralci Španije.

Šport ob koncu tedna

V Žireh republiško prvenstvo v motokrosu — Na zahtevni in razgibani 1500 metrov dolgi progi v Žireh bo v nedeljo, 28. avgusta, letošnje republiško prvenstvo v motokrosu v kategorijah 80, 125 in 250 prostorninskih centimetrov. Tekmovanje se bo pričelo ob 14. uri, prirejata pa ga avtomoto društvo Žiri in Slovensija-avto iz Ljubljane s pomočjo žirovskega združenega dela in vaščanov Breznic. Ti so tekmovalcem domačega društva za deset let odstopili zemljišče, na katerem bo tudi nedeljsko tekmovanje. Prireditev bo ob vsakem vremenu. Organizatorji pričakujejo veliko število ljubiteljev motokrosa z vse Gorenjske. Dostop do proge je mogoč iz Žirov z avtomobilom, iz Breznic pa le peš. Zanimiva bo predvsem dirka v kategoriji motorjev do 250 »kubikov«, v kateri so favoriti domači tekmovalci — Mlinar, Andreuzzi, Novak, Žemljarč, Mlakar in Jesenko. V razredu do 80 kubičnih centimetrov imata možnosti za dobro uvrstitev mladega tekmovalca iz Dupelja, sicer člena kranjskega avtomoto društva Robi Rendulčič in Željko Čuk. — M. Jenkole

Nogometni turnir v Godešiču — Sportno društvo Kondor iz Godešiča bo ob koncu tedna priredilo tradicionalni, osmi nogometni turnir za pokal Godešiča. Poleg domačinov bodo nastopile še tri ekipe — Tabor 69 iz Vižmarjev, Polet iz Sv. Duha in Reteče. V soboto ob 15.30 bo tekma Polet : Tabor 69 in ob 17.15 Kondor : Reteče. Turnir se bo nadaljeval v nedeljo ob 9. uri. Največ možnosti za osvojitev prehodnega pokala ima lanski zmagovalec, ekipa Tabor 69. — J. Starman

Mednarodno tekmovanje lokostrelcev v Vintgarju — V soboto in nedeljo bo Vintgarju sklepno tekmovanje lokostrelcev iz ZRN, Avstrije, Italije, Švice in Jugoslavije v disciplini »field and hunter« za Alpski pokal. Po dveh turnirjih je v vodstvu Kranjčan Marjan Podržaj, ki trenutno služi vojaški rok v Vipavi, zato ni zanesljivo, če bo nastopil tudi na tekmovanju v Vintgarju.

Nova teniška igrišča na Bledu — Tenis postaja pri nas vse bolj priljubljena oblika športne rekreativne in vse več teniških navdušencev vihljalparje. Vse več je zato pri nas tudi teniških igrišč. Tudi turistični delavci se zavedajo, da si gostje vse bolj želijo aktivni dopust. Poleg Bohinja je tako na Gorenjskem tudi Bled letos dobil nova teniška igrišča, ki so jih uredili v Zaki.

Ugodna ocena odprave v Pamir

Kranj — Člani upravnega odbora Planinskega društva so 4. sejo po svetli obnovili poročila o nedavni alpinistični odpravi v Pamir. V uvodnem delu je predsednik društva Franc Ekar ugodno ocenil odpravo zaradi treh ugotovitev. Vsi njeni člani so se srečno vrnili v domovino, dosegli so izjemne alpinistične in smučarske rezultate, ob tem pa je ostal finančni obračun odprave v mejah dogovorjenega.

S potekom odprave sta udeleženice seje seznanila člana alpinističnega odseka PD Kranj Peter Markič in

Andrej Štremfelj. Prvi je navedel podatke o transportu in težavah pri njem ter našel glavne podvige, ob čemer je naglasil izreden odmev v sovjetskih alpinističnih krogih in tisku predvsem zaradi ekstremnih smučarskih dosežkov. Drugi je podrobneje opisal vzpon na najvišji vrh v Sovjetski zvezi Pik Komunizma; zanj je naša odprava potrebovala le pet dni, kar je po mišljenju alpinistov dokaj malo. Kot je še povedal Andrej Štremfelj, sovjetski plezalci že dolgo načrtojejo podoben podvig, vendar jim doslej še ni uspel.

Člani upravnega odbora so udeleženec odprave čestitali za uspešno predstavitev jugoslovanskega alpinizma v svetu in posebno priznanje izrekli vodji Tomažu Jamniku, ki je

z izredno prizadetvostjo do vodil odpravo. Obenem so odprave predlagali, da bi v smučarskih dosežkih v predstavili javnosti na davanju in obiskih po Šolan.

Na seji so se poleg tega rezultati nabiralne akcije za tragično preminulega alpinista Zaplotnika in predlogi v občini za izgradnjo Triglavskih vrat na Kredarici. Med obravnavalci tudi predlog za poti Mlinarsko sedlo — Šolka na Ledinah in informiranje o izpolnitvi društva v letosnjem polletju.

Uspeh Pintarjev: Leon prvi, Janez drugi

Grobnik — Na prvi dirki motoristov za republiško prvenstvo na Grobniku sta obično vozila tudi tekmovalca kranjskega avtomoto društva — Janez in Leon Pintar. Leon je v razredu do 50 prostorninskih centimetrov zasedel v skupini tekmovalcev s serijskimi motorji prvo mesto. Janez pa je v razredu do 125 kubičnih centimetrov ponagaj motor in se je uvrstil na drugo mesto za Pavličem iz Novega mesta. V kategoriji do 250 »kubikov« je z veliko prednostjo pred ostalimi dirkači pripeljal v cilj Božo Janežič, član AMD Kamnik.

M. Jenkole

Tiskarna in kartonaža
GORENJSKI TISK n. sol. o. Kranj

objavlja prosta dela in naloge

- za TOZD tisk b. o. Kranj

enega delavca za delovne naloge NOČNO VZDRŽEVANJE IN ČENJE STROJEV I.

Pogoji: končana poklicna šola za mehanike ali druge ustrezenosti, ter 4 leta izkušev. Delo je samo v nočnem času. Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas.

- za TOZD KARTONAŽA b. o. Kranj

dva delavca za proizvodnjo za delovne naloge NAKLADANJE TERIALA K STROJU.

Pogoji: končana osnovna šola. Delo je dvoizmensko. Delovno razmerje bo sklenjeno za določen čas 6 mesecev (nadomeščanje delavcev v času bolniških izostankov).

- za DELOVNO SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

enega delavca za delovne naloge VODOVJE KUHARSKIH OMVIL.

Pogoji: 4 letna gospinska šola — smer kuhanje. Delo je enotsko. Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas za mesecno poskusnim delom.

- za DELOVNO SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

enega delavca za delovne naloge KUHARSKA OPRAVILA I.

Pogoji: poklicna gospinska šola — smer kuhanje. Delovno razmerje bo sklenjeno za določen čas 6 mesecev (nadomeščanje delavcev v času porodniških dopustov).

- za DELOVNO SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

enega delavca za delovne naloge VODENJE KUHARSKIH OMVIL.

Pogoji: 4 letna gospinska šola — smer kuhanje. Delo je enotsko. Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas za mesecno poskusnim delom,

- za KUHARSKA OPRAVILA II.

Pogoji: končana osnovna šola in 6 mes. pričevanja. Delo je enotsko.

Delovno razmerje bo sklenjeno za določen čas 6 mesecev (nadomeščanje delavcev v času bolniških izostankov),

- za KUHARSKA OPRAVILA II.

Pogoji: končana osnovna šola in 6 mes. pričevanja. Delo je enotsko.

Delovno razmerje bo sklenjeno za določen čas 6 mesecev (nadomeščanje delavcev v času bolniških izostankov),

- za ČIŠČENJE

Pogoji: končana osnovna šola. Delo je dvoizmensko — za delovno razmerje 6 mes.

- za ČIŠČENJE

Pogoji: končana osnovna šola. Delo je dvoizmensko — za delovno razmerje 6 mes.

(nadomeščanje v času porodniških dopustov)

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 26. 8.

13.30 Zagreb: PJ v tenisu (m), prenos - 15.54 Propagandna oddaja - 15.55 Rim: EP v vaterpolu — Jugoslavija: ZRN, prenos: EVR - 17.00/10 Zagreb: PJ v kajaku in kanuju na mirnih vodah (do 17.55) - 18.10 Poročila - 18.15 Festival jugoslovanskih plesnih orkestrov v Radencih '83: Jazzovski večer RTV Beograd in RTV Sarajevo - 18.45 Tarzan, ameriška risana serija - 20.00 Glinasti golob, ameriški film - 21.05 Zrcalo tedna - 21.25 Umor v Texasu, 2. del ameriškega filma - 23.00 TV dnevnik II

Oddajniki II. TV mreže: 17.45 Propagandna oddaja - 17.55 Rim: EP v plavanju — finale, prenos - 19.00/15 Dvorci: Ozalj - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Zvezde, ki ne ugasejo - 20.30 Polet: Polet - 21.05 Poročila - 21.10 Feliton - 21.40 Športna sobota - 22.00 Balkansko prvenstvo v konjištvu, reportaža - 22.15 PJ v kajaku in kanuju, reportaža - 22.30 Gledano z avstralskimi očmi, dokumentarna serija - 23.00 Šahovski komentar

NEDELJA, 27. 8.

9.05 Poročila - 9.10 Živ žav, otroška matinica - 9.35 V. Kovačević - I. Ivanac: Kapelski kresovi, nadaljevanja - 11.10 625, oddaja za stik z gledalci - 11.25 Čez tri gore: Ljubljanski oktet - 12.00 Ljudje in zemlja - 13.00 Poročila (do 13.05) - 14.15/30 Zandvoort: Avtomobilske dirke za VN Nizozemske, prenos - 16.15/30 Šabac: Balkansko prvenstvo v konjištvu — prenos - 17.30 Joe Dancer — velika zamjenjava, ameriški film - 19.00 Ne prezrite - 20.00 J. Otčenašek - O. Danek: Danes v neki hiši, češkoslovaš, nadalj. - 21.35 Stobi, II. del dokumentarnih oddaj TV Skopje - 22.30 Šahovski komentar - 22.50 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:

17.45 Test - 18.00 TV dnevnik - 18.15 Govorica nemih, otroška oddaja - 18.30 Bosansko-hercegovski pesnički za otroke - 18.45 TV plošča: Andrej Šifrer (samo za Lj II) - 19.00 Športna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Znanost - 20.45 Poročila - 20.50 Iz Grčije s prijateljskimi pozdravi, zabavno-glasbena oddaja - 21.40 G. Markov: Strogovi, sovjetska nadaljevanja knjige (do 22.10)

Oddajniki II. TV mreže:

17.45 Test - 18.00 TV dnevnik - 18.15 Govorica nemih, otroška oddaja - 18.30 Bosansko-hercegovski pesnički za otroke - 18.45 TV plošča: Andrej Šifrer (samo za Lj II) - 19.00 Športna oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Znanost - 20.45 Poročila - 20.50 Iz Grčije s prijateljskimi pozdravi, zabavno-glasbena oddaja - 21.40 G. Markov: Strogovi, sovjetska nadaljevanja knjige (do 22.10)

SREDA, 29. 8.

18.10 Poročila - 18.15 S. Moškrajanč: Rukoveti, 4. oddaja TV Beograd - 18.40 Moštvi - 20.00 Film tedna: Če... angleški film - 21.45 TV dnevnik II

TV Zagreb — I. program:

17.50 Videostrani - 18.00 Poročila - 18.05 TV koledar - 18.15 Govorica nemih - 18.30 Bosansko-hercegovski pesnički za otroke - 18.45 Podium - 19.30 TV dnevnik - 20.00 H. Ibsen: Mali Elyof, predstava SNG Drama iz Ljubljane - 21.40 Izbrani trenutki - 21.45 Meridiani, zunanjepolitična oddaja - 22.15 En autor — en film - 22.35 TV dnevnik

TOREK, 30. 8.

18.05 Poročila - 18.10 V znamenu dvojkov: Lisička gošteljica (čeb) - 18.30 Naši zbori iz arhiva TV Ljubljana: Mešani pevski zbor iz Izole - 19.00 Antične najdbe, ameriški kratki film - 20.00 F. Boyer: Življenski

nost drugače (Alwin Nikolais), glasbena odd. Lj - 22.25 TV dnevnik II

iz kulture - 21.30/21.55 Poezija (do 22.00)

TV Zagreb — I. program:

17.50 Videostrani - 18.00/18.15 Majske igre - rock portret - 18.45 Yu dnevnik - 20.00 Ruzzante, posnetek glegočiške predstave - 21.05 Ali se med seboj dovolj poznamo, oddaja

članek - 22.25/22.40 Šahovski

turnir

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža,

RADIJSKI SPORED

PETEK, 26. avg.

Prvi program

4.30 Jutranji program - glasba - 8.05 Za šolarje - 8.35 Glasbena pravljica - Els Peroci-Slavko Mihelčič: Moj dežnik je lahko balon - 8.50 Naši umetniki mladim poslušalcem - 9.05 Z glasbo v dober dan - 9.35 Napotki za naše goste iz tujine - 10.05 Rezervirano za ... - 11.05 Ali poznate? ... - 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji - 12.10 Iz glasbene tradicije jugoslovenskih narodov in narodnosti - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Naši poslušniki čestitajo in pozdravljajo - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - 13.30 S pesmijo po Jugoslaviji - 14.05 »Ognjemet« - suite za orkester Georga Friedericha Haendla - 14.25 Vrtljak - 15.05 Radio danes, radio jutri - 15.15 Naši poslušniki čestitajo in pozdravljajo - 16.00 Dogodek in odmevi (prenaša tudi II. in III. program) - 16.30 Obvestila in zabavna glasba - 16.35 Vrtljak - vmes: Napotki za turiste - 17.00 Studio 17.00 - 18.00 Pojemo in godemo - 18.15 Gremo v kino - 19.00 Radijski dnevnik (prenaša tudi II. program) - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč - otroci - 19.45 Vsa zemlja bo z nami zapela ... - 20.00 Slovenski solisti in ansamblji - Fedja Rupel - Flava - Ljubljanski pihalni trio - 21.05 Oddaja o morju in pomorskečkih glasba - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Iz glasbene skrinje - 0.05 Nočni program - glasba

Drugi program

7.15 Petek na valu 202 - 13.00 Od enih do sedmih - Popotniška malha, Ob koncu tedna, glasba, Znano in prijavljeno, Minute za EP, in še kaj - 19.25 Stop pops in novosti - 21.33 Petkov disco klub - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

SOBOTA, 27. avg.**Prvi program**

4.30 Jutranji program - glasba - 8.05 Pionirski teden - vmes: Počitniško potovanje od strani do strani - 9.05 Matinejski koncert - 9.35 Napotki za naše goste iz tujine - 10.05 Svetovna reportaža - 10.25 Panorama lahkoglasba - 11.05 Pogovor s poslušniki - 11.35 Srečanja republik in pokrajin - 12.10 Godala v ritmu - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Naši poslušniki čestitajo in pozdravljajo - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - 13.30 S pesmijo po Jugoslaviji - 14.05 Kulturna obvestila, vmes: obvestila in zabavna glasba - 14.25 Iz glasbene tradicije jugoslovenskih narodov in narodnosti - 15.00 Literarni nočni program - glasba

na - Hadič: Tri kratke - 14.45 Z majhnimi ansamblji - 15.10 Pri nas doma - 15.30 Nedeljska reportaža - 15.55 Pojo amaterski zbori - III. oddaja iz Koroške poje - 18.35 - 19.20 Popoldanski simfonični koncert - 17.05 Priljubljene operne melodie - 17.50 Zabavna radijska igra - 19.30 Obvestila in zabavna glasba - 19.45 Glasbene razglednice - 20.00 V nedelje večer - 22.20 Glasbena tribuna mladih - Grožnjan 83 - 23.05 Literarni nočni program - 23.15 Disko, disco - 0.05 Nočni program - glasba

Drugi program

7.15 Nedelja na valu 202 - 13.00 Od enih do sedmih - V nedeljo se dobimo, šport, Zimzelene melodijs in še kaj - Pet minut humorja - 19.30 Stereorama - 20.30 Glasba iz starega gramofona - 21.15 Naš podlistek - Somerset Maughan: Iz Dnevnika - 21.33 Lahke noče - 21.45 Nove plošče - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

PONEDELJEK, 29. avg.**Prvi program**

4.30 Jutranji program - glasba - 8.05 Aktualni problemi marksizma - 8.25 Ringaraga - 8.40 Pesmica na potepu - 9.05 Z glasbo v dober dan - 9.35 Napotki za naše goste iz tujine - 10.05 Rezervirano za ... - 11.05 Ali poznate? Suite Edvarda Griega? - 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji - 12.10 Veliki revijski orkestri - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 13.20 Osmrtnice, obvestila in zabavna glasba - 13.30 Od melodije do melodije - 14.05 Zborovska pesem naših narodov - 14.25 Vrtljak - 15.05 Radio danes, radio jutri - 15.15 Naši poslušniki čestitajo in pozdravljajo - 16.30 Obvestila in zabavna glasba - 16.35 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Sotočja - 18.45 Glasbena medigrada - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Minute z ansambлом Atja Sossa - 20.00 Slovenska zembla v pesmi in besedi - 20.35 Mladina na glasbenih revijah in tekmovanjih - Koncert prvonagrajencev zveznega tekmovanja učencev in študentov glasbe v Hercegovinem - 21.05 Radijska igra - Helge Hagerup: Harrisza zaupamo - Glasbeni intermezzo - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Mikrofon za slovenske pevce zabavne glasbe

NEDELJA, 28. avg.**Prvi program**

5.00 Jutranji program - glasba - 8.07 Radijska igra za otroke - Frane Punter: Hojladrija - Skladbe za mladino - 9.05 Še pomnite, tovarisi - 10.05 Nedeljska matineja - 11.00 Naši poslušniki čestitajo in pozdravljajo - 13.10 Zabavna glasba - 13.20 Za naše kmetovace - 14.05 Pihalne godbe - 14.20 Humoreska tega tedna - 18.25 Zvočni signali -

19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Minute z ansambлом Janeza Kalška - 20.00 Pop barometer - 21.05 Glasba velikanov - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Novosti iz našega glasbenega arhiva - 23.05 Literarni nočni program - 23.15 Ob domačem ognjišču - 0.05 Nočni program - glasba

Drugi program

7.15 Ponedeljek na valu 202 - 13.00 Od enih do sedmih - Z rokami in z glavo - glasba, Znanost in tehnika, Minute za EP, Znano in prijavljeno in še kaj - 19.25 Stereorama - 20.00 Popularnih 20 - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

SREDA, 31. avg.**Prvi program**

4.30 Jutranji program - glasba - 8.05 Pisani svet pravljic in zgodb - 8.30 Izbor v sredo - 9.05 Z glasbo v dober dan - 9.35 Napotki za naše goste iz tujine - 10.05 Rezervirano za ... - 10.40 Lokalne radijske postaje se vključujejo - 11.05 Ali poznate? - 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji - 12.10 Veliki zabavni orkestri - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene umetnosti - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 14.25 Vrtljak - 15.30 Obvestila in zabavna glasba - 16.35 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Prekmurske zborovske pesmi v izvedbi zborov

TOREK, 30. avg.**Prvi program**

7.15 Nedelja na valu 202 - 13.00 Od enih do sedmih - V nedeljo se dobimo, šport, Zimzelene melodijs in še kaj - Pet minut humorja - 19.30 Stereorama - 20.30 Glasba iz starega gramofona - 21.15 Naš podlistek - Somerset Maughan: Iz Dnevnika - 21.33 Lahke noče - 21.45 Nove plošče - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

ZAHVALA

RTV Ljubljana - 18.40 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Minute z ansambalom bratov Avsenik - 20.00 Koncert za besedo - živali - 20.20 Robert Schumann: Kreisleriana, op. 16 - 21.05 Operna aria in monologi - 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini - 22.25 Iz naših sporedov - 22.30 Zimzelene melodijs - 23.05 Literarni nočni program - 23.15 Za ljubitelje jazz-a - 0.05 Nočni program - glasba

Drugi program

7.15 Torek na valu 202 - 13.00 Od enih do sedmih - Omejitev hitrosti, glasba, Na obisku ... Minute za EP, Znano in prijavljeno in še kaj - 19.25 Stereorama - 20.00 Glasbno skladische - 21.33 Jazz na II. programu - Dutch Swing College band - Pevec bluesa: Buddy Guy - Boogie-Woogie - 22.45 Zrcalo dneva - 22.55 Glasba za konec programa

ČETRTEK, 1. sept.**Prvi program**

4.30 Jutranji program - glasba - 8.05 Pisan svet pravljic in zgodb - 8.30 Izbor v sredo - 9.05 Z glasbo v dober dan - 9.35 Napotki za naše goste iz tujine - 10.05 Rezervirano za ... - 10.40 Lokalne radijske postaje se vključujejo - 11.05 Ali poznate? - 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji - 12.10 Veliki zabavni orkestri - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene umetnosti - 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov - 14.25 Vrtljak - 15.30 Obvestila in zabavna glasba - 16.35 Vrtljak - 17.00 Studio ob 17.00 - 18.00 Prekmurske zborovske pesmi v izvedbi zborov

Drugi program

KAMP

IGA, mednarodna vrta razstava, München, odhod 10. 9.
KORNATI, odhod 30. 9.
HVAR, otok sonca, odhod 1. 10.
MALI LOŠINJ, odhod 7. 10.

Zahajajte naše programe za delovne kolektive in zaključne skupine.

Informacije in prijave v vseh Alpetourovih turističnih poslovnicih.

ZA SINDIKATE, DRUŠTVA ITD.

so v Kompasu za letošnjo jesen pripravili prav poseben program, ki vsebuje obisk Savinjskega gaja, turistične oglede, piknik, zabavo s plesom, tekmovanja in še kaj, za kar se boste posebej dogovorili z organizatorjem. Izlet, ki je lahko popoldanski ali celodnevni katerikoli dan v septembru in oktobru, vključuje prevoz z modernim turističnim avtobusom iz kraja po dogovoru, turistične oglede, piknik z živo glasbo, športno-rekreativne aktivnosti na: avtomatskem keglijšču, nogometnu, rokometnu, košarkarsku, obojkarskem igrišču, balinšču in tudi jahanje, vožnjo s kočijo in ribolov v bližnjem jezeru. Po predhodnem dogovoru prekrbijo tudi športne rezervne, sojenje in organizacijo tekmovanj. Z organizatorji se lahko dogovorite tudi za strokovne oglede tovarne nogavic Polzela, Elkroja ali Glin v Nazarjah. Skratka, na enem mestu se lahko dogovorite za prvovrstno zabavo in rekreativno srečanje. Oglasite se v Kompasu — Turist servisu na Titovi 12 v Ljubljani, tel. 216-404 in 219-695, telex: 32203 in 31475.

OBVESTILO!

S 1. 5. 1983 sta ALPETOUP in INTEGRAL uvedla skupno mesečno vozovnico na področju Gorenjske.

Obveščamo uporabnike dijaških mesečnih vozovnic, da so dolžni upoštevati naslednje navodilo:

- Uporabnik mora pred nakupom mesečne vozovnice kupiti obrazec »Potrdilo o šolanju« (Državna založba Slovenije), katerega mu izpolni in potrdi šola, katero obiskuje ozioroma jo namerava obiskovati. Potrdilo mora vsebovati točne podatke, kot so: ime in priimek, datum rojstva, točen naslov prebivališča ter relacijo, na kateri se želi voziti.
- Z zgoraj navedenim potrdilom uporabnik vloži zahtevo za mesečno vozovnico na predprodajnem mestu, katero je najbližje njegovemu kraju prebivališča. Rok izstavitev mesečne vozovnice je 5 dni po vložitvi zahtevka za mesečno vozovnico ter velja od vsakega 25. v tekočem mesecu dalje. Uporabnik je ob prevzemu mesečne vozovnice dolžan predprodajalcu dostaviti svojo fotografijo, ki ne sme biti starejša od 1 leta, ter mora biti v velikiosti 3 x 4 cm.

Predprodajna mesta za Gorenjsko so:

- AP Ljubljana
- AP Škofja Loka
- AP Kranj
- AP Tržič
- AP Radovljica
- AP Bled
- AP Jesenice
- in AP Bohinj

ALPETOUP
TOZD Potniški promet Kranj

INTEGRAL
DO — SAP LJUBLJANA

Alpetour — obvestilo

Istočasno obveščamo vse potnike, da s 1. septembrom 1983 na področju Škofje Loke velja vozni red, ki je bil v veljavi pred 27. marec 1983.

Na podlagi 12. člena odloka o podeljevanju priznanj občine Škofja Loka (Uradni vestnik Gorenjske, št. 22/78) komisija za odlikovanja in priznanja skupščine občine Škofja Loka razpisuje

PODELITEV PRIZNANJ OBČINE ŠKOFJA LOKA ZA LETO 1983

Občanom, temeljnimi samoupravnim organizacijam, skupnostim ter drugim organizacijam in društvom se podeljujejo naslednja priznanja:

1. VELIKA PLAKETA za dolgoletno, izredno uspešno družbeno pomembno delo ali za dosežke, ki so trajnejšega pomena, ali ki so prispevali k vsespolnemu napredku, razvoju ter ugledu občine. Samo v izjemnih primerih se velika plaketa podeli občanom, ko je ta s svojim delom ozioroma posebnimi dejanji ali javnim delovanjem doprinesel k splošnemu družbenemu ali gospodarskemu razvoju.
2. MALA PLAKETA za večletno uspešno družbeno pomembno delo, za dosežene uspehe na področju družbenega razvoja samoupravljanja, za zgledne uspehe in požrtvovalnost pri delu, za požrtvovalnost in hrabrost pri reševanju človeških življenj, pri preprečevanju škode na premoženju in pri drugih humanitarnih dejanh in akcijah, kar je prispevalo k ugledu in napredku občine.
3. NAGRADA za pobude, dejanja ali dosežene uspehe, ki so prispevali k napredku občine, kraja, delovne in druge organizacije ozioroma društva.
4. PISMENO PRIZNANJE za vzgledno delo, ki je v korist družbenih skupnosti, ali za delo in uspešno sodelovanje v organih občinske ali lokalne samouprave, v občinskih in krajevnih družbenopolitičnih organizacijah, delovnih organizacijah in društvi.

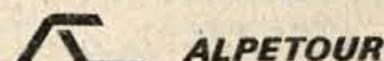
Predlogi za podelitev priznanj lahko dajo temeljne samoupravne in druge organizacije, skupnosti, družbenopolitične organizacije, organi občinske skupščine in občani.

Predlogi za priznanje morajo biti pismeni in podrobno obrazloženi.

Predlogi morajo biti predloženi komisiji za odlikovanja in priznanja skupščine občine Škofja Loka, Poljanska cesta 2 do 10. oktobra 1983.

Osnovne organizacije
ZSMS GORENSKA
PREDILNICA
organizirajo 10. 10. 1983 javno zabavno glasbeno prireditev
»GLAS MLADIH«.

Prijave mladih pevcev in amaterjev zbira do 7. 9. 1983 pisno na naslov: Koordinacijski svet ZSMS Gorenjska predilnica Škofja Loka. Interesenti naj v prijavi navedejo točen naslov bivališča ter naslov pesmi. Točen datum avdicije in druge podatke bodo dobili prijavljeni na svoj naslov.

ALPETOUP
TOZD Gostinstvo Kranj
HOTEL CREINA

prireja 27. 8. 1983 pred hotelom

VEČER HUMORJA, GLASBE IN FOLKLORE

Poleg povezovalca MARJA-NA ROBLEKA, nastopajo ansambel MODRINA, humorista TOF in RIFLE in ...

Vstopnine ni.
VABLJENI!

IZBRALI SO ZA VAS

Po dolgem času so v blagovnici FUŽINAR na Jesenicah zopet dobili brivnike in to Iskra Braun sextant v popolnoma novi izvedbi.

Cena: 4.177,65 din.

MORJE, SONCE, AEROBIKA in še kaj

Konec septembra, ko je morje še toplo in sonce še vroče, pripravljajo Novem Vinodolskem. Da pa ne bi ob morju samo počivali, so pripravili program: v treh dneh, kolikor bo trajalo srečanje, se boste seznamili z vsemi aerobike in si tudi ogledali vaje, ki jih bo ob glasbeni spremstvari izvajala »12. nadstropje« izvajala plesna skupina Krik, manjkalo ne bo ne začetki in konci, včasih izgovarjajo, da ne morejo nikamor, ker imajo majhne otroke, pa pravili še posebno presenečenje: na voljo bo otroški vrtec.

Udeleženci srečanja se bodo zbrali v petek, 23. septembra ob 15. ure ljubljanski železniški postaji. Z vlakom se bodo odpeljali do Reke in nazadnje avtobusi. Aranžma vključuje polne penzije (tudi piknik in druga predstavitev), povratek pa bo v nedeljo popoldne s prihodom v Ljubljano ob 18.30 ur. Cena je 2.950 din na osebo. Otroci in zaključene skupine imajo poseben pogoj. S prijavami pohitite, da ne boste prepoznani.

TA VIKEND NA BLEDU

Danes zvečer nastopa v Športni dvorani folklorni ansambel KUD KAZKI iz Sovjetske zveze. Prvotno je bil na 21. ur. Jutri pa ob 17.30 ur. pričakan nadaljnji koncert pihalnega orkestra seniških železjarjev v Zdravljenskem parku. V nedeljo se bo ob 14. uri slavnostna prireditev ob 30. letnici soteske Vintgar. Po slavnostni pogovor s predsednikom soteske brezplačen.

Industrijski kombinat
PLANIKA KRAJN

TOZD Tovarna obutve Kranj razpisuje na podlagi sklepov ZBIRANJE PISMENIH PONUDB za prodajo zasedene dvostanovanjske hiše s funkcionalnim zemljiščem v Sp. Dupljah 12.

Izklicna cena za:

- prvo dvosobno stanovanje s površino 74,51 m² je 1.315.000 din.
 - drugo drosobno stanovanje s površino 95,77 m² je 1.212.000 din.
- Stanovanji sta zasedeni in imata imetnika stanovanjske pravice predkupno pravico. Interesenti morajo ob predložitvi pismene ponudbe vplačati kavcijo v višini 10 odstotkov od izključne cene za blagajni DO Planika.

Kupnino v višini 25 % bo potrebno plačati v 30 dneh po podpisu pogodbe, ostalo pa z dogovorom v kupoprodajni pogodbi. Interesenti naj pismene ponudbe z oznako »zbiranje pismenih ponudb« predlagajo stanovanja pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: Industrijski kombinat Planika Kranj, Savska loka 21.

Informacijo o prodaji daje splošna služba DO Planika.

46

SOZD ALPETOUP
ŠKOFJA LOKA

Objavlja na podlagi sklepov komisij za delovna razmerja slednja prosta dela in naloge v:

TOZD GOSTINSTVO KRAJN

- ČISTILKE,
- POMIVALKE

Pogoji: — NK delavec in 6 mesecev delovnih izkušenj, skupno delo 1 mesec.

TOZD POTNIŠKI PROMET KRAJN

za DE Škofja Loka

- 5 VOZNIKOV AVTOBUSA

za DE Kranj

- 5 VOZNIKOV AVTOBUSA z bivališčem v Kranju ali v njih okolici,

— 2 SPREVOĐNIKOV

Pogoji za voznika: — šola za voznike motornih vozil, način D kategorije, 1—2 leti delovnih izkušenj od tega več kot 1 leto na delovnem poklicnega voznika. Poskusno delo je 3 mesece.

Pogoji za sprevodnika: — osemletka in 1 leto delovnih izkušenj, poskusno delo je 3 mesece.

Za vsa dela se sklene delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema 8 do 10. 8. 1983 ob 18.00 ur. na objavi kadrovskih služb Kranj, Koroška cesta 5. Kandidati bojo o izidu obveščeni v 60 dneh po izteku priavnega roka.

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Kranj

Neplačniki stanarin oziroma stroškov bivanja

Seznam dolžnikov se je od obravnave v zboru uporabnikov skupštine samoupravne stanovanjske skupnosti občine Kranj skrčil od 86 na 69

V začetku aprila letos je zbor uporabnikov skupštine samoupravne stanovanjske skupnosti občine Kranj na šesti redni seji razpravljal o neplačnikih stanarin oziroma stroškov bivanja v družbenih stanovanjih v občini. Ugotovili so, da je bilo 31. decembra 1982 v občini 86 imetnikov stanovanjske pravice, ki z lanskem in prejšnjem let dolgujejo po več kot 10.000 (novih) dinarjev stanarine oziroma stroškov bivanja. Skupni dolg neplačnikov je takrat znašal 2,460.390 dinarjev. Zbor uporabnikov je zato sprejet sklep, da se poimenski seznam dolžnikov z neporavnanimi zneski javno objavi.

Od razprave in sprejetja sklepa (o čemer smo poročali tudi v Glasu) se je do 31. junija letos seznam dolžnikov od prvotnih 86 skrčil na 69. Le-ti zdaj dolgujejo še 1,842.064 dinarjev za neporavnane stanarine oziroma stroške bivanja. 71 odstotkov vseh terjatev se nanaša na neplačane stroške v letu 1982, 29 odstotkov pa je takšnih, ki zneski dolgujejo tudi iz prejšnjih let.

Pri razčiščevanju posameznih primerov se je tudi ugotovilo, da so za tri imetnike stanovanjske pravice (Bervar, Ostanek in Verga) stroške dolžne kriti delovne organizacije. 14 imetnikov stanovanjske pravice je do 31. junija dolg že poravnalo, nekateri iz celotnega seznama pa so jih delno tudi že poravnali, kar je razvidno iz tabelle.

Terezija Kondič in Per Erna sta bili preseljeni v cenejše stanovanje, ostaja pa še neporavnani dolg. Samoupravna stanovanjska skupnost ima zdaj še tri sodne odločitve za preselitev v najustreznejše bivalne prostore. Pri uresničitvi te odločitve pa imajo velike težave zaradi zagotovitve ustreznih prostorov. Za Erno Pen so na primer morali imeti kar dve leti rezervirano prazno stanovanje; postopki so namreč v takšnih primerih precej zavlečeni.

Ob tem velja tudi povedati, da je v kranjski občini okrog 500 skupnosti stanovalcev. Zanimivo pri tem pa je, da je od uveljavljivite zakona iz 1981. leta doslej le ena skupnost stanovalcev (Cesta 1. maja) dala pobudo za uvedbo postopka za preselitev stranke zaradi neplačila stroškov bivanja. Vendar pa so skupnosti stanovalcev v takšnih primerih dolžne ukrepati in predlagati, da se za takšnega imetnika stanovanjske pravice sprovede postopek za izterjavo stroškov oziroma za izselitev. Če se lastnik stanovanja ozira imetnik stanovanjske pravice na takšno pobudo ne odzove, mora sam nositi vse stroške. Če pa pristojni pravocasno ne ukrepa, so oni dolžni nositi stroške.

Morda nazadnje še tole pojasnilo: zaradi neplačanih stanarin oziroma stroškov bivanja programi vzdrževanja tistih stavb, v katerih se pojavi neplačnik, niso bistveno okrnjeni. Seveda pa zaradi takšnih dolžnikov nastajajo motnje v celotnem programu vzdrževalnih del.

Zap. št.	Primerik in ime	Naslov	Znesek dolga do 31. 12. 82	stanje 30. 6. 83	Lastnik stanovanja
1.	Rajgor Anton	C. 1. maja 13	61.191,85	21.647,15	solidar, sklad
2.	Bojovič Fero	C. 1. maja 61	14.292,15	10.848,45	Exoterm Kr.
3.	Per Miro	C. 1. maja 63	11.932,70	11.932,70	Sava Kranj
4.	Benedik Rajko	C. 1. maja 65	13.861,20	4.661,20	PTT Kranj
5.	Doljar Frančka	C. 1. maja 67	11.781,40	11.781,40	Sava Kranj
6.	Pipan Viktor	C. 1. maja 69	38.881,90	26.881,90	solidar, sklad
7.	Altibarč Fatima	C. 1. maja 69	14.386,35	14.386,35	solidar, sklad
8.	Debeljak Jože	C. 1. maja 69	12.180,00	12.180,00	KŽK Kranj
9.	Črnivec Anton	C. 1. maja 69	120.773,70	120.773,70	solidar, sklad
10.	Štef Franc	C. 1. maja 69	120.439,10	117.439,10	solidar, sklad
11.	Strehovec Marta	C. 1. maja 69	22.708,45	18.708,45	solidar, sklad
12.	Štiglic Justina	C. 1. maja 69	14.986,25	14.986,25	solidar, sklad
13.	Janež Tatjana	Dražgoška 5	28.783,25	28.783,25	Alpetour
14.	Stefanovič Vinko	Dražgoška 5	18.659,40	13.724,35	etažni last.
15.	Stopar Iztok	Gradnikova 5	18.549,45	6.772,65	solidar, sklad
16.	Popih Anica	Gradnikova 9	16.588,55	16.588,55	IKOS Kranj
17.	Kondič Terezija	Gubčeva 1	72.611,30	72.611,30	solidar, sklad
18.	Gelob Janez	Gubčeva 4	39.466,15	34.841,70	solidar, sklad
19.	Krek Leopold	Gubčeva 6	13.098,00	13.098,00	etažni last.
20.	Povc Bernarda	Gubčeva 7	85.888,00	71.998,15	solidar, sklad
21.	Jančić Boštjan	Mileksarska 14	13.687,75	13.687,75	Sava Kranj
22.	Koletić Slavko	Planinska 2	24.101,15	24.101,15	Iskra-tehn.
23.	Stern Andrej	Planina 17	23.456,30	22.852,85	etažni last.
24.	Toplak Stanislav	Planina 24	47.277,55	33.191,40	Sava Kranj
25.	Škrlič Ruža	Pševska 1	10.615,15	10.615,15	solidar, sklad
26.	Tihej Cecilia	Šorlijeva 19	16.361,80	2.799,00	solidar, sklad
27.	Novosel Jože	Šorlijeva 21	31.487,85	31.487,85	etažni last.
28.	Mečnik Cilka	Vrečkova 3	27.285,00	12.886,80	etažni last.
29.	Tican Draga	Vrečkova 4	14.094,10	14.094,10	solidar, sklad
30.	Kopušar Alenka	Vrečkova 4	11.411,45	11.411,45	solidar, sklad
31.	Lončarič Dobroslav	Vrečkova 7	13.906,15	13.906,15	solidar, sklad
32.	Rajhارد Julij	Šorlijeva 37	10.011,20	7.411,20	solidar, sklad
33.	Fermiček Helena	Tomšičeva 19	21.782,80	21.782,80	solidar, sklad
34.	Kranjc Fani	Tavčarjeva 16	10.718,45	10.718,45	solidar, sklad
35.	Novak Mojca	Uli. P. Pijade 8	19.377,50	19.377,50	Iskra-tehn.
36.	Kalan Janez	Uli. V. Vlahovića 4	44.637,05	44.637,05	Iskra-Kiber.
37.	Burić Ljubica	Uli. V. Vlahovića 4	16.668,05	16.668,05	solidar, sklad
38.	Dolar Milka	Uli. V. Vlahovića 4	42.888,55	42.888,55	Iskra-Ero.
39.	Dragajlovič Tomislav	Uli. V. Vlahovića 6	22.930,50	18.930,50	solidar, sklad
40.	Perdan Marta	J. Puhača 5	25.705,80	25.705,80	solidar, sklad
41.	Dolar Milka	J. Puhača 6	72.520,75	72.520,75	solidar, sklad
42.	Per Erna	J. Puhača 6	174.609,60	174.609,60	solidar, sklad
43.	Pretnar Šilva	J. Puhača 8	39.055,60	36.207,20	solidar, sklad
44.	Marko Angela	Gor. odreda 4	13.282,05	13.282,05	Sava Kranj
45.	Štokić Rizvan	Gor. odreda 8	51.640,80	51.640,80	solidar, sklad
46.	Guzelj Franc	Gor. odreda 10	20.212,70	20.212,70	Zivila Kranj
47.	Grgić Cvetka	Gor. odreda 14	33.758,30	33.758,30	solidar, sklad
48.	Bagri Milena	Gor. odreda 14	15.574,05	9.885,45	VVZ
49.	Omčuk Stojanka	Gor. odreda 16	10.322,10	10.322,10	solidar, sklad
50.	Dolenc Ana	Gor. odreda 18	36.561,10	29.012,00	solidar, sklad
51.	Tonja Ivan, Julka	Gor. odreda 18	122.890,55	122.890,55	Iskra-Kiber.
52.	Ločničar Hinko	Gor. odreda 18	25.739,30	25.739,30	solidar, sklad
53.	Weisseisen-Grošelj	T. Dezmanova 8	11.058,05	11.058,05	etažni last.
54.	Potočnik Vera	J. Gabrovška 21	11.680,70	11.680,70	Gradis.
55.	Medved Janko	J. Gabrovška 23	10.499,85	10.499,85	etažni last.
56.	Bevk-Brankovič Desa	R. Papeža 1	10.698,80	10.698,80	etažni last.
57.	Princ Alfred	R. Papeža 5	10.956,00	4.535,80	etažni last.
58.	Djordjevič Draga	R. Papeža 5	18.181,65	15.642,60	solidar, sklad
59.	Markovič Marko	T. Vidmarja 8	10.899,80	3.727,25	solidar, sklad
60.	Kosi Franc	Uli. V. Vlahovića 10	19.327,40	19.327,40	Sava
61.	Zupan Stanislav	Zlatne polje 3b	12.585,10	12.585,10	Gradbinci
62.	Dolinar Mirjana	Župančičeva 21	22.330,80	9.330,80	solidar, sklad
63.	Pomber Vlasta	Golnik 111	16.895,70	12.868,90	solidar, sklad
64.	Lokančič-Šešek Olga	Goriče 16	14.341,20	12.475,60	Bolnica Golnik
65.	Kapitanovič Branka	Ježerska c. 130	16.740,40	8.740,40	Skup. za zapos.
66.	Kondič Branko	Praše 30	10.502,05	10.502,05	KŽK Kranj
67.	Gole Marija	Praše 30	13.830,20	13.830,20	KŽK Kranj
68.	Teglev Jože	Kranjska 26, Šenčur	18.099,50	18.099,50	KŽK Kranj
69.	Mergar Frančinka	Gor. odr. 18, Kranj	13.626,15	13.626,15	solidar, sklad

Osnovna šola
IVAN TAVČAR
Gorenja vas

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

1. POMOŽNA DELA V KUHINJI

na centralni šoli
Delovno razmerje sklene mo za določen čas enega leta s polnim delovnim časom

Pogoji: — NK delavka.

2. VARUHINJE — SNAŽILKE

v vrtcu za nedoločen čas s polnim delovnim časom — dopoldne.

Pogoji: — NK delavka.

Prijave pošljite v 8 dneh po objavi na naslov Osnovna šola Ivan Tavčar, Gorenja vas.

DEZURNI VETERINARJI

od 26. 8. do 2. 9. 83

za občini Kranj in Tržič
BEDINA ANTON, dipl. vet.,
Kranj, Betonova 58, tel. 23-518
LIKOSAR DUŠAN, dipl. vet.,
Visoko 45 a, tel.: 28-772

za občino Škofja Loka
PIPP ANDREJ, dipl. vet.,
Škofja Loka, Partizanska 37,
tel.: 60-380

za občini Radovljica in Jesenice
PAVLIC FRANC, dipl. vet.,
Zasip, Stagine 24, tel.: 77-639

Dežurna služba pri Živinorejsko veterinarskem zavodu
Gorenjske v Kranju, Iva Slavca 1, tel.: 25-779 ali 22-781 pa deluje neprekiniteno

prodam R-4 (katrco), letnik 1976, kabolirano. Franc Babic, Brezje 6
8486
Prodam ZASTAVO 101, letnik 1973, zatrirano do maja. Ivan Ambrožič, aica 12, Zg. Gorje 8487
prodam ZASTAVO 750, letnik 1977, Britof 209, Kranj 8488
prodam ZASTAVO 101, letnik 1978, Informacije popoldan po tel. 75-816 -ovnjica, Maistrova 5 8489
original FIAT 125 prodam dva uja blatnika, nova, garnituro električnih kablov za volan ter zavorne čeli, vse novo. Mandelc F., Mlinska Bled 8490
prodam novo PONY KOLO z velikokolesi. Telefon 25-757 po 15. uru 8491

ZAHVANA

Oddam SOBO dvema dekletoma in PRODAM rebec MREŽO za fasado, 40 m. Tekstilna 9, Kranj 8493

OBVESTILA

MONTIRAM vse vrste stropnih in stenskih OBLOG. Telefon 25-586 8173 Izvajam vse vrste TESARSKIH DEL. Informacije po tel. 064-26-211 Obveščamo cenjenje stranke, da je PEKARIJA v Šenčurju spet odprta.

8495
GRADBENO-ZIDARSKA dela vseh vrst vam izvršimo, po ugodnih cehah. Manjša dela takoj naredimo. Telefon 061-340-447 ali 347-427 8496

ZAPOSLITVE

Zaposlim DELAVCE v ključavnicaški stroki z znanjem varenja. Repovž, Strahinj 34, tel. 47-409 8383
Takov zaposlim KV ročnega OROD-JARJA, redno ali honorarno. Telefon 40-050 8384
FRIZERSKO pomočnico (dobro moč), z nekaj prakso, takoj sprejem. FRIZERSKI SALON PIRC Slavka, Kranj, Cankarjeva 8 8385
Mlad fant, prost vojaščine, trezen, takoj dobi delo. Izdelovanje MESNIH IZDELKOV, Jože MLINARIČ, Železniška 1, Lesce 8386

Sprejemam kakršnokoli DELO na dom. Naslov v oglasnem oddelku 8365

DVOSEBNO STANOVANJE v Kranju,

znameta dve samski dekleti. Telefon

429 popoldan 8366

Mlaša družina iz Kranja, z dvoema rokomoma, išče za dobo 3 let STANO-

UJE, lahko tudi staro HISU, v Kra-

ju ali okolici. Po dogovoru nudimo tu-

pomoč v gospodinjstvu. Ponudbe

pošto: Mirni in pošteni 8367

Zamenjam enosobno STANOVANJE z kv. m) s centralnim ogrevanjem za

enosobno ali trisobno na Zlatem polju

Vodovodnem stolpu. Ostoja Miloše-

Janeza Puharja 2, Kranj 8368

v Škofji Luki zamenjam sončno tri-

čino STANOVANJE za manjše. Po-

udbe pod: Ali prodam 8369

El-letni moški, zaradi zaposlitev,

judo išče SOBO v Kranju. Telefon

8241 - šifra: Uslužbenec 8370

Kupim dvo ali trisobno STANO-

V v Radovljici ali v Kranju (Zlati

šte, Šorlijevo naselje). Plačilo gotovi-

- kredit. Možnost selitve poleti

Ponudbe pod: Do 70 kv. m 8371

Studentki iz Primorske iščeta od ok-
dalje ogrevano in opremljeno

HQ s souporabo kopalinice. Marjana

Kavčič, Istrskega odreda 9, Divača 8372

Dva študenta - dijaka, nekadilca,

znamem na STANOVANJE. Soba

navana, v bližini smučarske tekaške

linij. Nudimo možnost uporabe teka-
smuči. Kuratova 28, Kokrica, naj

8373

Starejši moški išče STANOVANJE

znamen za PARCELO. Ponudbe

8492

oz. Nujno

POSESTI

GARAŽO vzamem v najem, najraje v okolici Vodovodnega stolpa. Telefon 22-419 8374

Prodam dvostanovanjsko HIŠO ali zamenjam za manjšo. Tine Blažir, Zg. Bitnje 174 8375

ZAZIDLJIVO VIKEND PARCELO pri Cerkljah zamenjam za zazidljivo vikend PARCELO na Jezerskem. Ponudbe pod: Sončna lega 8376

Kupim ZAZIDLJIVO VIKEND PARCELO v okolici Kranja. Ponudbe pod: Lega in cena 8377

Za 1 leto oddam GARAŽI v Vrečkovici ulici in Dražgoški ulici za 18.000 din. Naslov v oglasnem oddelku 8378

Najboljšemu ponudniku prodamo novo stanovanjsko HIŠO blizu Ljubljane. Naslov v oglasnem oddelku 8379

Kupim starejšo HIŠO v okolici Tržiča. Plačam v devizah. Križe 75 (Keranovič) 8380

ZAZIDLJIVO PARCELO ali HIŠO na relaciji Bled-Ljubljana kupim. Ponudbe pod: Gorenjska 8381

HISU, enonadstropno, novo, 9 × 11, podkleteno, garaža, vrt, v Kranju, zamenjam za HIŠO v Kranjski gori, Bledu, v toplicah ali ob morju. Sifra: Zamjena 8382

21. 8. 1983 sem okrog 20.30 izgubil PLANINSKI KLOBUK z značkami od avtobusne postaje Kranj do centra mesta. Poštenega najditelja prosim, naj ga proti nagradi vrne. Telefon 061-311-122 - int. 39 ali 59 (Kavčič) 8503

IZGUBLJENO

PRIZNANSTVA

Priden in pošten fant (28/180), z dobro službo, nekadilec in nealkoholik, želi spoznati resno in odkritočeno dekle z domom ali mehanizirano kmetijo, v ravniškem predelu Gorenjske, zaradi poroke. Ponudbe pod: Spoštovanje in ljubezen 8504

OSTALO

V VARSTVO vzamem otroka (Vodovodni stolp). Telefon 25-909 8505
Iščem INŠTRUKTORJA za kitaro. Naslov v oglasnem oddelku 8506
Iščem ZIDARJE za izdelavo ometov, Kranj, Jezerska c. 120 8507
Iščem prostor za gostilno na Jesenice a1' kjerkoli do Bleda. Pero Džever, Titova 47, Jesenice 8508

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 27. avgusta, bodo dežurne naslednje prodajalne:

TOZD Delikatesa Kranj: Delikatesa Kranj od 7.30 do 14. ure, Dom Srednja vas od 8.30 do 14. ure, Hrib Preddvor, Kočna Jezersko, Klemenček Duplje in Kravavec Cerkle od 8. do 20. ure, Na vasi Šenčur in Naklem od 8. do 14. ure.

V nedeljo pa bodo dežurne naslednje prodajalne:

TOZD Delikatesa Kranj: Delikatesa Kranj od 7.30 do 11.30 ure, Kravavec Cerkle od 7. do 11. ure, Naklem od 8. do 12. ure in Na vasi Šenčur od 8. do 11. ure.
Tozd maloprodaja Kranj: Gorenjska Cerkle od 8. do 11. ure.

SKOFJA LOKA

SP Podlubnik

TRŽIČ

Mercator, Bistrica 14, Mercator, Trg svobode 21 in KŽK, Trg svobode št. 16

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža,

očeta, deda in pradeda

JANEZA NAGLIČA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo za pomoč v bolezni sosedama Anici Muhi in Miri Grm. Iskrena zahvala tudi govorniku ob odprttem grobu in praporščakom KS Čirč, dr. Novaku in dr. Leskovec za nesobično pomoč v času bolezni, duhovščini za ganljivo opravljen pogrebni obred in pevcem DU za žalostinke

VSEM SE ENKRAT HVALA!

ZALUJOČI VSI NJEGOVI

Čirče, Mlaka, 19. avgusta 1983

TEREZIJE ŠENK

roj. TRAVEN

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in mnogoštevilno spremstvo na zadnji poti. Posebna zahvala velja dr. Sajevicu in dr. Mencingerju, pevcem za ganljive žalostinke, govorniku za besede ob odprttem grobu ter g. župniku. Hvala tudi sodelavcem iz Iskre TOZD TSD in TOZD Števci ter delavcem Kokre - Globus

VSEM SE ENKRAT ISKRENA HVALA!

ZALUJOČI: mož Lojze, hčerke Cirila, Marija in Nada ter drugo sorodstvo
Hotemaže, 16. avgusta 1983

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame in babice

HELENE KENDA

roj. VOLC

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom za izrečena sožalja in podarjeno cvetje ter spremstvo na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo dr. Kiklu, sosedji Albini Roblek, delavcem DO Elektro Gorenjske, LB TBG PE Tržič in Save Kranj. Prisrčna hvala g. župniku iz Bistrice, godbi iz Kranja in pevcom iz Tržiča za lep pogrebni obred.

Vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali in jo tako številno pospremili na zadnji poti, še enkrat iskrena hvala.

ZALUJOČI VSI NJENI

Tržič, Kranj, 22. avgusta 1983

ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi našega dragega sina, brata in strica

JANKA POGAČNIKA

Poznjkovega iz Brd pri Radovljici

se iskreno zahvaljujemo vsem vaščanom, govorniku in vsem iz tovarne Almira, pevcem bratov Zupan ter g. župniku za pogrebni obred. Iskrena hvala vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali, izrekli sožalje, darovali cvetje ter ga spremili na njegovi zadnji poti.

VSEM SE ENKRAT ISKRENA HVALA!

ZALUJOČI: mama, brat Stane in sestra Marica z družino

Brda, 21. avgusta 1983

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega tatija

KARLA DROLA

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, vaščanom in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih nesebično pomagali in z nami sočustvovali. Zahvaljujemo se tudi za poslovilna gova

ra KS Podnart in ZZB NOV, pevcem in duhovniku.

ZALUJOČI VSI NJEGOVI

Podnart, 16. avgusta 1983

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi dragega brata

ANTONA KRŽIŠNIKA

upokojenca in posestnika s Hlavčih njiv št. 7

se zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo g. župniku za pogrebni obred, pevcem za ganljive žalostinke, zdravstvenemu osebju ZD Gorenja vas in vsem, ki so nam stali ob strani v težkih trenutkih.

ZALUJOČI: sestri Reza in Angela ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega

STANETA MAJSTOROVIČA

se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, vsem prijateljem in sodelavcem za pomoč v težkih trenutkih, Bolnišnici Jesenice in Kliničnemu centru za zdravljenje, vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje in ga spremili na zadnji poti.

VSEM SE ENKRAT HVALA!

Zena Danica, sin

V Kranju republiško traktorsko tekmovanje

Zlato polje bo dalo nove prvake

S preskusom teoretičnega znanja se bo danes popoldan pričelo v Kranju 27. republiško tekmovanje traktoristov in 11. tekmovanje mladih zadružnikov in kmečkih žena iz vse Slovenije. Tekmovanje se bo nadaljevalo jutri dopoldan s spremnostno vožnjo ter z oranjem na Zlatem polju.

Kranj — Traktorska tekmovanja so del izobraževanja kmetov in delavcev, zaposlenih v kmetijstvu, kot tudi del skupnih prizadovanj za boljšo obdelano zemljo in večje količine doma pridelane hrane. Med udeleženci tekmovanj je iz leta v leto več mladih, kar potrjuje, da se povečuje zanimanje za kmetovanje, in daje upanje, da bomo uresničili smele kmetijske načrte. Na letošnjih 11 območnih tekmovanjih po vsej Sloveniji je sodelovalo blizu tisoč mladih zadružnikov in zadružnic, poklicnih traktoristov in združenih kmetov. V Kranju, kjer bo republiško tekmovanje, bodo prišli še najboljši med njimi. Na Zlatem polju bodo odločili, kdo bo zastopal Slovenijo na zveznem tekmovanju od 23. do 25. septembra v Tuzli.

Pekoj 70 traktoristov iz vse Slovenije se bo že danes popoldan pomirilo v teoretičnem poznavanju traktorja in njegovega motorja, ostanlih kmetijskih strojev in priključkov, agrotehničnih ukrepov, prometnih pravil in samoupravljanja. Tekmovalci si bodo po končanem preskusu ogledali parcele na Zlatem polju in pripravili traktorje za oranje, zvečer ob 19. uri pa bo v prostorih Gorenjskega sejma otvoritev tekmovanja in slavnostna akademija. Jutri, v soboto, ob 9. uri se bo pričel praktični del tekmovanja na Zlatem polju — spremnostna vožnja z eno ali dvoosnjo prikolico ter najpomembnejši del, ki prinaša tudi največ točk, oranje do določene globine. Komisija bo ocenjevala odprtanje in polaganje braze, slog oranja, podoravljanie plevela in ostalih rastlinskih ostankov, zaključek oranja in razor, začetek in konec braze in splošen izgled parcele. Če bo v soboto deževalo, bo praktični del tekmovanja v nedeljo dopoldan.

V času, ko bo Kranj gostil najboljše slovenske traktoriste in orače, bo v domu učencev Ivo Lola-Ribar razstava fotografij na temo »Zemlja — hrana«. Pripravil jo bo Foto kino klub Janez Puhar. Astronaučno in raketo društvo Kranj pa bo med tekmovanjem izstrelilo nekaj protičnih raket.

Tekmovanje v Kranju prirejajo Zveza organizacij za tehnično kulturno Slovenije — kmetijsko tehnična komisija, Republiška konferenca ZSM Slovenije in Zadružna zveza Slovenije. Pokrovitelj je Kmetijsko živilski kombinat Gorenjske, pri izvedbi tekmovanja pa bodo sodelovali tudi člani Društva kmetijskih inženirjev in tehnikov Gorenjske.

C. Zaplotnik

V septembetu konjeniški praznik na Brdu

Razstava haflingerjev in sedem dirk

3. in 4. septembra bosta na Brdu zanimivi konjeniški prireditvi: v soboto bo prva slovenska razstava haflingerjev in v nedeljo dve galopske dirki ter pet kasaških, med njimi tudi osrednja »Sponsomska dirka maršala Tita«.

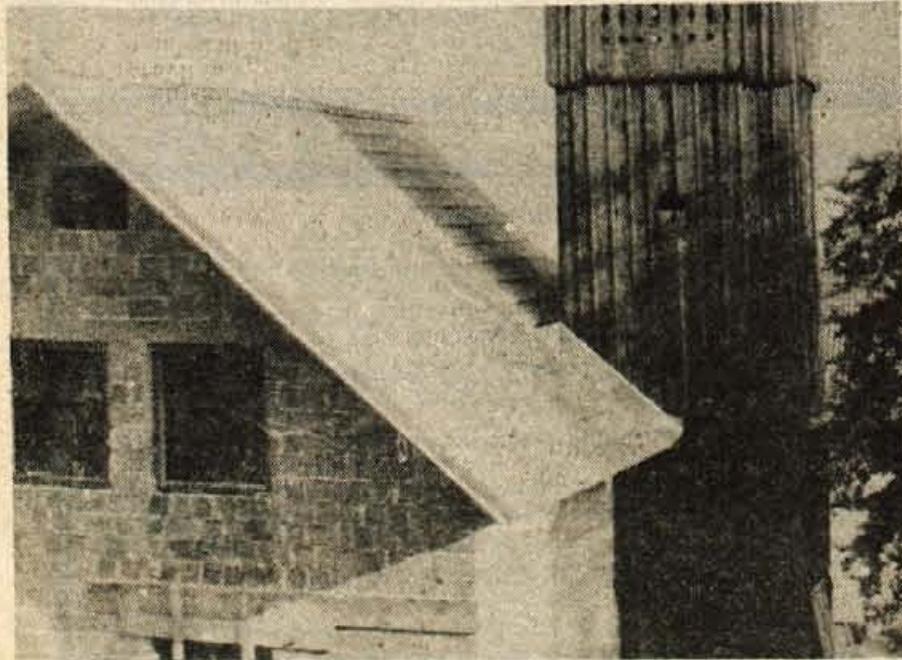
BRDO — Ljubitelji konjeniškega športa in konjereje bodo v začetku septembra zopet prišli na svoj račun. Pisan spored prireditve, ki so jih pripravili Konjeniški klub in Rejni center Brdo ter Biotehniška fakulteta — tozd za veterinarstvo, obeta pravi konjeniški praznik.

V soboto, 3. septembra, bo prva slovenska razstava haflingerjev, vsestransko uporabnih konj — za šport in rekreacijo, gospodarske namene in potrebe splošnega ljudskega odpora. Razstava bo prikazala dosežke reje v štiriletnem obdobju, ko smo iz Avstrije in Zvezne republike Nemčije uvozili 121 breh kobil in nekaj žrebcev ter ob tem spremeli v rodovnik tudi 27 kobil domače reje. Razstavljenih bo 61 nadeno letu starih haflingerjev. V posebni skupini bodo predstavili uvožene plemenske kobile, uvožene kobile, ki se odlikujejo z visoko plodnostjo in so dolej še vsako leto dale po enega žrebeva; poleg teh pa tudi tri- in štiriletnje domače kobile. Močno bodo zastopane tudi skupine, v katerih bodo eno- in dvoletni ter plemenski žrebci domače reje. Razstavljenje konjev bo ocenjevala tričlanska komisija, sestavljena iz strokovnjakov iz Jugoslavije, Avstrije in Zvezne republike Nemčije. Najboljšim bodo podelili priznanja. Razstavo bo dopolnil še praktičen prikaz vsestranske uporabnosti haflingerja — v

vpregi, pri jahanju in nošenju tovora. Pri tem bo sodelovala tudi planinska enota JLA. V nedeljo dopoldan pa bo še predavanje (spremljano z diaporitom) z naslovom »Cilji in reji haflingerja pri nas in v svetu«.

Konjeniški praznik se bo nadaljeval v nedeljo popoldan s sedmimi dirkami. V središču pozornosti bo tretja »Sponsomska dirka maršala Tita«, v kateri bo nastopilo 13 najhitrejših 3 do 12-letnih kasačev iz vse Jugoslavije. Med njimi bo tudi dvakratna zmagovalka Brda in doslej najhitrejša v zgodovini konjeniškega športa v državi, vsem dobro poznana Fegrina. Ta bo tudi na tretji spominski dirki glavni favorit. Tega se zaveda tudi njen lastnik Alojz Slavič, ki je že pred časom dejal, da bo veliki pokal pustil Brdu, četudi bi njegova kobia še tretje zapored zmagala. Poleg osrednje dirke, posvečene velikemu ljubitelju konj in zagovorniku konjeniškega športa in konjereje, poleg predsedniku Titu, bodo v nedeljo na Brdu še štiri kasaške dirke. Za konec bosta prvi pri nas na spredu dve galopske dirki — prva za haflingerje in druga za polnokrvne konje. Med posameznimi dirkami bodo predstavili haflingerje, ki bodo v soboto najbolje ocenjeni na razstavi, ter plemensko čredo Rejnega centra Brdo.

C. Zaplotnik

S prostovoljnimi delom in prispevkami ter pomočjo občinske gasilske zveze v krajevnih skupnosti Javorje-Zapreval obnavljajo gasilski dom v Javorjah. Dokler ne bo obnovljena šola, bodo v njem imeli pouk, da se solarjem od prvega do četrtega razreda ne bo treba voziti v šolo v Poljane. — Foto: L. B.

Mednarodna revija etnoloških in ekoloških filmov

Kranj — Interfilm iz Kranja, ki vsako drugo leto organizira mednarodni festival športnih in turističnih filmov — prihodnje leto bo to že jubilejni deseti — pripravlja letos mednarodno revijo etnoloških in ekoloških filmov. Glavna prireditve bo od 4. do 8. oktobra v Kranju, festivalne reprize pa v nekaterih slovenskih krajih kot na primer v Ljubljani, Celju, Mariboru in podobno.

Zamisel o taki mednarodni filmski prireditvi se je rodila že lani, ko so producenti za turistični del festivala prijavili nekatere zelo zanimive filme z etnološko ali ekološko tematiko.

Povezava obeh žanrov na kranjski prireditvi tudi ni naključna. Oba žanra se vsak na svoj način posvečata ohranjanju življenja, narave in tradicij in zato se tudi dopolnjujeta. Etnološki filmi nam kažejo, kakšno je življenje bilo in kakšne in kje so povezave s sodobnostjo, z zdajšnjimi navadami ljudi. Ekološki filmi pa prikazujejo škodljive posege v naravo na eni in včasih uspešne in drugič spet neuspešne poskuse ohraniti naše okolje na drugi strani.

Odziv filmskih producentov na kranjsko revijo je velik. Več kot 50 prijavljenih filmov iz 16 držav kaže, kako živi in odmevni sta obe filmski vrsti v svetu. Med prijavljenimi filmi je zaenkrat največ jugoslovenskih, na drugem mestu pa so ZDA z osmimi filmi. Sredi septembra bo seleksijska komisija, ki jo sestavljajo Stanka Godnič, Marjan Maher in dva strokovnjaka etnolog Naško Križnar in ekolog Miloš Polič, izbrala filme za tekmovalni program.

Poleg filmske prireditve pa pripravlja Inter film v času manifestacije v Kranju tudi posvetovanje jugoslovenskih strokovnjakov na temo »Ekologija v industriji«. Več kot deset referentov bo s svojimi študijami poskušalo osvetiliti ekološke probleme voda, zraka in hrupa.

Prireditelji iskreno upajo, da bo sta obe prireditvi, tako filmska revija kot samo posvetovanje jugoslovenskih strokovnjakov na temo »Ekologija v industriji«. Več kot deset referentov bo s svojimi študijami poskušalo osvetiliti ekološke probleme voda, zraka in hrupa.

Prireditelji upočasnejo, da bo sta obe prireditvi, tako filmska revija kot samo posvetovanje jugoslovenskih strokovnjakov na temo »Ekologija v industriji«. Več kot deset referentov bo s svojimi študijami poskušalo osvetiliti ekološke probleme voda, zraka in hrupa.

Jošt — Od četrtega, 1. septembra, bodo na novi železniški postaji Jošt pri Kranju začeli ustavljalni vlaki. Mesečne, delavske in dijaške vozovnice bo mogoče kupiti na kranjski železniški postaji, ostale pa na vlaku.

Kdaj bodo na postajališču Jošt ustavljalni vlaki?

Za smer Ljubljana so odhodi naslednji: Jošt 5.25 — Kranj 5.54 — Ljubljana 6.25; Jošt 6.44 — Kranj 6.47 — Ljubljana 7.18; Jošt 7.54 — Kranj 7.57 — Ljubljana 8.36.

Za smer Jesenice pa bodo vlaki vozili takole: Kranj 13.52 — Jošt 13.54 — Jesenice 14.38; Kranj 15.56 — Jošt 15.59 — Jesenice 16.38.

Utonil v Bohinjskem jezeru

Bohinj — V ponедeljek okrog poldneva se je v bohinjskem jezeru utopil Aleksander Furlan, star 21 let iz Sežane. Ob bohinjskem jezeru je s prijateljico preživel počitnico. Ko je v ponedeljek plaval iz fužinarskega zaliha proti počitniškemu domu RSNZ je iz neznanega vzroka potonil, čeprav je bil dober plavalec. V globoki vodi jezera sta ga našla potapljača DPD Bled.

Pogin rib v Bodovljščici

Bodovlje — V ponedeljek so poginile ribe v spodnjem toku potoka Bodovljščice. V OZD Termika Bodovlje sta tega dne začeli obravati dve kopalni peči, ki jih hladi voda iz Bodovljščice. Voda, ki se je zlivala nazaj v potok je bila preverjena, saj je bila njenja temperatura 55 stopinj celzija. Vsi vzroki in krivci za dogodek še niso znani. Poginilo je približno 50 postrv, škodo pa ocenjujejo na 17.000 dinarjev.

V. Primožič

GLASOVA ANKETA

Prvič v šolo

Škofja Loka — Le še slab teden in šolska vrata se bodo odprla. Solarji se pripravljajo šolske torbe, knjige, zvezke, barvice. Poseljeno skrbni so pri tem delu tisti, ki bodo letos prvič prestopili šolski prag. Mala šola je za njimi in negotovi čakajo kako bo, ko bo treba več ur sedeti v šolskih klopih, pisati, risati, brati in računati. Tudi popoldnevi ne bodo več le za igro, saj bo treba napisati domačo nalogo, se naučiti pesmico. Starjši vrstniki jih bodo posmehljivo gledali in jih zmerjali s prvčki. Starši, babice, tete in drugi sorodniki bodo ponosno gledali svoje prvošolke in občudovali njihovo moč, ko bodo proti šoli odnesli težko šolsko torbico.

se z mamicu učiva spoznavanje. Kako bo v šoli, se mi zdi, že vem in mislim, da ne bom grešala vrtca in igric, ki sem bila vajena do sedaj, treba pa bo zamenjati s svinčnikom knjigo.«

Goran Šiftar je star šest let in pol in se že veseli šole: »V malih solih mi je bilo všeč in sedaj težko čakam, da grem v pravo šolo. Najbolj se veselim, ker se bom naučil pisati in brati. Nekaj črk že poznam, tako da se že znam podpisati. Tudi pisanja domačih nalog se ne bojim, niti učenja. Šolske potrebuje imam že vse. Imam torbo, na kateri je avto in v njem pes, veliko zvezkov in knjige. Rad bi postal vojak.«

Teja Prašnikar je starata sedem let in bi rada postala medicinska sestra: »Vse šolske potrebuje imam že pripravljene, le copate in flumastre moramo še kupiti. Nekaj črk že poznam, tudi racunati že znam malo. Ravno sedaj

Rad bi postal avtomehanik,« V. Primozic

Sanja Midžan je starata šest let in pol in pravi, da se tudi že veseli šole: »Tudi meni so starši kupili za šolo. Najbolj všeč je rjava šolska torba, na kateri je najbolj veselim pisanja, rad načul dobroti pisati, čeprav ne daj poznam več črk. Tudi nati že znam malo, pa tudi ne poznam. To me je naučil Rad bi postal avtomehanik.

ZARADI NEPAZLJIVOSTI ZAGOREL GOZD

Črni potok — V torku zagonetljivem Zagorel gozd v vznosju Dobrščinskih Crnega potoka med Vinji in Dragom. Požar je posredovanec, ki je v gozdu sekil smrekove veje. Pri krovu je ogenj razširil ob robu gozdovej založenih 200 kvadratnih metrov površine. Ogenj so počasno palili do ponoči.

POGORJE ČEBELNJAK

Zg. Bitnje — V torku zagonetljivem Zagorel čebelnjak Marko Njaka v Zg. Bitnjah. Na pogoreljem čebelnjaku so bile shranjene v puhalnik. Vzrok požara je samovzrog. V panjih je bila set čebeljih družin, ki so uspeli rešiti. Požar so pogasili poklicni gasilci iz Škofje Loke in GD Stara Loka. Škoda je za približno 1.000.000 dinarjev.

STRELA UDARILA V STREHO

Mrzli vrh — V ponedeljek poldneva je strela zanetila požar na gospodarskem poslopju Antona Sejliška iz Mrzlega vrha. Kljub gašenju je poslop zgoraj del gospodarskega poslopa, električni motor za rezanje kozruze, ter približno 35 ton sena in otave. Ob pomoči domačih in vasičanov so rešili živino, siloreznicno in puhalnik. Vzrok požara je samovzrog. V panjih je bila set čebeljih družin, ki so uspeli rešiti. Požar so pogasili poklicni gasilci iz Škofje Loke in GD Stara Loka. Škoda je za približno 1.000.000 dinarjev.

OGENJ ZARADI UDARCA STRELE

Sr. Bitnje — Med ponedeljkom nevihto je strela udarila v gospodarsko poslop Janeza Krizaja v Sr. Bitnju. Pogorelo je ostrešje poslopa, približno 50 ton mrve in okoli tri tone cementa. Živino, kmetijske stroje in poljske pripadke so rešili, gmotno škodo pa ocenjujejo na 1.500.000 dinarjev. Požar so pogasili poklicni gasilci iz Kranja s sodelovanjem PGD Žabnice, Bitnje in Stražišče.

Hrušica — V sredo zagonetljivem Zagorelo gospodarsko poslopje SLP, ki ga ima v najem Koral iz Hrušice. Gorel je v ostrešju poslopja. Pogorelo je približno 5 ton mrve, skupno 800 litrov vode. Vzrok požara je neznan. Požar so pogasili poklicni gasilci iz Jesenic v sodelovanju s PGD Žabnice.

V. Primozic